

PLA D'INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2001-2004

[illegible]

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**

Conselleria d'Innovació i Energia
Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria

El **I Pla d'Innovació de les Illes Balears (2001-2004)** va ser aprovat pel Consell de Govern de les Illes Balears el dia 5 de juliol de 2002

Edita:

Govern de les Illes Balears.
Conselleria d'Innovació i Energia.
Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria

Correcció lingüística:

Jaume March Serra

Disseny, maquetació i impressió:

Impremta Esmert. Centre especial de treball d'AMADIP
Imprès en paper reciclat

ISBN:

84-699-9260-0

Dipòsit Legal:

PM-1828-2002

AGRAÏMENTS

La Conselleria d'Innovació i Energia i la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria volen expressar el seu agraïment a totes les persones i entitats que han col·laborat en l'elaboració del I Pla d'innovació de les Illes Balears; sense la seva participació activa no s'hagués obtingut el consens desitjat. Aquest I Pla d'innovació implica aprofundir en el compromís del Govern per afavorir la innovació i la competitivitat a les Illes Balears.

En primer lloc, cal recordar tots els qui han participat en el projecte RITTS - Illes Balears, que ha culminat amb la redacció de l'Estratègia d'innovació i transferència de tecnologia de les Illes Balears, la qual ha inspirat aquest Pla: hi han aportat idees, suggeriments, crítiques i moltes hores de dedicació i treball; s'ha de fer una menció especial dels membres del Comitè de Direcció i del Comitè Executiu, a més de les persones i entitats que han participat en les meses tecnològiques i els grups de treball.

Igualment, convé esmentar les empreses consultores i tots els seus equips, que han proporcionat anàlisis i estudis per a l'elaboració de l'Estratègia d'innovació i transferència de tecnologia.

En segon lloc, cal reconèixer les aportacions de la Universitat de les Illes Balears, dels centres de recerca, els centres tecnològics, les cambres de comerç, les associacions i les federacions empresarials, la UGT i CCOO, les empreses de les Illes Balears i les conselleries del Govern de les Illes Balears, així com dels diferents experts en temes específics, tots els quals han aconseguit un grau de concreció difícil d'assolir en un document d'aquestes característiques.

Finalment, només falta donar les gràcies als equips tècnics d'ambdues conselleries, que han treballat conjuntament i amb coordinació per dur a terme el projecte.

ÍNDEX

☐	PRESENTACIÓ	9
☐	PRÒLEG DEL CONSELLER D'ECONOMIA, COMERÇ I INDÚSTRIA	11
☐	PRÒLEG DEL CONSELLER D'INNOVACIÓ I ENERGIA	13
☐	INTRODUCCIÓ	15
☐	1. SISTEMA BALEAR D'INNOVACIÓ	17
☐	2. ESTRATÈGIA D'INNOVACIÓ I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA DE LES ILLES BALEARS	23
☐	3. PLANTEJAMENT ESTRATÈGIC DEL PLA	31
☐	4. ESTRUCTURA DEL PLA	33
	4.1. GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ	37
	Programa 4.1.1 Generació del coneixement científic i tecnològic	39
	Programa 4.1.2 Transferència i assimilació de tecnologia	41
	Programa 4.1.3 Potenciació de recursos humans	43
	4.2. ARTICULACIÓ DE LA INFRASTRUCTURA DE SUPORT	45
	Programa 4.2.1 Reordenació de Centres d'Oferta Tecnològica	47
	Programa 4.2.2 Integració de les organitzacions de suport empresarial en el sistema d'innovació	49
	Programa 4.2.3 Nous sistemes de finançament de la innovació	51
	Programa 4.2.4 Societat de la Informació i del Coneixement	53
	4.3. SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL	55
	Programa 4.3.1 Suport a la creació d'empreses innovadores	57
	Programa 4.3.2 Iniciativa per a la identificació i animació de clusters	59
	Programa 4.3.3 Formació especialitzada de directius i tècnics	61
	Programa 4.3.4 Foment de projectes d'innovació empresarial	63
	Programa 4.3.5 Suport a la internacionalització	65
	4.4. INNOVACIÓ I SOCIETAT	67
	Programa 4.4.1 Foment d'una cultura favorable a la innovació	69
	Programa 4.4.2 Plataforma telemàtica d'informació i serveis d'innovació	71
	Programa 4.4.3 Serveis bàsics a la comunitat	73
	Programa 4.4.4 Integració en la Societat de la Informació dels col·lectius més desvalguts	75
	4.5. MESURES D'ACOMPANYAMENT	77
	Programa 4.5.1 Accions pilot	79
	Programa 4.5.2 Difusió del Pla d'Innovació	81

_____	☐	5. ORGANITZACIÓ, PARTICIPACIÓ I GESTIÓ DEL PLA	83
_____	☐	6. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA	85
_____	☐	7. CATÀLEG DE PROJECTES	87
		7.1 Generació i aplicació de la innovació	89
		I Pla d'Investigació i Desenvolupament tecnològic	90
		Convocatòria de projectes d'R+D per a empreses	92
		Transferència de coneixement en noves tecnologies	93
		7.2 Articulació de la infraestructura de suport	95
		Definició de l'estratègia del ParcBIT	96
		El ParcBIT	97
		Ajuts per a entitats de calibratge i acreditació	98
		Organització d'activitats per a la integració del sistema d'innovació de les Illes Balears	99
		Mesures per incentivar la presentació de projectes d'R+D+I a convocatòries d'altres administracions	100
		Portal d'informació integrada per al ciutadà	101
		Personalitat administrativa digital (PAD)	102
		Informació pública en línia	103
		7.3 Serveis específics al teixit empresarial	105
		Suport a la creació d'e-empreses	106
		Creació d'una xarxa d'Antenes o Centres Tecnològics Virtuals per potenciar la demanda empresarial d'innovació	107
		Pol nàutic	108
		Potenciació del sector audiovisual	109
		Aplicació de les noves tecnologies al sector turístic	110
		Suport a la innovació en l'hoteleria	111
		Posada en marxa d'una acció pilot entorn de les activitats logístiques relacionades amb el turisme	112
		Negoci electrònic	113
		Incorporació del disseny en el procés productiu	114
		Suport a la modernització i innovació tecnològica	115
		Noves tecnologies per als sectors tradicionals	116
		Convocatòria d'ajuts per incentivar la certificació de qualitat de les empreses	117
		Promoció industrial	118

7.4 Innovació i Societat	119
Difusió de l'esperit innovador	120
Projecte Xarxipèlag	121
EMPLOINNOVA – Ocupació i Innovació	122
Teleformació	123
Cíbercasal de la dona	124
Comunitat virtual per a persones amb discapacitats	125
Convocatòria d'ajuts a empreses d'alta tecnologia que contractin a persones amb discapacitats	126
Administració pública sense barreres	127
Integració de les persones majors en la Societat de la Informació	128
Mesures d'acompanyament	129
Bases per a la innovació en la gestió del litoral	130
Innovació en el sector turístic balear	131
Adequació de l'estratègia PlaBIT i participació en xarxes	132
Portal de Recerca, Desenvolupament tecnològic i Innovació de les Illes Balears	133

_____ 	ESCENARI FINANCER	135
---	--------------------------	-----

_____ 	GLOSSARI I ACRÒNIMS	137
---	----------------------------	-----

PRESENTACIÓ

A l'hora de presentar el I Pla d'innovació de les Illes Balears ens agradaria exposar una sèrie d'idees que, encara que són prou conegudes per tothom, és convenient recalcar, especialment quan es produeixen fites com aquesta.

És necessari preguntar-nos: quin tipus de societat volem per a nosaltres i els nostres fills?, quines han de ser les línies mestres de l'acció de govern? En l'actualitat, hi ha un ampli consens segons el qual la conservació del medi ambient, la qualitat dels serveis, la competitivitat de les empreses i la cooperació interregional han de ser els eixos principals entorn dels quals s'orienti l'economia de les Illes Balears. Però per aconseguir aquests objectius és imprescindible elegir el camí adequat.

D'altra banda, en el segle XXI no és possible concebre una societat moderna sense que l'educació, la investigació i els serveis avançats a la societat (en transports, telecomunicacions, etc.) hi exerceixin un paper important. És evident que hi ha una correlació indiscutible entre les inversions realitzades en educació i investigació, d'una banda, i la innovació empresarial i el desenvolupament econòmic, d'una altra.

Referent a això, a Europa hi ha diversos exemples paradigmàtics, com ara els països nòrdics. Fa pràcticament deu anys, Finlàndia estava sumida en una crisi profunda; llavors va apostar decididament per la investigació i l'educació mitjançant inversions ingents; en l'actualitat, com a resultat, és líder en desenvolupaments de la societat de la informació.

Arran d'aquests esdeveniments, i després de més de dos anys de fer-hi feina, és una satisfacció comprovar com l'esforç fet en innovació ha cristal·litzat amb una estratègia d'actuació coherent, que pretén incorporar les empreses i la societat de les Illes Balears a les noves tecnologies i cap a nous mètodes de gestió, finançament, promoció, formació, teletreball, comerç electrònic, etc., tant en els sectors crítics com en els nous sectors emergents.

Al llarg del projecte s'han analitzat les possibles traves a la innovació jacents en els diferents sectors, així com la seva problemàtica específica. En aquests moments, i gràcies a la participació entusiasta d'empreses, sindicats, grups d'investigació i Administració pública, tenim un diagnòstic consensuat de quins són els problemes i quines haurien de ser les línies d'actuació per solucionar-los, i que hem tractat de plasmar en aquest document.

El Pla d'innovació, en definitiva, tan sols és una tessel·la d'un gran mosaic, complementat per altres tessel·les, com són ara el Pla d'R+D, el Pla específic de la societat de la informació i del coneixement (en procés d'elaboració), el Pla de qualitat de l'Administració pública, etc., tots elaborats en sintonia.

Aquest Pla té la vocació d'erigir-se com a element mobilitzador de la nostra societat, si bé cal recordar que amb l'acció d'un govern no n'hi ha prou per transformar profundament una societat, i no podem ni hem de caure en un intervencionisme propi d'altres temps. Hem d'insistir en el fet que és essencial convèncer-nos que la investigació i la innovació a les empreses són elements bàsics per al progrés econòmic i social, i fins i tot per a la seva mateixa supervivència, en els temps de l'economia digital i la globalització.

Per part del Govern de les Illes Balears, es farà un gran esforç de coordinació de les polítiques dels diversos departaments implicats per optimitzar els recursos destinats a R+D, innovació, modernització empresarial, formació, etc., i per aconseguir-ne un rendiment òptim; la resta correspon a la societat de les Illes Balears.

Francesc Antich i Oliver

President del Govern de les Illes Balears

PRÒLEG

La innovació és la clau per al futur. Aquesta afirmació, de sobres coneguda, cobra una importància especial en una regió marcada per la insularitat i amb una estructura empresarial definida a partir de la petita i mitjana empresa. Però no tot són inconvenients, sinó més bé tot el contrari, tenim de cara un futur esperançador, en què l'espai, de cada cop més, té una significació més relativa. Per eliminar els problemes d'espai, cal, però, que hi hagi una aposta decidida per la innovació, com a eina principal per rompre la insularitat. Innovació també vol dir rendibilitat i respecte a l'entorn, perquè la generació de riquesa no sempre va lligada a consum de territori i de recursos naturals.

L'equilibri socioeconòmic és una fita que s'ha d'assolir amb la millora constant dels processos productius i el desenvolupament de la indústria. Com pot ser que un país com les Illes Balears, que genera tal volum de riquesa, estigui a la coa en innovació? Cal que fem una visió més àmplia de la realitat, amb perspectives de futur. Des de les administracions s'ha de treballar decididament en el foment de la innovació a tots els nivells, tecnològics, d'investigació, tècnics..., perquè, ho torn a dir, la innovació és la clau per al futur.

Podríem definir, també, la innovació com a modernització del teixit productiu, una gestió de qualitat que millora la rendibilitat empresarial, la incorporació del disseny als productes per tal que tinguin un valor afegit i, sobretot, un element clau per encarar la internacionalització de les empreses com una de les fites més importants per tancar el cercle.

Els condicionants que provoca la insularitat ens col·loquen en una situació de desavantatge en relació a les empreses del continent, que únicament es pot superar innovant constantment.

La innovació s'ha d'implantar en el món de l'empresa, però també de l'Administració, en l'educació, la sanitat..., en definitiva, cal que sigui un concepte que tots tinguem ben assumit. Amb tot, vull acabar dient que per assolir tots aquests reptes, cal que la societat estigui preparada i, en aquest sentit, l'educació juga un paper fonamental en la formació constant de persones que es van incorporant al mercat de treball.

Pere Sampol i Mas

*Vicepresident del Govern de les Illes Balears i
Conseller d'Economia, Comerç i Indústria*

PRÒLEG

En la dècada dels seixanta, la comunitat autònoma de les Illes Balears va iniciar una empenta econòmica, en gran part gràcies al turisme, que ha permès que amplis sectors de la societat poguessin arribar a unes cotes elevades de benestar. Les claus de l'èxit han estat, entre altres, el clima, els valors naturals i paisatgístics, la cultura, una gran sensibilitat emprenedora, una connotació de qualitat associada a les Illes, la situació geogràfica, etc.

A principis d'un nou segle i d'un nou mil·lenni, s'ha de reflexionar en profunditat i s'ha d'analitzar si els factors que al seu dia varen ser clau en el desenvolupament que ens ha portat a la situació actual segueixen vigents.

Aquesta inquietud ha impulsat el Govern de les Illes Balears a la creació d'un grup de treball en què han estat presents les associacions empresarials, els sindicats, els centres d'investigació, la Universitat de les Illes Balears, empresaris significatius, l'Administració pública i un llarg etcètera. S'ha comptat amb la col·laboració de destacats consultors de prestigi internacional, amb l'assessorament dels experts de la Unió Europea i amb el contacte permanent amb altres regions europees. Un dels fruits d'aquesta reflexió compartida ha estat el Pla d'innovació de les Illes Balears, que està concebut per impulsar un desenvolupament ecològicament sostenible i socialment equilibrat.

El Pla d'innovació de les Illes Balears pretén ser mobilitzador, focalitzador en els àmbits més rellevants i integrador de projectes i voluntats mitjançant el consens social.

Aquest Pla, obert a la participació de tothom, consta de quatre grans línies d'actuació i unes mesures d'acompanyament:

1. generació i aplicació de la innovació
2. articulació de la infraestructura de suport
3. serveis específics en el teixit empresarial
4. innovació i societat

Cada una d'aquestes quatre línies respon a una inquietud específica que s'explica a continuació. En el primer cas, Generació i aplicació de la innovació, es pretén afrontar la necessitat imperiosa d'augmentar, en qualitat i quantitat, la investigació que es duu a terme a les Illes Balears, i amb aquest objectiu s'ha redactat el Pla d'R+D.

La segona línia d'actuació, Articulació de la infraestructura de suport, té com a objectiu assegurar una comunicació fluida i recíproca entre els centres generadors de coneixement i les empreses, és a dir, assegurar la comunicació entre els grups investigadors i la societat, entre la universitat i la societat.

La tercera línia, Serveis específics en el teixit empresarial, va dirigida a la creació d'empreses innovadores, a la formació especialitzada de personal, al foment del teixit empresarial, a la participació en projectes europeus, etc.

Finalment, la quarta línia, Informació i societat, es refereix a la incorporació de tothom, sense exclusions, a la societat del coneixement i de la informació. Es tracta, fonamentalment, d'una línia de promoció social.

Amb aquesta metodologia s'han pretès atendre tant els elements productors de la innovació com els seus consumidors, així com il·lusionar tota la societat de les Illes Balears. Com que es tracta d'un primer pla, estic convençut que hi haurà elements negociables i que, sens dubte, s'hauran de corregir. És a dir, serà un pla dinàmic i obert, de cap manera tancat i estàtic. Crec que tenim, malgrat les incerteses que graven sobre la societat actual, unes bones perspectives per assegurar el futur de les Illes Balears i per incorporar-nos a la societat de la informació i del coneixement.

Príam Villalonga i Cerdà

Conseller d'Innovació i Energia

INTRODUCCIÓ

Durant el 1996, en tota l'Europa comunitària es va suscitar un ampli debat entorn de la innovació, promogut per la Comissió de la Unió Europea (UE) a partir de la publicació, el desembre de 1995, del *Llibre verd de la Innovació*¹. Com a resultat d'aquest debat es va redactar, a finals del 1996, el denominat I Pla per a la innovació a Europa², amb el lema "Innovar per créixer i crear ocupació", centrat en tres grans àmbits d'actuació:

- ▣ Promoure una cultura de la innovació.
- ▣ Establir un marc jurídic, normatiu i financer favorable a la innovació.
- ▣ Articular la investigació amb la innovació.

L'interès en aquests tres àmbits, en el marc europeu també s'estén a cada un dels estats membres i, per tant, a cadascuna de les regions que els componen.

La mateixa UE ha donat suport a les regions que han vist la necessitat de reflexionar sobre les notes específiques del seu propi sistema regional d'innovació, amb el punt de mira posat en l'impuls necessari a la innovació en les empreses situades en la seva àrea d'acció. Així, dins del programa denominat RITTS (Regional Innovation and Technology Transfer Strategies: estratègies regionals d'innovació i transferència de tecnologia), cent regions europees s'han involucrat en l'anàlisi i el disseny de la seva pròpia estratègia d'innovació.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears es va afegir a aquest procés el mes de desembre de 1998 posant en marxa un esquema metodològic d'anàlisi, participació i consens (projecte europeu RITTS, denominat a Balears PlaBIT segle XXI), que va donar com a resultat la maduració d'un procés de reflexió que finalment es va plasmar en l'Estratègia d'innovació i transferència de tecnologia de les Illes Balears (publicat per la Conselleria d'Innovació i Energia a començaments de l'any 2001). Aquesta "estratègia" es va elaborar d'acord amb els principis bàsics de consens, orientació cap a la demanda i l'acció, i enfocament local amb projecció internacional. Així mateix, va significar l'inici del procés de preparació, estudi i discussió del sistema d'innovació de les Illes Balears.

Una vegada assolit el consens sobre quins sectors són estratègics per a les Illes Balears i en quins punts s'hauria d'incidir, va arribar el moment adequat per preparar un pla d'acció quadriennal, en el qual es concretassin els projectes, les iniciatives i les mesures que s'haurien d'adoptar per fomentar, impulsar i consolidar la innovació empresarial i social en la nostra societat.

S'ha realitzat un esforç de concreció i s'ha elaborat un catàleg ampli de possibles projectes. Hi ha una voluntat decidida que sigui un pla lliscant basat en la convicció que no tots els projectes presentats seran viables o que, en funció de les circumstàncies, es presentaran altres idees o altres oportunitats, i com que hi ha un ampli consens que el pla ha de ser viu, caldrà introduir modificacions i incorporar projectes nous.

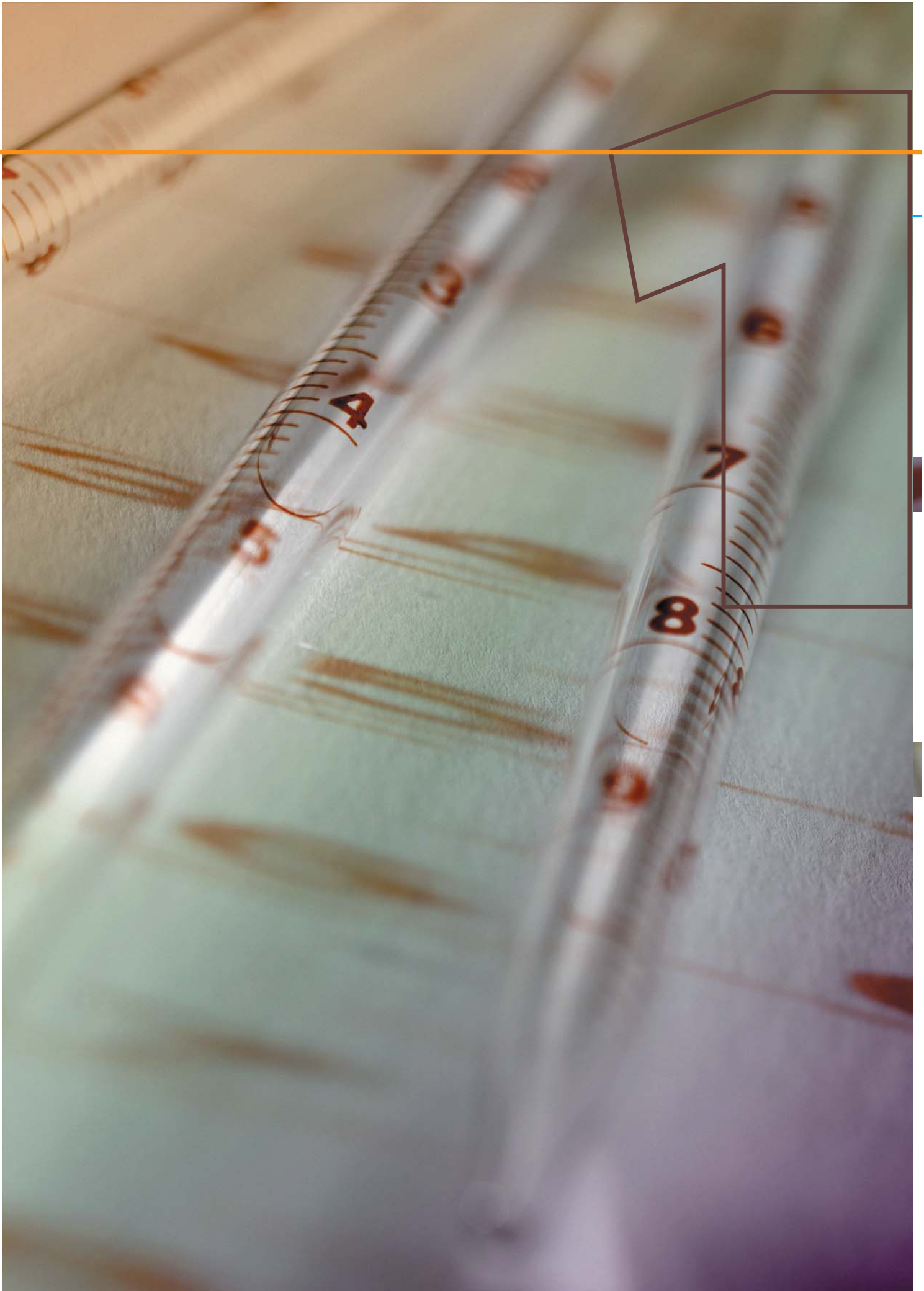
La vocació de continuïtat en l'impuls a la innovació des del Govern de les Illes Balears es reflecteix en l'aposta decidida que aquest Pla pressuposa en pro d'establir i enfortir l'estructura participativa dels agents relacionats amb el sistema regional d'innovació, així com a la generació de mecanismes eficients de gestió i avaluació de les activitats incloses dins el Pla.

Sens dubte, suposa un repte davant les incerteses pròpies del futur, però compta amb els elements necessaris per fer un salt qualitatiu i quantitatiu en l'organització de les accions regionals de suport al desenvolupament de la innovació en la nostra comunitat autònoma.

Aquesta és la primera vegada que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'enfronta a la planificació de l'actuació pública autonòmica en el terreny de la innovació. El I Pla d'innovació de les Illes Balears 2001-2004 crea el suport a partir del qual articular i dinamitzar el sistema d'innovació de les Illes Balears, i genera així l'oportunitat de produir un vertader avanç en el creixement econòmic i social.

¹ <http://www.cordis.lu/innovation/src/grnpap1.htm>

² <http://www.cordis.lu/innovation/src/action.htm>

SISTEMA BALEAR D'INNOVACIÓ

CAPACITATS D'R+D I INNOVACIÓ A LES ILLES BALEARNS

DESPESA EN R+D I INNOVACIÓ

La despesa en R+D en el preu dels factors representava, el 1999, el 0,25% del PIB balear; per sota de la mitjana estatal (0,89%) i molt per sota de la mitjana de la UE (al voltant del 2%), un fet que suposa una situació de desavantatge respecte a les altres autonomies ja que és la que assigna una proporció del PIB menor a aquest concepte. Amb relació a altres regions espanyoles, les Illes Balears representaven el 0,66% de la despesa total estatal en R+D i en l'àmbit estatal se situaven tan sols per sobre de La Rioja (0,41%).

ACTIVITATS D'R+D A LES ILLES BALEARNS (1999)

Activitats d'R+D	I. BALEARNS	ESPANYA
% Despesa en R+D realitzada per les empreses + IPSFL ³	16,10%	53,00%
% Despesa en R+D realitzada per l'Administració pública	22,90%	16,90%
% Despesa en R+D realitzada per l'ensenyament superior	60,81%	30,10%
TOTAL	100,00%	100,00%
Despesa total en R+D (milers d'euros)	32.887,38	4.995.360,19
Despeses totals en R+D / PIB (%)	0,25%	0,89%

Font: INE. Estadística sobre les activitats d'R+D, 1999.

Com es pot observar, la major part d'aquesta despesa la realitzen centres d'ensenyament superior i l'Administració pública, fet que presenta una estructura de la despesa segons agents executors bastant diferent de la que presenta la mitjana estatal.

DESPESES EN INNOVACIÓ I R+D DE LES EMPRESES INDUSTRIALS DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES UNIPROVINCIALS I INSULARS

Comunitats Autònomes Despeses en innovació (1998) Despeses en R+D (1999)

	Milers d'euros	% Espanya	Milers d'euros	% Espanya
Astúries	71.592,56	1,18	74.441,36	1,49
Balears (Illes)	51.164,16	0,84	32.887,38	0,66
Canàries	21.654,47	0,36	104.792,47	2,10
Cantàbria	69.428,92	1,14	42.076,86	0,84
Madrid	1.271.338,93	20,93	1.589.412,57	31,82
Múrcia	93.349,20	1,54	84.508,31	1,69
Navarra	99.383,36	1,64	91.149,50	1,82
La Rioja	45.142,02	0,74	20.296,18	0,41

Font: INE 2000 i 2001.

Les despeses totals internes en R+D a les Illes Balears estan per sota del que correspondria al seu pes socioeconòmic ja que, tal com s'observa en la taula següent, a les Illes Balears hi viu el 2,04% de la població i es genera el 2,32% del PIB espanyol, i tanmateix, les despeses totals internes d'R+D (GERD) són el 0,66% del total espanyol.

³ IPSFL: Institucions Privades sense Finalitats Lucratives.

R+D: Recerca i Desenvolupament tecnològic

REPARTIMENT PERCENTUAL D'ALGUNES VARIABLES CRÍTIQUES DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES UNIPROVINCIALS I INSULARS EL 1999

	% GERD	GERD/PIB(%)	% PIB	% Població
Astúries	1,49	0,55	2,40	2,70
Balears (Illes)	0,66	0,25	2,32	2,04
Canàries	2,10	0,48	3,87	4,16
Cantàbria	0,84	0,60	1,26	1,31
Madrid	31,82	1,64	17,33	12,80
Múrcia	1,69	0,65	2,31	2,81
Navarra	1,82	0,93	1,75	1,34
La Rioja	0,41	0,48	0,76	0,66

Font: INE 2000 i 2001.

La inversió en innovació en les empreses de les Illes Balears va ser, el 1998 i segons l'enquesta de l'INE⁴, de 51.164,16 milers d'euros, un 0,33% del VAB; davant el 1,16% de mitjana d'Espanya. Aquesta dada mostra una regió menys intensiva en innovació que la mitjana espanyola i un sector industrial que inverteix pocs recursos en activitats d'innovació, encara que cal tenir en compte els factors condicionants propis de l'economia balear, determinada en bona mesura per la importància dels serveis davant l'activitat industrial.

El pes determinant que representa el sector serveis (i en particular el turisme) en l'economia balear, amb prop del 85% d'aportació al VAB, concedeix una característica peculiar a l'anàlisi del sistema d'innovació en aquesta comunitat autònoma. S'ha de tenir en compte que, en general, hi ha la tendència a considerar la innovació més relacionada amb l'activitat industrial que amb els serveis, ja que és en el sector industrial on s'han estudiat amb més dedicació els efectes de la innovació tecnològica.

OCUPACIÓ EN R+D

Amb relació a l'ocupació aplicada directament a les activitats d'R+D, s'hi assignen recursos humans limitats i la seva distribució és poc equilibrada. Efectivament, el nombre de persones que realitzen investigacions per cada mil habitants de població activa representava, el 1999, l'1,5‰, davant el 6,2‰ de mitjana estatal. La Universitat de les Illes Balears (UIB) absorbeix el 65,04% del personal d'R+D, molt per sobre de la mitjana estatal, que se situa en el 39,74%; mentre que l'Administració ocupa el 25,39%, davant el 21,8% estatal; el 9,57% restant pertany a les empreses, xifra molt inferior a la mitjana estatal, que assoleix el 38,46%.

⁴ Observeu que les dades d'R+D i innovació no són fàcilment comparables, ja que l'estadística de l'INE disponible per a la despesa en innovació en les empreses és, per la metodologia utilitzada en la seva elaboració, menys fiable que la que fa referència a la despesa en R+D. A més, mentre que en la despesa d'R+D sí que es recullen les activitats del sector serveis, l'enquesta d'innovació es refereix únicament al sector industrial.

Les estadístiques de despeses en innovació es publiquen cada dos anys.

DISTRIBUCIÓ DEL PERSONAL D'R+D EN EMPRESES (1999)

Activitats d'R+D (1998)	I. BALEAR	ESPANYA
% Personal R+D en empreses + IPSFL	9,57%	38,46%
% Personal R+D en Administració pública	25,39%	21,80%
% Personal en ensenyament superior	65,04%	39,74%
TOTAL	100,00%	100,00%
Personal R+D total*	683	102.238
Personal R+D total* població activa (%)	1,5	6,2
Investigadors (en EDP*)	400	61.567

Font: INE 2000*. Equivalent a dedicació plena.

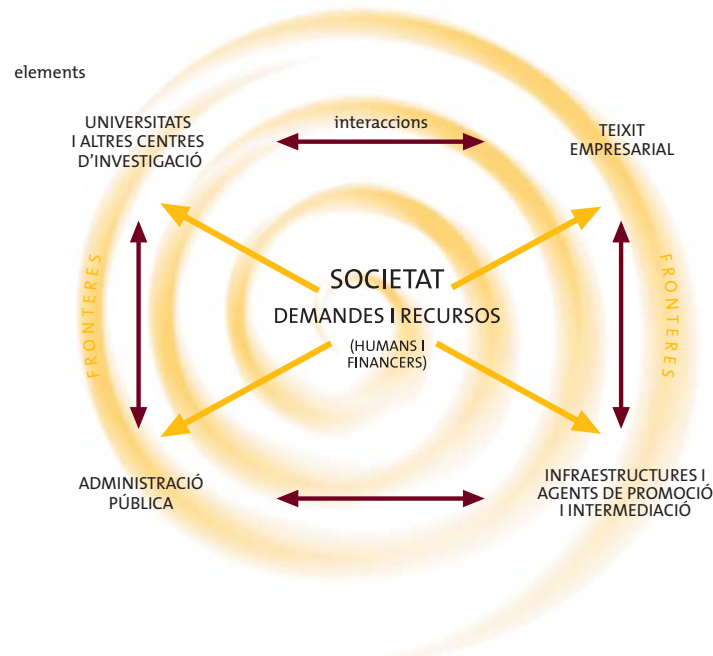
PERFIL DEL SISTEMA REGIONAL D'INNOVACIÓ

El concepte de sistema d'innovació és relativament recent. De fet, és a partir dels treballs de C. Freeman, en la dècada dels anys vuitanta, quan es comença a estudiar de forma sistemàtica per què uns països són més competitius que d'altres a l'hora de promoure la innovació en el teixit empresarial. Segons Freeman, un sistema d'innovació es pot definir com la xarxa d'institucions públiques i privades les interaccions i activitats de les quals "inicien, introdueixen, modifiquen i difonen" noves tecnologies.

El concepte de sistema d'innovació posteriorment ha estat ampliat o reorientat per altres autors que durant la passada dècada han treballat intensament en l'anàlisi i la interpretació dels sistemes d'innovació, entre els quals destaca, per exemple, Lundvall, que defineix el sistema d'innovació com el conjunt d'aquells "elements y relacions" que **interactuen** en la "producció, difusió i ús de nous coneixements econòmicament útils". Encara que s'hi poden afegir les aportacions d'altres investigadors com Nelson, Patel, Pavitt o Metcalfe, entre els més coneguts. Aquest darrer defineix, el 1995, un sistema d'innovació com "el conjunt d'institucions que, conjuntament i individualment, contribueixen al desenvolupament i difusió de noves tecnologies i que proporciona el marc dins del qual els governs formen i implementen polítiques que influeixen en el procés d'innovació".

Trobam doncs, que hi ha un consens general per parlar d'un sistema d'innovació com un sistema d'**institucions interconnectades** per **crear, emmagatzemar i transferir els coneixements**, les **habilitats** i els **mitjans** que defineixen les noves tecnologies. Des d'aquesta perspectiva, la capacitat d'una comunitat per innovar depèn, en bona part, de com estigui estructurat i com funcioni el seu **sistema propi d'innovació**, fet que equival a dir, per tant, amb quins **elements** compta el sistema, com **interactuen** entre si i quines són les seves **fronteres** amb relació a altres sistemes socials que operen conjuntament en la mateixa societat.

Actualment, de manera general s'admet que la innovació ja no es pot circumscriure a un procés lineal com es feia fins als anys setanta, i segons el qual qualsevol innovació prové necessàriament de la investigació científica a través d'un recorregut investigació-desenvolupament-prototip-producció-comercialització. En el model d'avui apareixen interrelacions multidireccionals i simultànies entre les etapes del canvi tècnic, en les quals els processos acumulatius al llarg del temps poden conduir a retroalimentacions i en les quals el canvi tècnic depèn del coneixement i de l'assimilació d'informació a través de l'aprenentatge.

Contemplant aquesta perspectiva actual és com s'ha analitzat el sistema d'innovació de les Illes Balears, que atén a un concepte d'innovació segons el qual les empreses, com a agents que en el mercat determinen l'aprofitament econòmicament útil del canvi, són el centre d'atenció de l'acció política, en un escenari definit per un sistema d'innovació que inclou: els elements que el formen, llurs interaccions i les fronteres respecte a altres sistemes que comparteixen el mateix espai físic i temporal.

Així, quan un sistema actua com a tal els resultats tendeixen a ésser majors que els que deriven de la simple suma dels produïts pels seus elements aïllats, això perquè:

- Les tendències aïllades de diferents elements poden arribar, amb certa freqüència, a restar més que a sumar resultats; fet que es dona, per exemple, quan hi ha conflictes de competències, quan es tendeix a no compartir informació per distingir-se de la resta o quan s'intenten integracions verticals dins les organitzacions per voler fer-ho tot de forma endògena i autosuficient.
- Avui dia és generalment acceptat que els resultats de la gestió no rau en només en els outputs produïts de forma directa per les organitzacions, sinó que també hi contribueixen, de manera determinant, les interaccions que es produeixen a causa de les actuacions en xarxa, els intercanvis o la globalització, fet que estableix un escenari on les connexions són tan importants com els mateixos elements.
- Encara que teòricament estiguin dins d'un sistema, de vegades, les organitzacions i els agents no es mouen cap a un horitzó comú, estratègicament acceptat i clarament especificat; llavors, el sistema perd els seus contorns en relació amb els altres sistemes socials, polítics i econòmics; se'n difumina el potencial i s'allunya de la massa crítica necessària per actuar com a locomotora del creixement de la comunitat.

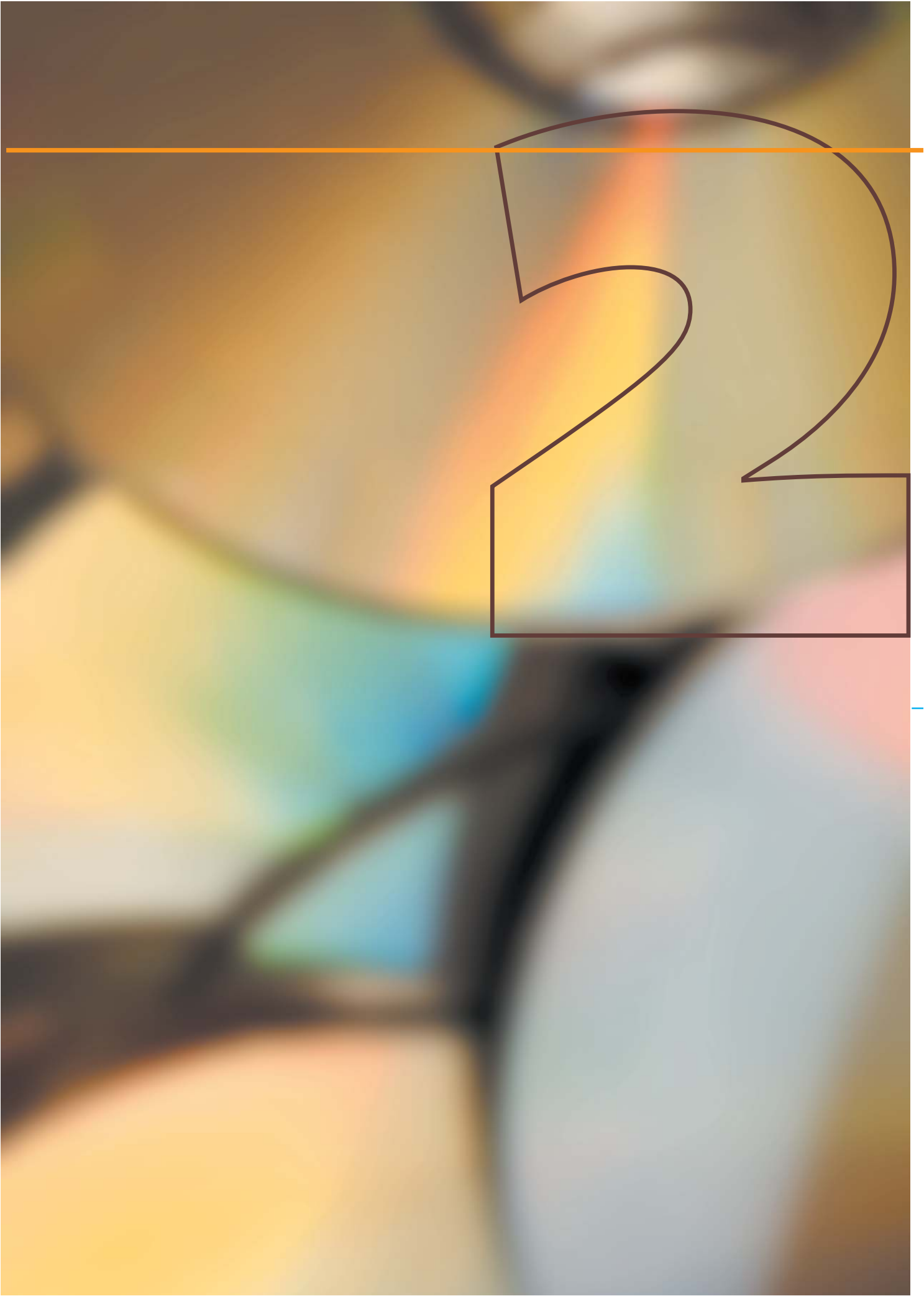

AGENTS DEL SISTEMA

Com a agents que intervenen en el sistema balear d'innovació es defineixen els següents:

- ▣ **L'ENTORN CIENTÍFIC**, amb un pes majoritari de la Universitat de les Illes Balears (UIB). S'hi inclouen els organismes que depenen de la universitat i els centres públics d'investigació.
- ▣ **L'ENTORN TECNOLÒGIC**, compost pels centres tecnològics sectorials (en els sectors calçat, bijuteria, fusta i turisme) d'iniciativa privada i pública, la Fundació IBIT, serveis científicotècnics de la UIB i els laboratoris.
- ▣ **L'ENTORN DE SERVEIS DE SUPORT A LA INNOVACIÓ**, compost pel Centre Balears-Europa, el CEEI, el Parc Tecnològic (ParcBIT), les cambres de comerç, les federacions empresarials, el sector privat de serveis tecnològics a empreses, la FUEIB-OTRI, l'Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears (IDI), la Fundació IBIT i les institucions financeres, que constitueixen les organitzacions d'interfície amb la missió de catalitzar la trobada entre oferta i demanda.
- ▣ **L'ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA**, que participa en el sistema a través de la seva acció política relacionada amb la ciència, la tecnologia, i el desenvolupament industrial i empresarial, canalitzada a través de diverses conselleries i que elabora i desenvolupa programes que interrelacionen diversos subsistemes que afecten el sistema d'innovació (cultura, educació, investigació científica, finançament, infraestructures de telecomunicacions, etc.)
- ▣ **EL SECTOR EMPRESARIAL**, agent materialitzador de la innovació, on rauen les principals demandes de serveis d'alt valor afegit, de finançament competitiu i de recursos humans professionalment preparats per a la gestió del canvi.

ESTRATÈGIA D'INNOVACIÓ I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA DE LES ILLES BALEARS

L'Estratègia d'innovació i transferència de tecnologia de les Illes Balears va ser el resultat de l'anàlisi realitzada en l'execució del projecte europeu RITTS, denominat a Balears PlaBIT segle XXI, i va significar el punt de partida per al desenvolupament de la política pública de suport a la innovació, impulsada des del Govern de les Illes Balears.

Aquesta estratègia es va desenvolupar seguint les pautes metodològiques proposades per la UE d'acord amb el programa RITTS. L'objectiu general d'aquesta metodologia és la definició d'una estratègia de suport a la innovació a curt, mitjà i llarg termini, de forma consensuada entre tots els agents econòmics, socials i institucionals més representatius de les Illes Balears, que tendeixen a millorar el potencial d'innovació de les empreses amb la finalitat d'incrementar la seva competitivitat als mercats globals.

L'estratègia es va elaborar conforme a quatre principis bàsics:

- ▣ CONSENS
- ▣ ORIENTACIÓ A LA DEMANDA
- ▣ ORIENTACIÓ CAP A L'ACCIÓ
- ▣ ENFOCAMENT AUTONÒMIC I CARÀCTER ESTRATÈGIC

La seva definició va ser el resultat del treball realitzat per empreses consultores especialitzades, per la Direcció general d'R+D+I del Govern de les Illes Balears i per la contribució essencial de nombroses entitats i persones que van formar part dels diversos òrgans que es van constituir en el projecte (Comitè de Direcció, Comitè Executiu, taules sectorials de debat i pannell internacional d'experts).

METODOLOGIA D'ELABORACIÓ

D'acord amb les orientacions indicades, l'elaboració de l'Estratègia d'innovació i transferència de tecnologia de les Illes Balears va seguir un procés dividit en les tres fases següents:

FASE DE LLANÇAMENT: novembre 1998 – maig 1999

Objectius:

- ▣ Conèixer la situació de partida de la regió, realitzant la recopilació d'informació sobre estudis socioeconòmics de les Illes Balears, i la capacitat de generació científica i tecnològica de les institucions.
- ▣ Organitzar el projecte amb la constitució de la Unitat de Gestió, el Comitè de Direcció i el Comitè Executiu.

Activitats:

- ▣ I Fòrum de la Innovació, celebrat el 25 de maig de 1999. Es va reunir una representació àmplia dels sectors econòmics i socials de les Illes Balears per presentar la política comunitària d'innovació, que englobava aspectes regionals i el PlaBIT segle XXI amb els objectius estratègics, les fases i els mètodes de treball.

FASE D'ANÀLISI: juny de 1999 – març de 2000

Objectius:

- Analitzar i diagnosticar el sistema ciència-tecnologia-empresa en les Illes Balears a fi de conèixer els elements més rellevants que configuren les **necessitats d'innovació de les empreses** i recollir les principals **característiques de l'oferta tecnològica** presents en les Illes Balears.

Activitats:

- **Anàlisi de les necessitats d'innovació de les empreses.** Per identificar aquesta demanda de suport a la innovació a les empreses de les Illes Balears es van realitzar els treballs següents:
 - Informe de situació de l'economia de la regió, amb incidència en els aspectes tecnològics i d'innovació de les Illes Balears en un marc general.
 - Auditories tecnològiques, realitzades en empreses representatives dels principals sectors de les Illes Balears.
 - Qüestionaris postals enviats a les empreses amb potencial innovador dins els sectors de referència seleccionats.
- **Anàlisi de l'oferta tecnològica de les Illes Balears.** Per realitzar aquesta anàlisi es van mantenir **reunions directes** amb vint-i-cinc institucions de la regió relacionades amb el món de la ciència, la investigació, l'educació superior, el suport tecnològic a les empreses i els organismes d'interfície. Addicionalment, i atès el pes relatiu que representa la Universitat de les Illes Balears (UIB), es van identificar un total de setze departaments als quals es va enviar un **qüestionari** per analitzar-los de forma independent, en constituir estructures capaces de generar i transferir coneixements al sector empresarial de manera autònoma.
- **Organització d'un pannel internacional d'experts**, celebrat a Palma els dies 19 i 20 de juny de 2000, en el qual es va aconseguir la participació **d'experts** procedents d'altres estats membres de la UE per col·laborar en les anàlisis de la fase I; d'aquesta manera es va permetre la comparació internacional de polítiques regionals d'innovació i validació dels resultats. Es van debatre les primeres conclusions sobre l'oferta i la demanda d'innovació; cada expert va presentar i va discutir les seves aportacions.
- **Fòrum de la Innovació a Maó** (Menorca), celebrat el 16 de març de 2000. Es va presentar el PlaBIT segle XXI (filosofia, objectius, òrgans de gestió, pla de treball, etc.) a membres representatius de la societat civil i empresarial de Menorca i es va discutir per aconseguir-ne el consens. Es va posar èmfasi en el fet de relacionar la innovació amb el desenvolupament sostenible.
- **Organització de set taules de debat sectorials**, en les quals es van reunir grups de persones representatives dels sectors de: turisme; medi ambient; societat de la informació; agroalimentació; construcció i urbanisme; pell, calçat i moda; i bijuteria. Es van plantejar, avaluar i discutir diverses propostes d'actuació concretes relacionades amb les demandes d'innovació.

TAULA	TURISME		
DATA	28 de març de 2000	ASSISTENTS	20
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Atenció a una segmentació de la demanda		
	Incorporació de noves tecnologies per a la comercialització		
	Desenvolupament de sistemes multimèdia d'informació turística		
	Introducció de sistemes per assegurar la qualitat		

TAULA	SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ		
DATA	29 de març de 2000	ASSISTENTS	23
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Desenvolupament del teletreball		
	Promoció del turisme a través d'eines d'Internet		
	Comercialització de productes de Balears mitjançant el correu electrònic		
	Ajuts al sector educatiu per difondre la societat de la informació		

TAULA	MEDI AMBIENT		
DATA	13 d'abril de 2000	ASSISTENTS	24
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Assegurar el desenvolupament sostenible		
	Avaluació de la capacitat de càrrega de les Illes Balears		
	Renovació dels valors socials i consens dels projectes		
	Aprofitament de les oportunitats de negoci que aporta el medi ambient		

TAULA	CALÇAT, PELL I MODA		
DATA	26 d'abril de 2000	ASSISTENTS	20
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Valoració del producte: marca, qualitat, etc.		
	Aplicació de les noves tecnologies per a l'eficiència de la producció		
	Innovació de l'organització com a avantatge competitiu		
	Necessitat d'un sector de serveis a les empreses		
	Integració de les tecnologies aplicables des del disseny fins a l'emmagatzematge del producte acabat		

TAULA	URBANISME I CONSTRUCCIÓ		
DATA	27 d'abril de 2000	ASSISTENTS	19
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Formació de treballadors i treballadores i comandaments intermedis		
	Incorporació d'especificacions detallades en els projectes d'edificació		
	Millora del disseny per a la durabilitat i preservació del medi ambient		

TAULA	AGROALIMENTACIÓ		
DATA	4 de maig de 2000	ASSISTENTS	22
LLOC	Aula de formació del ParcBIT		
Resultats obtinguts	Aprofitament de la promoció i la publicitat		
	Satisfacció la demanda dels consumidors de seguretat, qualitat i tecnologies "toves"		
	Reorientació de les estratègies de les empreses a les noves estructures de comercialització		
	Introducció de la comercialització a través d'Internet		
	Promoció de productes artesans		

TAULA	BIJUTERIA		
DATA	17 de maig de 2000	ASSISTENTS	16
LLOC	Sala d'actes del Consell Insular de Menorca		
Resultats obtinguts	Increment de la productivitat mitjançant l'automatització		
	Formació dels treballadors i treballadores i comandaments intermedis		
	Integració dels processos tècnics i de negoci		

A més, es va dur a terme l'esdeveniment següent:

- ▣ **Seminari Energia, Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible.** Celebrat el dia 7 de març de 2000. Atesa la importància del medi ambient com a factor important per a la sostenibilitat de les Illes Balears i dins del programa RITTS, es va organitzar per divulgar i incentivar la participació de totes les persones que poguessin estar interessades en el V Programa marc. Es va incidir sobre l'aplicació de tecnologia i innovació com una gran oportunitat per a les empreses. A més, es va assessorar sobre la presentació de projectes per part d'experts i se'n va debatre la problemàtica.

FASE D'ELABORACIÓ: abril de 2000 – novembre de 2000

Objectius:

- ▣ **Definir l'estratègia d'innovació i transferència de tecnologia** de les Illes Balears, en funció del procés d'anàlisi realitzat durant la fase anterior.

Activitats:

- ▣ **Seminari Factors Humans en la Innovació.** Celebrat el dia 30 de novembre de 2000. Plantejat com a un fòrum de debat dirigit a sindicalistes, persones empresàries i professionals, en el qual es van discutir aspectes socials essencials en el procés d'innovació, especialment l'impacte sobre la salut de les noves tecnologies, la importància de la formació i la forma en la qual els sindicats afronten aquest fenomen.
- ▣ **Taula rodona "Recerca i desenvolupament tecnològic i innovació a l'Estat de les autonomies".** Celebrada el dia 18 de desembre de 2000. Es va oferir una visió comparada sobre la investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació a l'Estat de les autonomies exposada per responsables de diversos governs regionals. Van descriure la seva situació, problemàtica i objectius, i de tot això es van obtenir aportacions útils, que mostaven les Illes Balears en una situació de partida pessimista.
- ▣ **Conferència "Innovació i tecnologia a les empreses: la seva importància en l'economia global",** a càrrec del senyor Enric Banda, secretari general de l'European Science Foundation, celebrada el 12 de març de 2001. Va exposar les principals tendències en aquest camp així com les polítiques europees de promoció i foment de la innovació tecnològica en les empreses.

ÒRGANS DE SEGUIMENT I PARTICIPACIÓ

En l'elaboració de l'estratègia d'innovació i transferència de tecnologia de les Illes Balears hi van intervenir els òrgans de control, seguiment i participació següents:

- ▣ **El Comitè de Direcció,** format per quaranta-tres membres representants dels diversos agents polítics, socials i econòmics, així com per institucions representatives en l'àmbit de la innovació. Les seves funcions principals van consistir en supervisar el projecte, definir i aprovar les línies d'acció i informes elaborats, establir el necessari consens, i donar el suport polític i institucional al projecte.
- ▣ **El Comitè Executiu,** com a òrgan intermedi entre el Comitè de Direcció i la Unitat de Gestió, es va encarregar de la coordinació i supervisió de totes les activitats que comprèn el projecte i estava compost per onze membres.
- ▣ **La Unitat Tècnica de Gestió,** adscrita a la Direcció General de Recerca, Desenvolupa-

ment Tecnològic i Innovació (R+D+I). Es va encarregar de monitoritzar el dia a dia del projecte, la gestió econòmica, la coordinació de l'equip consultor, l'organització de grups de treball i, en general, les tasques de coordinació amb altres institucions i departaments relacionats d'una o d'altra forma amb el projecte, amb un atenció especial a aconseguir la màxima difusió i consens al llarg de tot el procés.

- **Consultors**, com a conclusió del procés públic de licitació van resultar finalment adjudicatari dels treballs, l'empresa consultora INFYDE, SL, com a Consultor Facultatiu, i l'empresa consultora SOCINTEC, SA, com a Consultor d'Estudis; que va presentar una oferta en unió amb l'empresa consultora establerta a Palma: DEPLOYMENT i un grup d'experts internacionals.⁵

ESQUEMA DAFO DEL SISTEMA D'INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS

Per definir l'estratègia d'innovació es va realitzar una anàlisi acurada de les capacitats i els obstacles, presents i futurs, en l'escenari de promoció de la innovació a Balears. Aquesta anàlisi es va plasmar en un esquema **DAFO**, que representa les **D**ebilitats, **A**menaces, **F**ortaleses i, **O**portunitats, que permetia dissenyar l'estratègia d'actuació del I Pla d'innovació. En definitiva, cerca aprofitar les oportunitats presents recolzant-se en les fortaleeses pròpies, facilitant la transformació de les amenaces en noves oportunitats i generant teixit nou allà on s'hagin detectat les debilitats principals.

En les taules següents es resumeixen aquests factors:

DEBILITATS

- Territori escàs.
- Dificultats de mobilitat a causa de la insularitat.
- Falten recursos humans tècnicament preparats.
- No hi ha tradició de cooperació entre empreses.
- Certa indiferència de la societat cap a les institucions científiques i d'ensenyança superior.
- No hi ha tradició en la cooperació entre empreses i la universitat.
- Cert escepticisme del ciutadà davant la utilitat de l'actuació pública en el terreny de la promoció econòmica.
- Escassa presència i capacitat del sector de serveis avançats a empreses.
- L'estructura industrial, per la seva petita mida i l'atomització, no té una bona posició per emprendre grans inversions en tecnologia.

⁵ Per a la contractació dels consultors que havien de dur a terme els treballs d'assistència tècnica del projecte, condició específica de la DGXIII de la Comissió Europea per als projectes RITTS, es van publicar dos concursos públics, un per a la contractació d'un Consultor Facultatiu que actués en qualitat d'assessor del client, i un altre per a la contractació d'un Consultor d'Estudis.

AMENACES

- ❑ La reactivació del turisme en altres països mediterranis.
- ❑ Les tendències de globalització, concentració i deslocalització de la producció posen en risc la supervivència sostenible d'alguns sectors industrials locals.
- ❑ L'estacionalitat de la principal activitat econòmica de la regió, que és el turisme, i la relativa importància de l'activitat econòmica submergida vinculada al sector turístic.
- ❑ La població, de fet, és bastant més elevada que la de dret, i aquesta situació tendeix a augmentar, fet que produeix una forta distorsió entre els impostos recaptats i els serveis públics que s'han de prestar.

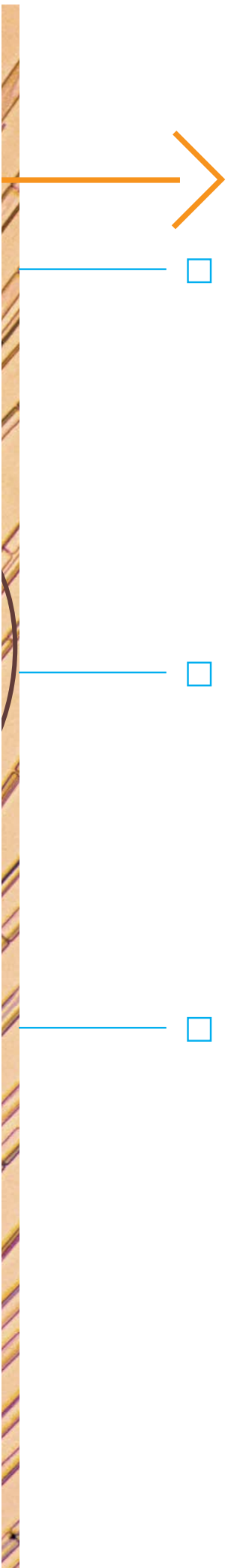
FORTALESES

- ❑ Sensibilitat emprenedora elevada.
- ❑ Tradició exportadora.
- ❑ Capacitat d'adaptació, que ens ha permès aprendre de les persones que ens visiten.
- ❑ Una connotació de "qualitat" associada a les Illes Balears (per exemple, qualitat de vida).
- ❑ Un sector turístic amb molta potència.
- ❑ Condicions favorables per atreure recursos humans de l'exterior: clima, notorietat i atenció al medi ambient.
- ❑ Creixement de la sensibilització ciutadana a favor d'un desenvolupament sostenible.
- ❑ Capacitat per desenvolupar un mercat de serveis de valor afegit.
- ❑ L'existència d'una universitat (la Universitat de les Illes Balears) com a centre de generació i distribució de coneixement aplicat a les necessitats del teixit actiu.

OPORTUNITATS

- ❑ Una política d'innovació adequada ajudarà a trobar un equilibri sostenible entre l'activitat turística, la indústria tradicional i el manteniment dels recursos naturals.
- ❑ La nova economia del coneixement redueix les barreres geogràfiques tradicionals i pot afavorir una major competitivitat internacional de les empreses.
- ❑ Les noves infraestructures de suport de les tecnologies de la informació, telecomunicacions (TIC), permeten augmentar la qualitat i temps de resposta dels serveis al ciutadà (salut, educació, conservació del medi, relacions amb l'Administració, oci i cultura).
- ❑ Els sectors industrials presents actualment en l'economia regional saben que la seva supervivència a mig termini dependrà de la seva capacitat d'innovació.
- ❑ El turisme pot adquirir una posició significativa com a locomotora per desenvolupar un sector balear de proveïdors, prou competitiu en l'àmbit internacional.
- ❑ El gran nombre de visitants que reben anualment les Illes Balears representa un factor d'oportunitat per al sosteniment de la indústria local i el desenvolupament de noves activitats.
- ❑ Amb relació al turisme trobam un coneixement acumulat que col·loca les Illes Balears en una posició avantatjosa davant altres regions competidores.

PLANTEJAMENT ESTRATÈGIC DEL PLA

ORIENTACIONS CLAU

El I Pla d'innovació de les Illes Balears s'ha dut a terme d'acord amb un conjunt d'orientacions clau que n'han determinat, de forma essencial, l'estratègia i els continguts:

- ▣ Mobilitzador, amb la decisió d'enfortir les accions horitzontals.
- ▣ Incremental en la seva implantació en el temps i en l'abast.
- ▣ Focalitzat en una estratègia d'acció en els àmbits més rellevants.
- ▣ Integrador de les diverses voluntats mitjançant el consens.
- ▣ Concebut des de la demanda.
- ▣ Innovador en si mateix.
- ▣ Transparent en la seva gestió i basat en una avaluació continuada.
- ▣ Flexible, de gestió i difusió fàcil.
- ▣ Enfocat localment amb una projecció global.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

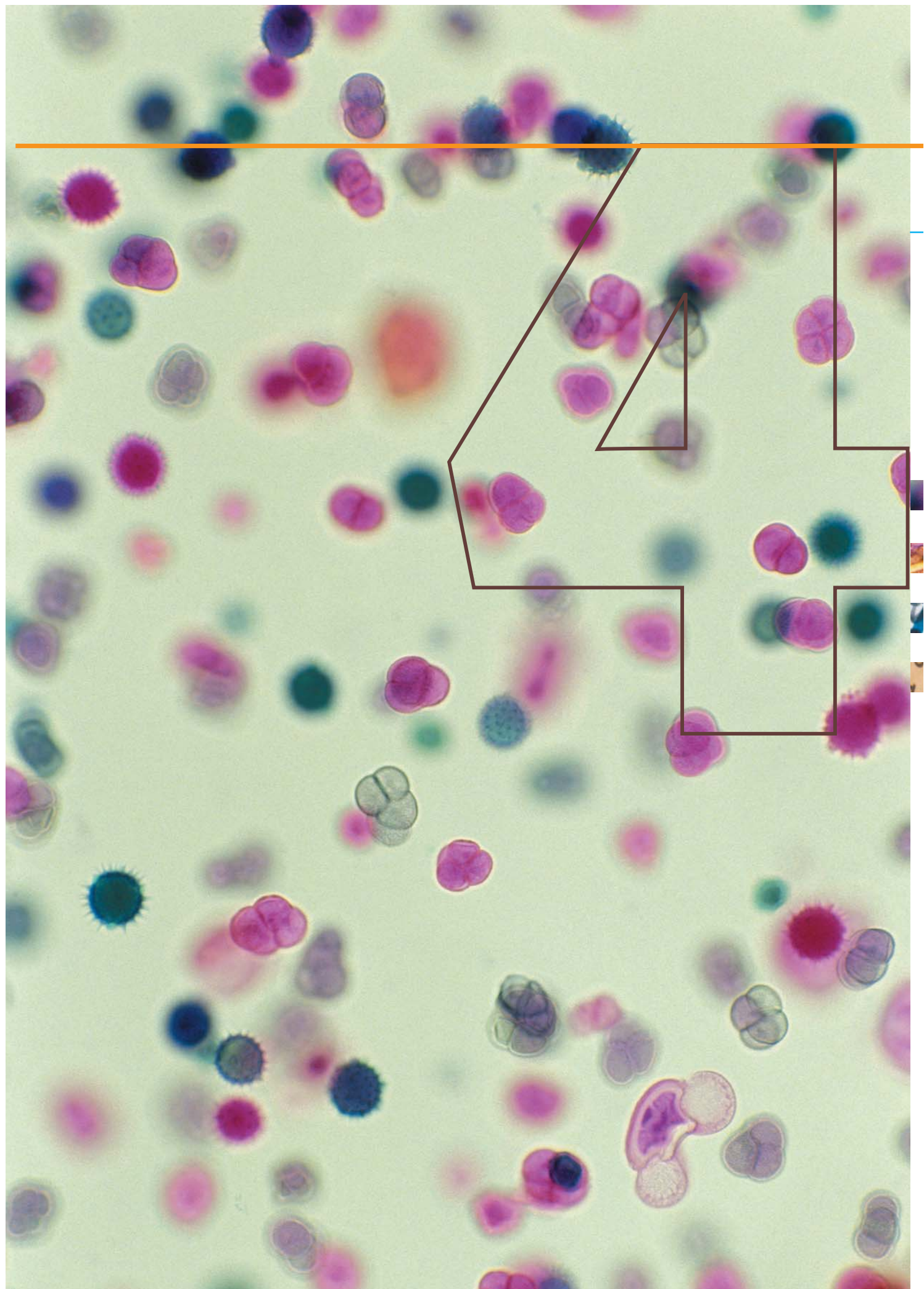
Els objectius estratègics del I Pla d'innovació de les Illes Balears es defineixen fonamentant-se en la necessitat de:

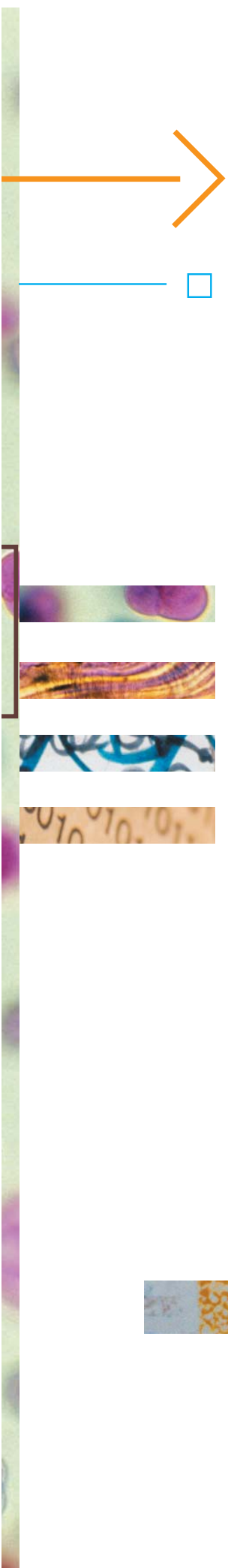
- ▣ Desenvolupar, integrar i dinamitzar el sistema d'innovació de les Illes Balears.
- ▣ Fomentar la generació de coneixement d'interès estratègic.
- ▣ Impulsar l'esperit emprenedor i estimular la creació de noves empreses innovadores.
- ▣ Millorar la interacció eficaç entre ciència, tecnologia, empresa i mercat.
- ▣ Assegurar el desenvolupament sostenible i socialment equilibrat, aprofitant, entre altres factors, la força impulsora del sector turístic.

Tenint en compte aquests fonaments, el Pla persegueix els **objectius estratègics** següents:

OBJECTIUS DEL PLA

- ▣ Impulsar la creació d'empreses innovadores.
- ▣ Facilitar l'accés del sistema productiu a la societat del coneixement.
- ▣ Estimular la capacitat innovadora del sector turístic.
- ▣ Millorar la capacitat dels recursos humans i l'esperit innovador en els ciutadans i ciutadanes, en les empreses i en les institucions.
- ▣ Canalitzar l'impacte social dels processos d'innovació en entorns específicament sensibles i col·lectius més desvalguts.
- ▣ Fomentar una cultura científico-tecnològica i l'esperit innovador en els ciutadans i ciutadanes, en les empreses i en les institucions.
- ▣ Promoure la innovació com a marc adequat per millorar la competitivitat empresarial, el benestar social i el creixement sostenible.
- ▣ Consolidar el sistema d'innovació de les Illes Balears.
- ▣ Optimitzar la coordinació administrativa.
- ▣ Desenvolupar noves formes de finançament de la innovació.

ESTRUCTURA DEL PLA

□ LÍNIES D'ACTUACIÓ

El I Pla d'innovació de les Illes Balears articula les mesures necessàries per aconseguir un desenvolupament equilibrat i eficaç del sistema d'innovació i sorgeix a partir de l'anàlisi de la situació realitzada d'acord amb la metodologia europea RITTS. El Pla presta una atenció especial al disseny de l'estratègia regional de suport a la innovació a partir de les demandes manifestades pels agents del sistema d'innovació.

El Pla s'articula a partir de quatre **LÍNIES D'ACTUACIÓ** i una línia específica de **MESURES D'A-COMPANYAMENT**, que són la manifestació concreta a les necessitats detectades. Aquestes línies són:

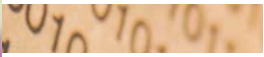
4.1 GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ

4.2 ARTICULACIÓ DE LA INFRAESTRUCTURA DE SUPORT

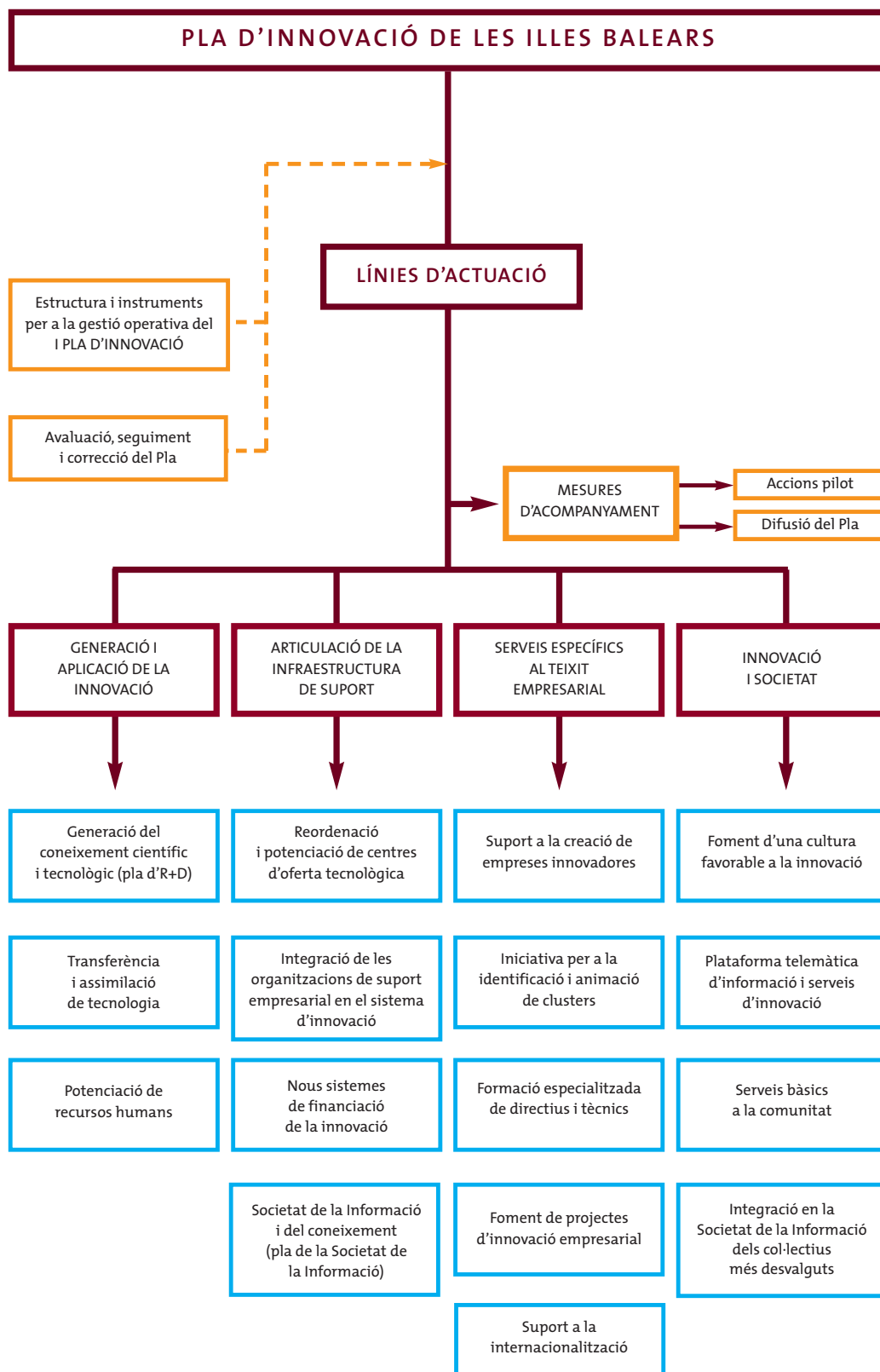

4.3 SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL

4.4 INNOVACIÓ I SOCIETAT

Aquestes línies es despleguen en una sèrie de **PROGRAMES** que són els instruments que delimiten l'abast, els continguts i els objectius perseguits en cada una de les línies d'actuació definides en el I Pla d'innovació. Al seu torn, els programes es concreten en **PROJECTES** que són la manifestació de les accions que s'han de dur a terme per a cada un dels programes esmentats, i es poden trobar en el capítol "Catàleg de projectes" d'aquest mateix document.

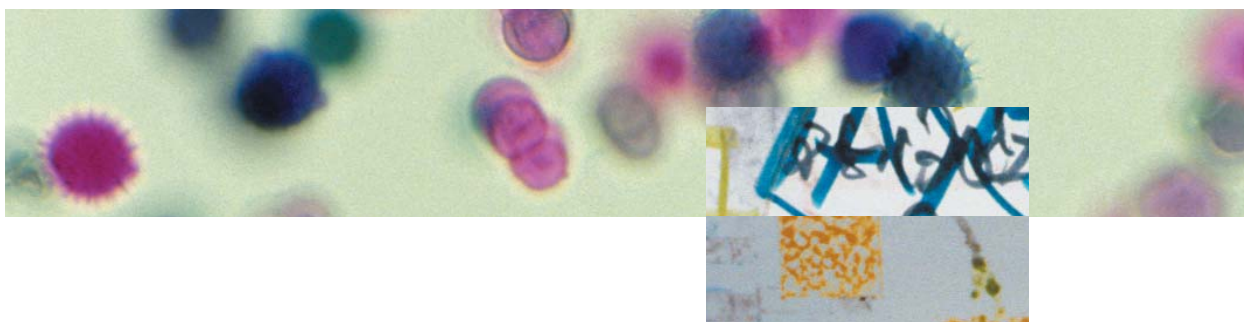

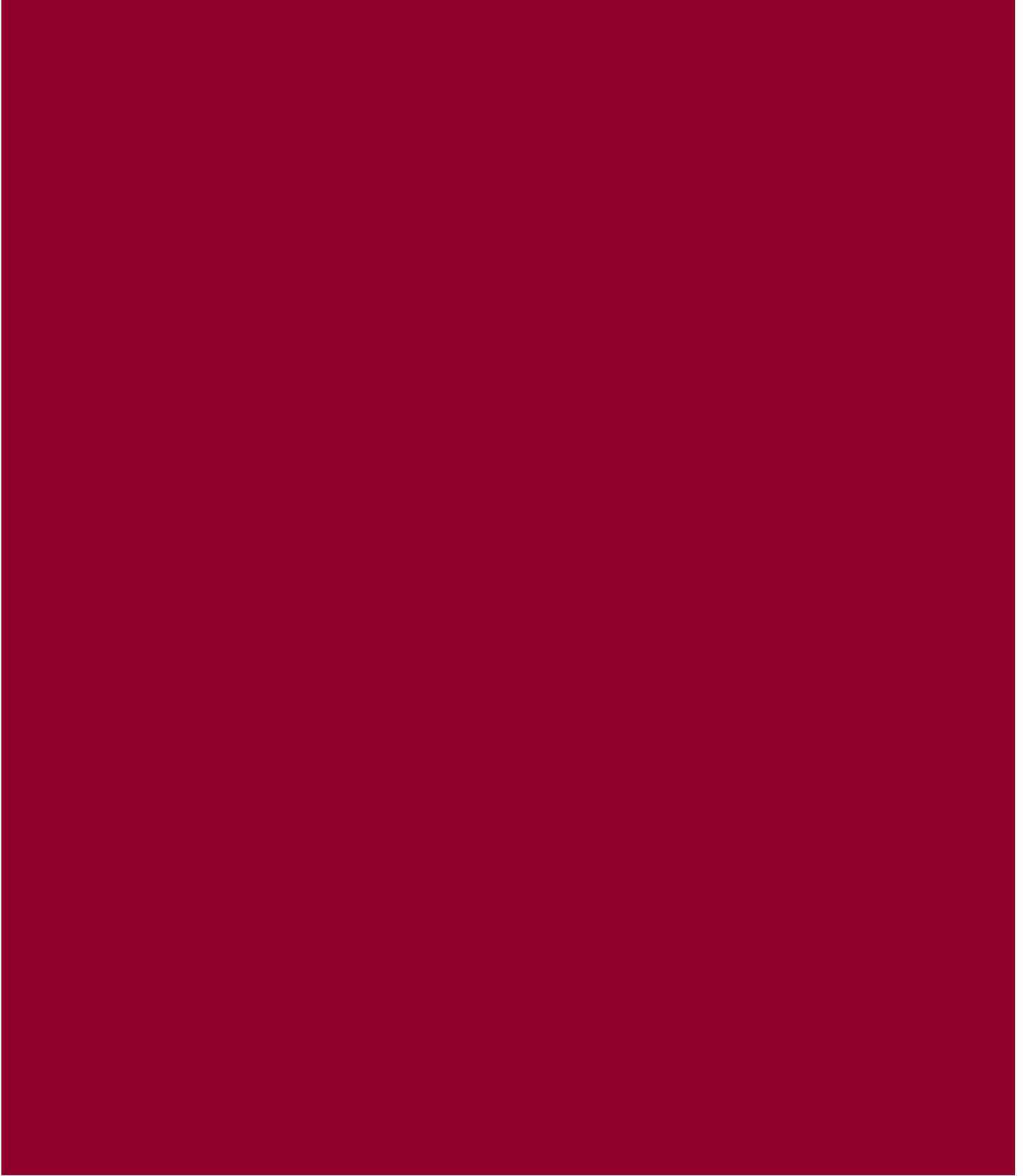

INSTRUMENTS D'INTERVENCIÓ

L'execució dels programes proposats en el Pla es du a terme a través d'una sèrie d'**INSTRUMENTS** concrets d'**INTERVENCIÓ** que són els mecanismes que s'utilitzaran en cada cas per fer efectiva l'actuació pública. Aquests són:

- ▣ **Contractes programa.** Dirigits a institucions i organitzacions. Presentació a l'Administració de projectes estratègics d'abast ampli i extensió plurianual.
- ▣ **Beques.** Dirigides a persones que realitzin investigacions. Ajuts per a la formació complementària, investigació postdoctoral, acollida i adaptació d'investigadors i investigadores d'altres regions, estades en centres d'investigació fora de les Illes Balears, intercanvi d'investigadors i investigadores entre institucions i empreses, i realització de pràctiques en empreses.
- ▣ **Subvencions a projectes individualitzats.** Dirigides a persones emprenedores i a empreses. Foment de la realització de projectes d'innovació, disseny de nous productes o serveis, o millora de processos de producció en àrees d'aplicació prioritàries pel seu interès estratègic per a la comunitat.
- ▣ **Contractes de subministrament de serveis.** Realització de treballs de caràcter horitzontal, mesures d'acompanyament i subcontractació d'aquelles tasques programades en el Pla que, per raons d'oportunitat, no disponibilitat o mancada de recursos, no poden ser executades directament pel personal normalment adscrit a l'Administració autonòmica.
- ▣ **Participació en fons financers per al foment de noves activitats empresarials.** Possibilitat de prendre part en societats o fundacions de capital mixt procedent de la pròpia Administració, d'institucions públiques i privades, i d'inversors individuals, amb l'objecte exclusiu de fomentar la innovació en mode de capital llavor i capital risc, especialment en els processos de creació d'empreses innovadores de base tecnològica.
- ▣ **Ajuts per a inversió en infraestructures.** Possibilitat, en casos especials, de formalitzar ajuts per a la compra d'equipament d'investigació a través de subvencions parcials de l'import. A més, aquest mecanisme també serà el vehicle que tindrà el Pla per, si s'escau, abordar el finançament d'inversions en infraestructures de nova implantació, que serien resultants dels estudis de viabilitat sobre la reordenació de l'oferta tecnològica i d'innovació existent, com per exemple per donar suport a la realització d'incubadores d'empreses.

4.1

GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ

La innovació es materialitza quan és capaç de produir resultats econòmics tangibles contrastables en el mercat i, per tant, són les empreses, quan apliquen els resultats del canvi tècnic, les que donen sentit innovador a l'esforç de desenvolupament del coneixement. En conseqüència, aquesta línia d'actuació proposa estimular la intervenció d'empreses en els processos de generació del coneixement, impulsant-ne la implicació en l'aplicació real dels resultats obtinguts. Els processos d'innovació són, en bona part, processos de col·laboració en què el treball en xarxa aconsegueix efectes multiplicadors amb relació a la innovació aïllada en una empresa o institució individual. Per això, aquesta línia d'actuació tendeix a prioritzar actuacions dirigides a grups d'empreses organitzades o relacionades entre si a través de la seva pertinença a un centre tecnològic, la seva participació en un sector de grups específic o la seva vinculació geogràfica per estar ubicades en una àrea territorial determinada.

Mitjançant el desplegament dels programes específics continguts sota aquesta línia d'actuació es pretén millorar el nivell del desenvolupament científic i tecnològic de les Illes Balears en aquelles àrees de coneixement que tinguin una capacitat de projecció estratègica elevada per al desenvolupament de la comunitat i que disposin de mitjans humans i tècnics suficients per assegurar la qualitat i l'excel·lència de les actuacions. En aquest sentit, la línia d'actuació va dirigida principalment a grups d'investigació de la universitat, instituts d'investigació i centres tecnològics que executin investigació i desenvolupament, tant de caràcter bàsic com aplicat, amb prioritat cap a aquells projectes que tinguin consorci amb empreses i usuaris finals, i que es refereixin a àrees tecnològiques considerades d'alt interès específic per a la millora de la posició competitiva de les Illes Balears, mantenint sempre un criteri subsidiari d'altres instàncies que financen l'R+D en l'àmbit estatal o europeu.

Aquesta línia està dividida en els tres programes següents:

PROGRAMA 4.1.1

GENERACIÓ DEL CONEIXEMENT CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC

PROGRAMA 4.1.2

TRANSFERÈNCIA I ASSIMILACIÓ DE TECNOLOGIA

PROGRAMA 4.1.3

POTENCIACIÓ DE RECURSOS HUMANS

Tots, s'expliquen breument a continuació.

PROGRAMA 4.1.1

GENERACIÓ DEL CONEIXEMENT CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

El manteniment d'una investigació bàsica, suficient en quantitat i qualitat a través d'un finançament sostingut en el temps és fonamental per mantenir una docència de qualitat, per sustentar els avenços i desenvolupaments científics posteriors que puguin tenir incidència positiva en els problemes socioeconòmics que té plantejada la societat balear, i per contribuir a l'aprenentatge regional.

Amb aquest programa es pretén reforçar i augmentar la investigació a les Illes Balears, a més de conjugar la generació de nous coneixements, amb la seva aplicació a les necessitats socioeconòmiques de més interès per a la societat, i el desenvolupament de relacions entre els grups d'investigació actius en les àrees que s'han de desenvolupar i els actors socioeconòmics dels sectors esmentats. Les activitats d'R+D que donin suport a aquests sectors socioeconòmics han de prestar una atenció especial a aquells aspectes que, per la seva singularitat, no seran objecte d'interès per a investigadors i investigadores d'altres àrees geogràfiques; com per exemple, l'estudi dels ecosistemes litorals de les Illes, etc.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa la UIB, les institucions d'investigació, els centres tecnològics i les empreses.

ACTIVITATS

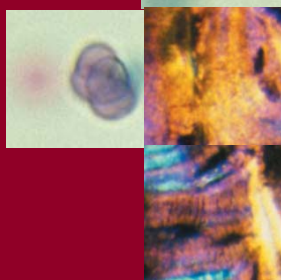
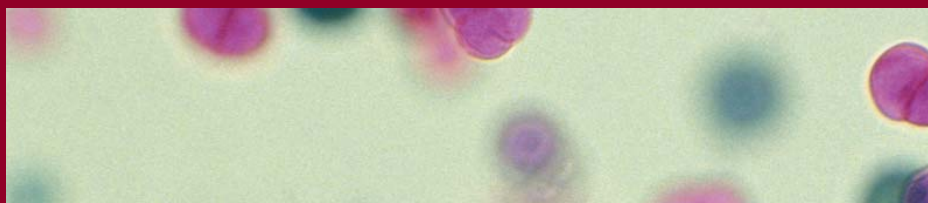
Les activitats proposades en aquest programa s'emmarcarien, per la seva dimensió singular, dins un pla específic d'R+D. Entre d'altres aspectes, s'abordarien les qüestions següents:

- ❑ Reforç i augment de la base científica mitjançant ajuts per a la realització de projectes d'R+D a grups d'investigació.
- ❑ Foment de la investigació en àrees estratègiques (societat de la informació i del coneixement, turisme i oci, medi ambient, ciències marines, ciències de la salut, llengua, cultura i societat).
- ❑ Foment dels projectes d'investigació en un marc interdisciplinari i pluridisciplinari adequat, amb una atenció especial a la participació en projectes d'investigació en cooperació amb altres entitats europees, dins del futur VI Programa marc de la UE.
- ❑ Difusió i sensibilització en pro d'una actitud més favorable a la cooperació, l'explotació comercial dels resultats de la investigació, la transferència de coneixement a les estructures productives i el treball en xarxa.
- ❑ Suport a la creació d'infraestructures científico-tècniques d'interès per a les Illes Balears: edifici de serveis científicotècnics, ampliació i millora de la xarxa de comunicacions, creació de l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut, i establiment d'estacions biològiques a Menorca, Eivissa, Formentera i Cabrera.

PROGRAMA 4.1.2

TRANSFERÈNCIA I ASSIMILACIÓ DE TECNOLOGIA

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa descansa en l'evolució que ha experimentat el contingut de les polítiques d'R+D en els darrers anys. En el passat, fonamentalment, estaven orientades a consolidar la capacitat de generació de coneixement; tanmateix, una percepció millor de la importància del coneixement per al desenvolupament socioeconòmic ha reorientat aquestes polítiques a nivell estatal i mundial per prestar més atenció a la difusió, l'aplicabilitat i explotació dels coneixements, i la capacitat d'assimilació de les empreses. Per això, els governs de països desenvolupats estan implementant nous instruments i infraestructures encaminats a afavorir la difusió i a propiciar el funcionament en xarxa de les empreses i, en general, de tots els actors del sistema d'innovació. Aquesta reorientació progressiva de les polítiques d'R+D ha posat de manifest la necessitat de coordinar aquesta política amb la d'innovació.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa els centres tecnològics, les institucions d'investigació i la UIB; així com les empreses que col·laborin en la transferència de coneixement tecnològic i Know-How relacionat amb els sectors considerats estratègics per al desenvolupament harmònic del sistema d'innovació de les Illes Balears; singularment, el sector de turisme, la societat de la informació, el medi ambient, les indústries de caire tradicional i, específicament, la indústria agroalimentària.

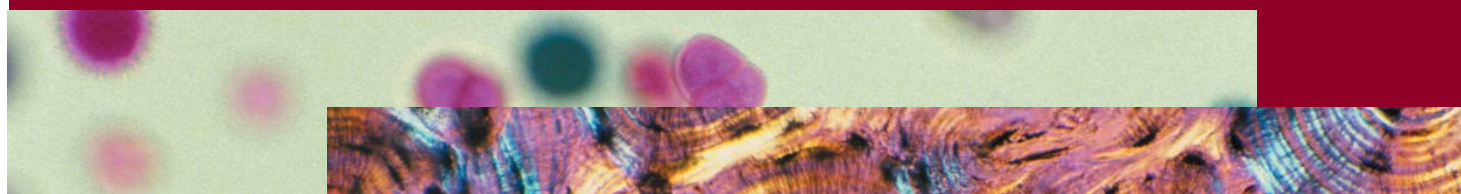
ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Augment del flux de relacions entre els actors que configuren el sistema d'innovació de les Illes Balears: agendes i xarxes.
- ▣ Dinamització dels grups d'R+D perquè incloguin entre les seves línies d'investigació les necessitats i aspectes de més rellevància en la societat balear i estiguin oberts a col·laborar amb altres agents del sistema d'innovació de les Illes Balears.
- ▣ Difusió i sensibilització per millorar l'explotació comercial dels resultats de la investigació, la transferència de coneixement a les estructures productives i el treball en xarxa.
- ▣ Contribució a la creació de "capital social".
- ▣ Projectes específics d'aprofitament dels resultats de les investigacions realitzades en centres d'R+D, a través del seu trasllat al mercat per mitjà de l'assimilació tecnològica duta a terme en empreses que operen en sectors d'interès estratègic, inclosos el suport per a la creació de noves empreses spin-off quan en el teixit productiu no trobem empreses capaces d'assimilar aquest coneixement.
- ▣ Formació i assessorament a empreses i institucions sobre com gestionar eficaçment la transferència de coneixements des de les organitzacions d'R+D cap a les empreses.
- ▣ Accions complementàries a la investigació científica i tecnològica que ajudin a orientar-ne els resultats i que incloguin registre de patents, anàlisi de mercat, presentacions internacionals, assistència a fires i congressos, i desenvolupament d'actuacions en xarxa, amb una atenció especial en l'ús extensiu de plataformes telemàtiques d'interacció entre oferta i demanda d'innovació.

PROGRAMA 4.1.3

POTENCIACIÓ DE RECURSOS HUMANS

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Els recursos humans són el factor que limita la capacitat d'absorció i producció de coneixements d'un sistema d'innovació, i aquest és un dels punts més febles de les Illes Balears, especialment en algunes de les àrees d'interès estratègic per a la regió. Per això, es considera de gran importància que es prevegi la convocatòria de beques de formació de personal investigador, no només de persones investigadores, sinó també d'altres nivells (personal tècnic i de suport a la investigació) a les àrees prioritàries en què es detectin mancances. Pot ser de gran interès promoure algun tipus de participació de les empreses en aquestes iniciatives, bé mitjançant estades combinades en els grups d'investigació i les empreses o mitjançant el finançament parcial per part de les empreses de les beques de formació en àrees d'interès per a aquestes. També seria interessant aconseguir més cooperació científic-tècnica dels grups d'R+D de les Illes amb els d'altres regions espanyoles i estrangeres que puguin donar més i millor suport a les demandes socioeconòmiques de la societat balear.

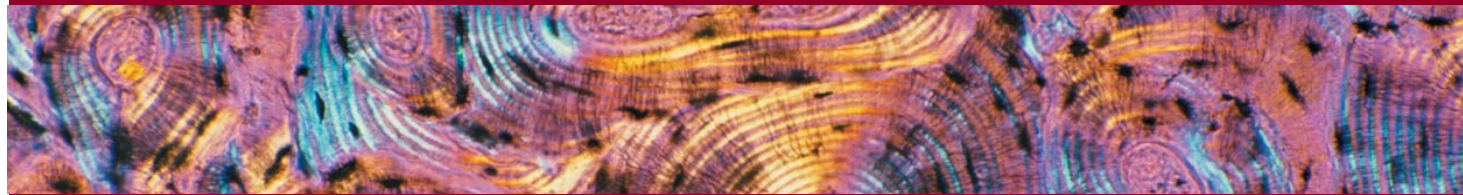
DESTINATARIS

Són destinataris d'aquest programa el personal investigador i científic, professorat, doctorands, becaris i becàries, i el personal de gestió de les institucions d'investigació i educació superior. S'hi inclou el personal que treballa en les àrees d'interfície d'aquestes institucions. També se'n poden beneficiar enginyers i enginyeres o personal investigador d'empreses que temporalment s'adscriu a un grup investigador universitari per al desenvolupament d'una R+D d'un interès econòmic evident per a l'empresa.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Formació de personal investigador i de suport a la investigació.
- ▣ Potenciació la realització de pràctiques en empreses.
- ▣ Formació específica de personal d'investigació, doctors i doctores, becaris i becàries, i personal gerencial en matèries relacionades amb la gestió de la innovació i, en particular, amb la cooperació, el funcionament en xarxa i l'explotació comercial dels resultats de la investigació.
- ▣ Intercanvis de personal entre diferents centres, tant públics com privats, que facilitin una interacció en forma de xarxa entre tots ells, incloent-hi les relacions internacionals.
- ▣ Potenciació de la capacitat d'absorció del personal investigador i de suport en els diferents centres.
- ▣ Mobilitat de persones entre centres d'investigació i empreses.
- ▣ Estades de curta durada de tecnòlegs estrangers en entitats d'investigació de les Illes Balears, amb l'objectiu d'estimular la interacció en xarxa, la cooperació internacional i l'assimilació de Know-How.

4.2

ARTICULACIÓ DE LA INFRASTRUCTURA DE SUPORT

Aquesta segona línia està orientada, en primer lloc, cap la reordenació i potenciació dels centres de les Illes Balears relacionats amb els serveis d'innovació a les empreses, en particular els centres tecnològics, els instituts d'investigació i els laboratoris. En segon lloc, cap al desenvolupament d'organitzacions d'interfície, tant públiques com privades, que tinguin com a missió l'acostament de les infraestructures tecnològiques al teixit empresarial amb l'objectiu d'aconseguir que les empreses absorbeixin més tecnologia i l'apliquin en benefici de la seva posició competitiva, en el disseny dels seus productes o serveis, i en la modernització dels seus processos productius. En tercer lloc, cal prestar una atenció específica a involucrar les entitats financeres en el desenvolupament de la innovació a les Illes Balears, que inclogui l'estudi i el foment de noves formes de finançament de la innovació i la incorporació d'inversors informals (business angels) en el desenvolupament de la capacitat emprendora a la comunitat. Finalment, dins aquesta línia s'inclouen les actuacions encaminades al desenvolupament de la societat de la informació i del coneixement, que per la seva envergadura i horitzontalitat es prepararan dins un pla específic per a aquest epígraf.-

Es tracta, en definitiva, d'establir els mecanismes necessaris, a partir de la situació actual, per desenvolupar una infraestructura tecnològica i d'innovació ben articulada, que integri el conjunt d'organismes i entitats que directament o indirectament es trobin involucrats en l'àmbit de la innovació, en consonància amb les necessitats reals i latents del teixit empresarial. L'articulació de l'oferta tecnològica es planteja en un sentit ampli i implica el conjunt d'organismes i estructures dirigides a la dinamització territorial i al finançament de les activitats econòmiques i productives; per això, en el camp d'acció d'aquesta línia s'inclouen tant centres d'investigació i laboratoris com centres de promoció empresarial o parcs tecnològics.

Aquesta línia es divideix en els quatre programes següents:

PROGRAMA 4.2.1

REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

PROGRAMA 4.2.2

INTEGRACIÓ DE LES ORGANITZACIONS DE SUPORT EMPRESARIAL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

PROGRAMA 4.2.3

NOUS SISTEMES DE FINANÇAMENT DE LA INNOVACIÓ

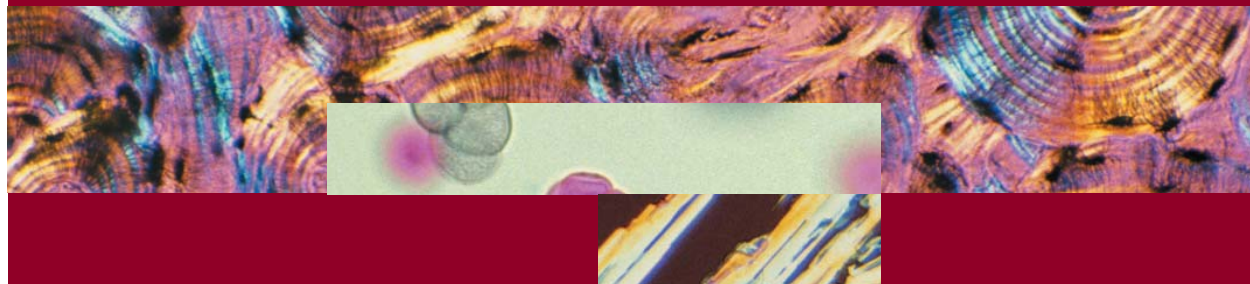
PROGRAMA 4.2.4

SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

Aquests programes s'expliquen, breument, a continuació.

PROGRAMA 4.2.1

REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Mitjançant aquest programa es pretén articular eficaçment la infraestructura d'R+D i suport a la innovació actual de les Illes Balears per tal d'adaptar-la òptimament a la seva dimensió econòmica i a les seves particularitats específiques. Per aconseguir aquest objectiu es fa necessari analitzar detalladament cada una de les institucions d'R+D existents i proposar una reordenació dels recursos, amb l'objectiu de poder comptar amb una oferta tecnològica capaç de respondre, de forma competitiva i amb la velocitat i qualitat suficient, a les necessitats expressades o latents que pateix el teixit empresarial; i tractar de compatibilitzar rendibilitat, focalització, excel·lència, cooperació sinèrgica, futur desenvolupament i elevació del nivell tecnològic.

Per això, es considera necessari trobar un marc estable de finançament dels centres tecnològics, instituts d'R+D, parcs tecnològics, CEEI i, en general, el conjunt de les infraestructures d'oferta tecnològica i d'innovació, d'acord amb un model que estableixi el grau d'autofinançament exigít, el nivell d'excel·lència internacional, el grau de representativitat de les empreses en la seva gestió, la coordinació autonòmica, l'estructura de la seva capital, el sistema d'avaluació de l'acompliment, el grau d'endeutament acceptable i l'estabilitat del personal tècnic i de gestió. Totes aquestes qüestions han de trobar resposta mitjançant la realització coordinada de sengles plans estratègics per a les institucions d'R+D, i encaixar-los en el marc estratègic determinat per aquest Pla d'innovació de les Illes Balears.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa les institucions d'R+D públiques, els centres tecnològics i laboratoris privats, i les organitzacions de suport al desenvolupament tecnològic empresarial: CEEI, ParcBIT i UIB.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Redacció de plans estratègics de les institucions d'R+D seguint unes pautes generals establertes pel marc estratègic global assenyalat en el Pla d' innovació.
- ▣ Organització de grups de treball que es proposin assolir el consens mínim necessari.
- ▣ Desenvolupament de projectes pilot que permetin verificar la idoneïtat de propostes estratègiques de desenvolupament a mig termini de centres de suport a l'R+D.
- ▣ Estudis específics d'interès per a la consecució dels objectius d'aquest programa.
- ▣ Equipament d'infraestructures d'R+D.
- ▣ Col·laboració activa amb el programa de promoció de clusters.
- ▣ Formació de gestors en centres estrangers d'R+D, en estades de durada mitjana.
- ▣ Formació i assessorament a les institucions involucrades per a la identificació d'objectius estratègics i la seva adequació dins del sistema d'innovació de les Illes Balears.
- ▣ Difusió i sensibilització a favor d'una actitud més favorable a la cooperació i el treball en xarxa.
- ▣ Determinació de l'estratègia per al ParcBIT, tant per crear i atreure empreses innovadores com per ser una part essencial del sistema d'innovació de les Illes Balears.
- ▣ Desenvolupament d'una sèrie d'infraestructures bàsiques de cara a la promoció i desenvolupament tecnològic avançat del ParcBIT.

PROGRAMA 4.2.2

INTEGRACIÓ DE LES ORGANITZACIONS DE SUPORT EMPRESARIAL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

L'objectiu d'aquest programa és aconseguir una infraestructura tecnològica i d'innovació ben articulada i concorde amb la realitat econòmica i social de les Illes Balears, capaç d'integrar el conjunt d'organitzacions i entitats involucrades dins l'àmbit de la innovació. Per aconseguir aquest objectiu es fa necessari millorar la integració de les infraestructures de suport a l'empresa existents dins del sistema d'innovació de les Illes Balears i complementar-les, si fos necessari. Les unitats d'interfície hauran de contribuir millor a fomentar les relacions entre els diversos agents del sistema d'innovació, afavorint l'aprofitament i la comercialització dels resultats d'R+D, i identificant necessitats tecnològiques dels sectors socioeconòmics capaços de ser satisfetes, totalment o en part, per les entitats d'investigació, la UIB o els centres tecnològics.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa les organitzacions de suport al desenvolupament tecnològic de l'empresa, incloses les unitats d'interfície que operen des de dins els centres tecnològics, els instituts d'investigació i la UIB, i també les fundacions i les gestores d'infraestructura de suport, com per exemple el ParcBIT.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ **Reunions, cercles i fòrums** entre els agents d'interfície del sistema d'innovació.
- ▣ **Projectes pilot** que permetin verificar la idoneïtat d'actuacions per al foment de la integració de les organitzacions de suport empresarial en el sistema d'innovació.
- ▣ **Jornades periòdiques** per connectar oferta i demanda de tecnologia en àrees específiques.
- ▣ **Informació a les empreses** sobre la tramitació administrativa dels projectes que afecten el foment de la innovació empresarial i la possible simplificació dels tràmits administratius.
- ▣ **Col·laboració activa** amb el programa de promoció de clusters, finançant la realització d'estudis de mercat sobre oportunitats tecnològiques d'interès per a la dinamització de la interfície entre universitat i empresa.
- ▣ **Estímul per a la instal·lació a les Illes Balears d'empreses de serveis de suport a la innovació**, particularment en els sectors estratègics de referència. La tendència serà la de no subvencionar l'oferta sinó la demanda, per contribuir així a finançar l'adquisició d'aquest tipus de serveis per part de les empreses balears dels sectors implicats (turisme, societat de la informació i medi ambient, principalment).
- ▣ **Difusió i sensibilització** a favor d'una actitud més favorable a la cooperació, l'explotació comercial dels resultats de la investigació, la transferència de coneixement a les estructures productives i el treball en xarxa.
- ▣ **Millora de l'actuació del ParcBIT** en la promoció de noves empreses, així com en la creació nous llaços entre el parc i el conjunt dels actors del sistema d'innovació.

PROGRAMA 4.2.3

NOUS SISTEMES DE FINANÇAMENT DE LA INNOVACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

El programa té per objecte millorar els esquemes de finançament de les activitats d'innovació dutes a terme per empreses i centres d'investigació de les Illes Balears per aconseguir una implicació més activa del sistema financer en fons de capital llavor, llançament i risc, i invertir en projectes tant d'empreses consolidades com d'empreses de nova creació.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa les entitats financeres, fundacions, federacions empresarials, organismes d'interfície, incubadores d'empreses, centres tecnològics, institucions d'investigació, la UIB, els Consells Insulars i les Administracions locals, que estiguin en condicions d'abordar un programa d'anàlisi de viabilitat, disseny, desenvolupament i posada en marxa de dispositius mixtos, públics i privats, de finançament de projectes innovadors i de participació en el capital de noves empreses de base tecnològica.

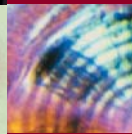
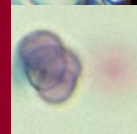
ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Creació d'un **ambient favorable** a la intervenció cooperativa, pública i privada, en el finançament de projectes innovadors amb expectatives d'èxit comercial.
- ▣ **Facilitació d'informació** adequada perquè empreses i institucions de les Illes Balears accedeixin a fonts de finançament externes quan n'hi hagi, en especial per a les institucions públiques d'investigació ja que, donat el nivell elevat de qualitat que els és exigible, hauran de ser en condicions idònies per trobar finançament en programes externs i especialment en els europeus.
- ▣ **Facilitació de formació i assessorament** d'empresaris i institucions sobre com accedir a capitals en un escenari de promoció de la innovació.
- ▣ Suport a les iniciatives públiques i privades orientades al finançament empresarial.
- ▣ **Suport a grups competitiu** perquè presentin propostes de projectes innovadors de finançament extern.

PROGRAMA 4.2.4

SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa té per objecte facilitar l'adaptació i la incorporació de la societat de les Illes Balears a la societat de la informació i del coneixement, incloent tant aspectes tècnics com de canvi social. En terreny de la promoció, s'abordaran els temes relatius a la implantació de les infraestructures, serveis i aplicacions telemàtiques necessàries i la formació tècnica, a més d'emprendre's una tasca de difusió i sensibilització intensa. En el terreny de la prevenció, s'analitzaran i abordaran especialment els factors de risc específics de les Illes Balears respecte a la possibilitat de generació de nous factors d'exclusió per la introducció de les tecnologies i sistemes del coneixement i la informació.

El desenvolupament de la societat de la informació pressuposa la disponibilitat de la infraestructura digital adequada amb suport de banda ampla i dels diferents components de hardware i software de gestió, emmagatzematge i transmissió de dades, per la qual cosa la intervenció pública en aquest terreny s'haurà de fer en consonància amb l'ordenació del desplegament d'aquestes infraestructures. S'incentivarà la seva execució per tot el territori per tal d'assegurar la universalitat de l'accés, fet que permetrà la generalització de l'administració digital.

En paral·lel amb el desenvolupament de les infraestructures i la disponibilitat de terminals avançats, s'hauran de fomentar l'oferta i l'ús de serveis i aplicacions de valor afegit de vertader interès per als ciutadans i ciutadanes i les empreses, per la qual cosa es podran desplegar utilitats diverses en el terreny educatiu, sanitari, financer, comercial, cultural, d'oci, de participació ciutadana i de suport a les petites i mitjanes empreses.

ACTIVITATS

Les activitats proposades per aquest programa s'emmarcarien, per la seva dimensió singular, dins d'un pla específic de societat de la informació, que detallaria les actuacions en les quals s'haurà de concretar la intervenció pública en aquest terreny, d'acord amb l'estratègia del Pla d'innovació. Entre altres aspectes, s'abordarien les qüestions següents:

- ▣ **Formació i difusió** per a l'aprofitament de les capacitats de la societat de la informació per part del teixit empresarial, com a instrument de competitivitat en l'àmbit de la nova economia.
- ▣ Formació i sensibilització de la **societat de la informació** entre els ciutadans i ciutadanes.
- ▣ Foment de la utilització de noves tecnologies d'informació i comunicació en els sistemes d'educació i de formació.
- ▣ Calendari de desplegament de l'**administració digital** i les seves connotacions jurídiques i legals.
- ▣ Foment de la posada en marxa de **serveis avançats de salut**.
- ▣ Foment de **teleoficines i treball en grup** distribuït mitjançant intranet.
- ▣ Intervencions en l'àmbit de la **educació infantil i juvenil**.
- ▣ Desenvolupament d'accions específiques en l'àmbit del turisme, l'oci i la cura mediambiental.
- ▣ Estratègia per aprofitar les **iniciatives e-Europe i Info XXI**.

4.3

SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL

En aquesta tercera línia d'actuació del I Pla d'innovació s'inclouen els programes dirigits concretament a incentivar la innovació de les empreses des d'elles mateixes, a diferència de les dues línies primeres on, si bé les empreses estaven activament involucrades com a destinàries finals, els agents immediats dels programes eren més aviat les institucions vinculades a l'oferta; com ara la universitat, els centres tecnològics o els organismes d'interfície. En aquesta part del Pla d'innovació s'hi inclouen, per tant, les actuacions que tracten d'impulsar:

- El suport a la creació d'empreses, amb una atenció especial però no exclusiva a la generació d'spin-offs de la universitat o dels instituts d'investigació, a la creació d'empreses innovadores de base tecnològica i a la creació d'empreses de serveis d'alt valor afegit per cobrir les necessitats de les empreses de sectors estratègics, en particular el sector turístic, amb capacitat per estendre els seus serveis fora de les Illes Balears.
- Les iniciatives encaminades a la identificació i animació de clusters temàtics. Es donarà suport a la integració d'organitzacions que pertanyin a la cadena de valor en àrees d'interès per a la comunitat, com pot ser l'àrea de serveis turístics, l'àrea de societat del coneixement, l'àrea de la indústria tradicional o l'àrea de medi ambient.
- La formació especialitzada de directius i tècnics en el terreny de la gestió de la innovació, l'assimilació tecnològica, la incorporació de Know-How tècnic, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, la gestió del canvi i el desenvolupament d'habilitats directives per a la gestió competitiva de l'empresa.
- El finançament de projectes d'innovació empresarial orientats a la millora del disseny industrial, la diversificació de gammes de productes, la millora en la provisió de serveis d'alt valor afegit i la simplificació i reordenació de processos productius, així com la introducció de normes i estàndards, particularment referent als plans de qualitat turística, qualitat industrial i qualitat mediambiental.
- El foment de la internacionalització de les empreses. Es donarà suport a iniciatives per operar fora de les Illes Balears; s'inclouen projectes que impliquin el registre de patents a l'estranger, la participació en projectes d'R+D europeus, l'intercanvi temporal de persones, la cooperació per a la innovació amb centres tecnològics estrangers o amb altres empreses que condueixi a la millora de la posició competitiva de l'empresa balear, i la difusió i el marketing a l'exterior de nous productes o processos obtinguts com a resultat d'un projecte propi de desenvolupament tecnològic.

Dins aquesta línia d'actuació s'inclouen els cinc programes següents:

PROGRAMA 4.3.1 **SUPORT A LA CREACIÓ D'EMPRESES INNOVADORES**

PROGRAMA 4.3.2 **INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE CLUSTERS**

PROGRAMA 4.3.3 **FORMACIÓ ESPECIALITZADA DE DIRECTIUS I TÈCNICS**

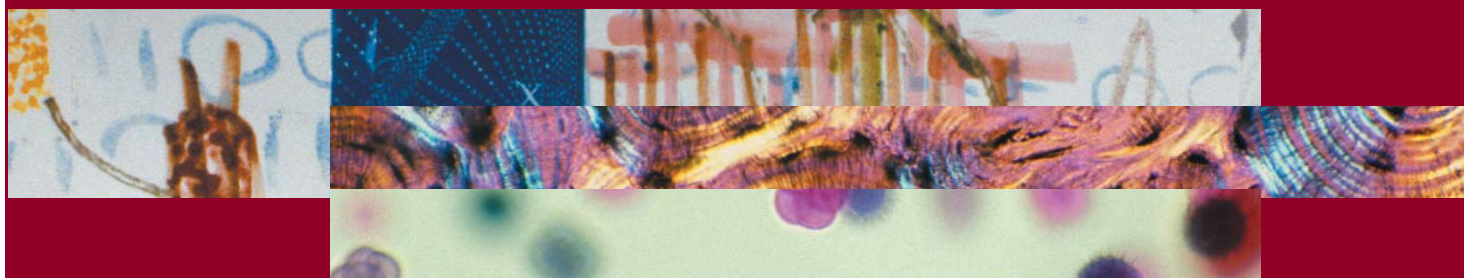
PROGRAMA 4.3.4 **FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL**

PROGRAMA 4.3.5 **SUPORT A LA INTERNACIONALITZACIÓ**

Tots ells s'expliquen a continuació.

PROGRAMA 4.3.1

SUPORT A LA CREACIÓ D'EMPRESSES INNOVADORES

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa tracta d'estimular la creació d'empreses innovadores que estiguin dins les Illes Balears a partir d'iniciatives acadèmiques, empresarials, institucionals o de persones físiques. Es prioritzarà la creació de noves empreses de base tecnològica en els centres d'investigació o en els centres tecnològics, així com aquelles la producció de béns i serveis de les quals vagin destinats a enfortir la competitivitat dels sectors estratègics, en particular el turisme, la societat de la informació, el medi ambient, la indústria tradicional i el medi rural.

DESTINATARIS

Són destinataris d'aquest programa les entitats acadèmiques i d'investigació, les organitzacions de capital-risc i capital-llavor, les escoles de formació avançada, els organismes d'interfície, els centres d'incubació empresarial i les persones emprenedores a títol individual.

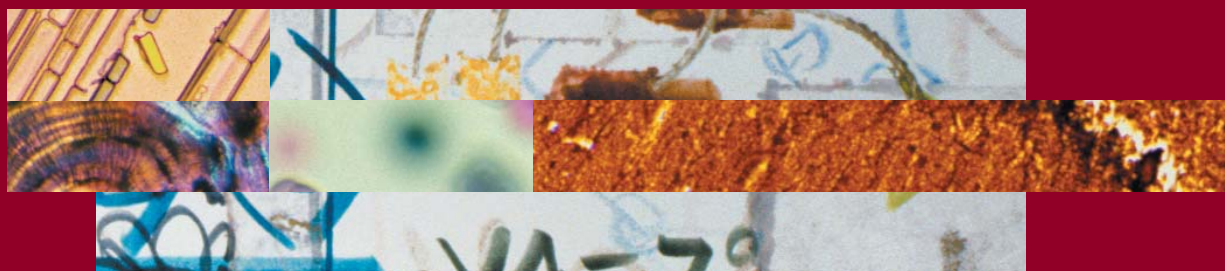
ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Promoció de plans de suport i mesures dirigides a potenciar la **creació de noves empreses** en els centres d'oferta tecnològica.
- ▣ **Anàlisi comparativa internacional** (benchmarking) d'experiències similars en altres regions espanyoles, europees i de països tercers. Els resultats seran divulgats i posats a disposició de totes les entitats sol·licitants.
- ▣ En connexió amb altres programes relacionats, es finançarà la **formació activa de persones emprenedores i promotors de les entitats sol·licitants**, a través de la seva incorporació a cursos, màsters, seminaris i jornades directament relacionats amb les fases del desenvolupament dels nous projectes empresarials.
- ▣ En connexió amb els cursos de formació, es finançarà **assessorament i tutoria per a la redacció dels plans de negoci** dels nous projectes empresarials.
- ▣ Organització i difusió d'activitats que facilitin **informació, enllaços i treball en xarxa**. S'hi inclouran la realització de contactes entre persones emprenedores i inversores, i el desenvolupament d'aplicacions telemàtiques de valor afegit per a les persones emprenedores.
- ▣ Projectes de **creació o expansió d'infraestructures d'incubació de noves empreses**. S'hi inclouen infraestructures virtuals i físiques, i es prioritzaran iniciatives que promoguin la cooperació entre institucions i l'actuació en xarxa, així com les iniciatives de caràcter sectorial o les que sorgeixin com a desenvolupament de l'activitat d'un sector estratègic.

PROGRAMA 4.3.2

INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE CLUSTERS

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Un cluster és un conjunt d'empreses industrials i de serveis en un àmbit geogràfic determinat orientat a un producte-mercat que es configura com un col·lectiu d'organitzacions que pertanyen a un mateix segment estratègic (això és, que comparteixen elements comuns de la cadena de valor d'un sector o negoci). L'activitat principal és compartida per totes les empreses, si bé cada una d'elles es dedica a tasques o etapes específiques de la cadena de generació de valor del sector d'activitat que determina el grup de sector. Aquestes tasques poden estar relacionades amb l'àmbit de producció, comercialització, investigació, desenvolupament de nous productes, desenvolupament de nous mercats, etc. Les empreses es relacionen de forma intensa i contínua, i aquest procés d'interaccions freqüents combina simultàniament aspectes de competència i de cooperació. Al cluster s'hi afegeixen associacions i institucions públiques i privades d'investigació, de formació, d'interfície, d'inversió, etc. que tenen com a missió actuar com catalitzadors i estimuladors del procés de cooperació.

Mitjançant aquest programa es pretén millorar la competitivitat individual i col·lectiva de les empreses, identificant clusters d'interès estratègic, analitzant els factors crítics d'èxit per a cada un d'ells i dissenyant i desenvolupant estratègies a nivell de cada cluster, posant en marxa les estructures de gestió del mateix. Cada cluster ha de ser capaç de proporcionar a les seves empreses elements que els permetin millorar les seves capacitats d'investigació, innovació i desenvolupament, la seva gestió integral, la capacitat per accedir a mercats exteriors, escurçar el temps de posada al mercat de nous productes i serveis o produir béns i serveis a un preu competitiu amb una qualitat excel·lent.

DESTINATARIS

Són destinatàries d'aquest programa les empreses industrials i de serveis cridades a formar part activa dels clusters que es formin, si bé el programa específicament proposa començar la tasca per la realització d'estudis d'identificació i disseny estratègic, que naturalment haurà de ser duta a terme per associacions d'empreses, fundacions, entitats de l'Administració local, Consells Insulars, o la pròpia unitat de gestió del Pla d'innovació; en la majoria dels casos es comptarà amb el suport de persones externes especialitzades que faran de consultores.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ▣ **Estudis** d'identificació de clusters, anàlisi de viabilitat i plans de desenvolupament.
- ▣ **Tallers** per a la difusió i sensibilització de les empreses.
- ▣ **Despeses** de constitució dels clusters que es decideixin posar en marxa.
- ▣ **Edició de publicacions** o digitalització en Internet per a la difusió i consolidació d'imatge.
- ▣ **Vigilància tecnològica i competitiva** d'interès per als membres del cluster.
- ▣ Realització de i característics d'un cluster determinat.
- ▣ Diagnòstics d'innovació, capacitat de disseny i habilitats de gestió entre les empreses que formen part d'un cluster determinat.
- ▣ Desenvolupament i manteniment d'una intranet dins cada cluster concret.

PROGRAMA 4.3.3

FORMACIÓ ESPECIALITZADA DE DIRECTIUS I TÈCNICS

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa aborda la millora en la capacitat dels recursos humans per a la gestió empresarial i institucional en la nova societat del coneixement, amb una atenció particular a la formació per a la gestió de la innovació, l'assimilació tecnològica a les PIME, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, la gestió del canvi i el desenvolupament d'habilitats directives per a la gestió competitiva de l'empresa en un entorn internacional.

DESTINATARIS

Són destinatàries d'aquest programa les empreses, les associacions i federacions, les organitzacions sindicals i, en general, les institucions que desitgin millorar la formació dels seus directius i tècnics. També són destinatàries d'aquests programa persones a títol individual que presentin un projecte formatiu per millorar la seva capacitat de gestió empresarial, tant per compte d'altri com per a la realització de la seva pròpia activitat empresarial.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien emmarcar dins aquest programa són:

- ▣ Organització de cursos específics de caràcter pràctic que no estiguin coberts per l'oferta actual reglada o no reglada present a les Illes Balears, i que atenguin els aspectes objecte d'aquest programa.
- ▣ Participació de personal directiu i tècnic, empresaris i empresàries, promotores, i persones emprenedores en accions formatives concordes amb els objectius del programa.
- ▣ Difusió i sensibilització per a l'increment de la formació específica de directius i tècnics en matèries directament relacionades amb la gestió de la innovació.
- ▣ Actuacions formatives i de demostració per promoure la cooperació interinstitucional, el treball en xarxa, l'impuls de les TIC en les empreses, l'aprofitament de la força motora del turisme, i el desenvolupament i millora de les condicions mediambientals de les Illes Balears.
- ▣ Creació d'una càtedra d'innovació.

PROGRAMA 4.3.4

FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa es proposa fomentar la realització d'activitats d'innovació per part de les empreses ubicades a les Illes Balears, amb una atenció especial a la cooperació entre empreses i institucions d'investigació, inclosos la UIB, els centres tecnològics o els laboratoris.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritàries d'aquest programa les empreses residents en la comunitat autònoma que proposin la realització de projectes concrets d'innovació per als quals no siguin d'aplicació altres fonts de finançament, com poden ser alguna de les modalitats del Pla estatal d'R+D+I o algun dels programes que configuren el V Programa marc de la Comissió Europea.

En particular, es prioritzaran els projectes que continguin una o diverses de les característiques següents: presentats per PIME industrials, que es proposin cooperar amb institucions públiques d'investigació o centres tecnològics, que es refereixin a desenvolupaments d'interès estratègic per a les Illes Balears i que sorgeixin des de clusters de competitivitat en funcionament.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ▣ Realització de projectes d'innovació en empreses destinades a la millora de la seva posició competitiva, amb una atenció especial als serveis innovadors per al sector turístic amb capacitat d'internacionalització, serveis que millorin l'ús i difusió de les TIC entre les empreses balears, serveis que afavoreixin el millor ús del medi ambient i productes, o serveis d'interès per al desenvolupament d'innovacions a la indústria tradicional i al medi rural.
- ▣ Projectes d'assimilació de Know-How o transferència de tecnologia, quan aquesta es trobi embebuda en la compra de maquinària, en el canvi dels processos productius o en l'ús més eficient de les TIC.
- ▣ Projectes cooperats integrats, com els específicament originats en el marc d'un cluster determinat.

PROGRAMA 4.3.5

SUPORT A LA INTERNACIONALITZACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

L'objectiu d'aquest programa és facilitar la internacionalització de les empreses situades a les Illes Balears a través de la seva promoció i comercialització en altres països, donant suport a iniciatives que tractin de rendibilitzar en els mercats exteriors les innovacions empreses a les Illes Balears. S'hi inclourà la protecció internacional, la difusió i promoció dels avenços tecnològics nous, la participació de les empreses balears en projectes cooperatius internacionals, o la venda de tecnologia a través d'ofertes a organismes internacionals.

DESTINATARIS

Són destinatàries prioritàries d'aquest programa les empreses residents en les Illes Balears que proposin la realització d'activitats específiques que conduixin a la millora de la seva posició internacional, quan sigui present l'explotació de resultats de la introducció d'innovacions o desenvolupaments que hagin millorat la competitivitat dels seus productes, serveis o llurs processos de producció.

En particular, es prioritzaran les propostes que continguin una o diverses de les característiques següents: que es demostrï el seu impacte en mercats internacionals, que comporti un efecte d'arrosse-gament per a altres empreses de la comunitat, que millori la qualitat i intensitat dels serveis especialitzats a empreses de sectors estratègics –singularment el turisme, la societat de la informació, el medi ambient o la indústria tradicional–, que es plantegin en cooperació amb institucions públiques d'investigació o centres tecnològics o que sorgeixin des de clusters de competitivitat en funcionament.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins d'aquest programa són:

- ▣ Participació com a socis en projectes europeus del VI Programa marc.
- ▣ Intercanvi temporal de científics i tècnics amb altres països sempre que es demostrï el potencial d'assimilació tecnològica i de Know-How com a conseqüència de la mesura.
- ▣ Cooperació per a la innovació amb centres tecnològics estrangers, sempre que hi estiguin involucrats, almenys, una empresa i un centre d'investigació de les Illes Balears.
- ▣ Suport a la difusió i al marketing exterior dels resultats d'innovacions tecnològiques que hagin donat com a resultat la millora de processos de producció o la introducció de millores competitives en els productes.

4.4

INNOVACIÓ I SOCIETAT

L'objectiu d'aquesta línia d'actuació és facilitar l'entorn d'innovació mitjançant el foment d'una cultura més favorable a la innovació en empreses, ciutadans i ciutadanes, institucions acadèmiques i d'investigació, mitjans de comunicació, i organismes de l'Administració, per impulsar la coordinació amb altres instàncies, dins i fora de les Illes Balears.

Mitjançant els programes emmarcats en aquesta quarta línia d'actuació s'incideix en els aspectes que beneficien directament tota la societat i es fa un èmfasi particular en les oportunitats que el desenvolupament de la innovació ofereix per aconseguir més cohesió social i permetre així nivells més elevats d'integració de col·lectius desvalguts.

Dos altres aspectes del Pla s'aborden en aquesta línia d'actuació. D'una banda, el foment de mecanismes de participació en el procés de la innovació que involucrin amb més intensitat administracions públiques, sindicats, associacions i organismes de representació social com les ONG. D'altra banda, s'hi inclou l'objectiu concret de difondre dins i fora una imatge de les Illes Balears més unida a la innovació.

Aquesta línia es divideix en quatre programes:

PROGRAMA 4.4.1

FOMENT D'UNA CULTURA FAVORABLE A LA INNOVACIÓ

PROGRAMA 4.4.2

PLATAFORMA TELEMÀTICA D'INFORMACIÓ I SERVEIS D'INNOVACIÓ

PROGRAMA 4.4.3

SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

PROGRAMA 4.4.4

INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

Aquests programes s'expliquen a continuació.

PROGRAMA 4.4.1

FOMENT D'UNA CULTURA FAVORABLE A LA INNOVACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa es proposa facilitar l'entorn d'innovació a les Illes Balears i afavorir així l'esperit emprenedor en les empreses, les institucions acadèmiques i d'investigació, els organismes de l'Administració, i els ciutadans i ciutadanes. Es tracta de cercar amb això una percepció interna de pertinença a una comunitat propensa a la innovació i a la gestió del canvi, i millorar la percepció externa de les Illes Balears unint la connotació de qualitat i servei amb una imatge innovadora en les seves estructures administratives, empresarials, científiques i educatives.

Per aconseguir aquest objectiu, el programa persegueix estendre i difondre el significat del desenvolupament científic i la innovació per a la societat, les seves implicacions empresarials, econòmiques i socials, i la seva contribució essencial en el desenvolupament sostenible.

DESTINATARIS

Són destinataris prioritaris d'aquest programa les institucions, les associacions empresarials, els organismes de l'Administració, i els ciutadans i ciutadanes, amb una atenció especial als mitjans de comunicació.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ▣ Creació d'una línia de publicacions periòdiques d'informació i difusió sobre el fenomen de la innovació i el canvi econòmic, tecnològic i social.
- ▣ Organització de conferències de personalitats de prestigi internacional reconegut en el terreny de la innovació i el canvi tecnològic.
- ▣ Establiment de premis anuals que reconeguin l'esforç científic, la competitivitat tecnològica i l'esperit emprenedor.
- ▣ Assessorament a professionals dels mitjans de comunicació pel que fa a la comprensió dels fenòmens relacionats amb el desenvolupament científic, el canvi tecnològic i la innovació.
- ▣ Desenvolupament d'espais amplis i dinàmics en la plataforma telemàtica d'informació i serveis d'innovació per actualitzar informes d'abast científic i tecnològic; i recollida i difusió d'un ampli debat sobre el paper de la tecnologia, la innovació, el desenvolupament tecnològic i la seva compatibilitat amb la capacitat de càrrega de les illes, el respecte mediambiental, i el manteniment de l'estructura productiva i de serveis que permeti mantenir i elevar el nivell de vida dels ciutadans i ciutadanes.

PROGRAMA 4.4.2

PLATAFORMA TELEMÀTICA D'INFORMACIÓ I SERVEIS D'INNOVACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa té com a objectiu arribar a disposar d'una plataforma telemàtica que serveixi de mitjà eficaç d'informació, sensibilització, comunicació, formació, contactes i realització d'operacions i gestions relacionades amb el foment del desenvolupament científic i tecnològic.

La generalització dels ordinadors personals i l'ús extensiu del correu electrònic i les comunicacions per Internet fan gairebé imprescindible, de cara al desenvolupament del Pla d'innovació en el període de vigència 2001-2004, preparar i divulgar els mitjans telemàtics necessaris per disposar, com més aviat millor, d'un portal de referència que sigui el vehicle universal d'enllaç en l'àmbit de la innovació a les Illes Balears.

El portal haurà de començar a prestar servei com més aviat millor, independentment que es vagin incrementant gradualment els continguts i la capacitat operativa. En el desplegament d'una iniciativa d'aquestes característiques el més urgent és comptar amb una plataforma de referència que es vagi divulgant i que a poc a poc sigui considerada pels agents del sistema d'innovació de les Illes Balears com el mitjà de contacte més apropiat. Aquesta consideració és de gran importància per aconseguir la permeabilització de la societat balear i dels seus diferents protagonistes, tant a títol individual com institucional, i facilitar que en poc temps hi hagi un canal comú de trobada en l'àmbit de la ciència, la tecnologia i la innovació.

DESTINATARIS

Els destinataris d'aquesta actuació són, sense limitació, tots els ciutadans i ciutadanes, institucions i activitats educatives, científiques, econòmiques i socials de les Illes Balears, i també totes aquelles persones físiques o jurídiques de qualsevol part del món que desitgin entrar en contacte amb el fenomen de la innovació, el desenvolupament científic i el canvi tecnològic d'aquesta comunitat autònoma.

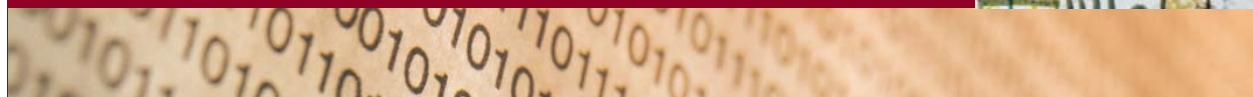
ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ❑ Disseny i llançament del portal d'innovació de les Illes Balears en un termini de sis mesos.
- ❑ Configuració d'un equip estable d'introducció i actualització de continguts per incloure l'expansió gradual de les diferents àrees de la plataforma fins al seu desplegament complet en un termini aproximat de divuit mesos.
- ❑ Manteniment diari del portal, ampliació de continguts i actualització tècnica de les capacitats de hardware i software al llarg de tota la vida del Pla (2001-2004).
- ❑ Difusió i sensibilització per a la generalització de l'ús del portal per part de persones i institucions.
- ❑ Coordinació amb la resta dels programes per a l'ús progressiu de la plataforma telemàtica com a mitjà de referència.
- ❑ Desenvolupament d'espais concrets per actualitzar informes d'abast científic i tecnològic i per recollir i difondre un ampli debat sobre el paper de la tecnologia, la innovació, el desenvolupament tecnològic i la seva compatibilitat amb la capacitat de càrrega de l'illa, el respecte mediambiental, i el manteniment de l'estructura productiva i de serveis que permeti mantenir i elevar el nivell de vida dels ciutadans i ciutadanes.

PROGRAMA 4.4.3

SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa té com a objectiu impulsar la incorporació de l'avenç tecnològic i el desenvolupament de pautes innovadores en el terreny de la prestació de serveis a la comunitat, i aprofitar les possibilitats que ofereix la societat de la informació i del coneixement.

La innovació és un fenomen d'espectre ampli que de manera natural afecta moltes instàncies de la vida ciutadana i, per tant, interacciona necessàriament amb diversos departaments administratius, fet que amb freqüència afavoreix la possibilitat d'iniciatives de vegades duplicades i de vegades contradictòries que no faciliten l'aplicació eficient dels escassos recursos disponibles. Per això, és necessari mobilitzar la comunicació, la confiança, la generositat i el consens entre les diverses àrees de responsabilitat del govern autonòmic, així com un grau elevat de comunicació i cooperació amb les instàncies administratives estatals i europees.

D'altra banda, arribar a conèixer amb anticipació suficient i en el seu abast complet les previsions dels plans dels diferents departaments de l'Administració pel que fa al moviment de béns i serveis de caràcter tecnològic, pot ser un factor d'oportunitat per al desenvolupament de noves empreses innovadores de base tecnològica a les Illes Balears.

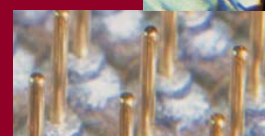
ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ▣ Anàlisi de la possibilitat que l'adquisició de béns i serveis de caràcter tecnològic serveixi de palanca, sota certes condicions de coordinació en temps i prestacions, per afavorir el desenvolupament del segment empresarial de serveis d'alt valor afegit.
- ▣ Execució d'accions que il·lustrin la idoneïtat d'aquest tipus d'iniciatives.
- ▣ Creació d'organismes de coordinació de política d'R+D, innovació i promoció de la societat de la informació.

PROGRAMA 4.4.4

INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ,
DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Mitjançant aquest programa es pretén ajudar a millorar les condicions de vida, integració i desenvolupament econòmic i personal dels col·lectius més desvalguts; per això, cerquen el suport de les possibilitats que ofereix l'avenç tecnològic i el desenvolupament de noves aplicacions basades en les TIC.

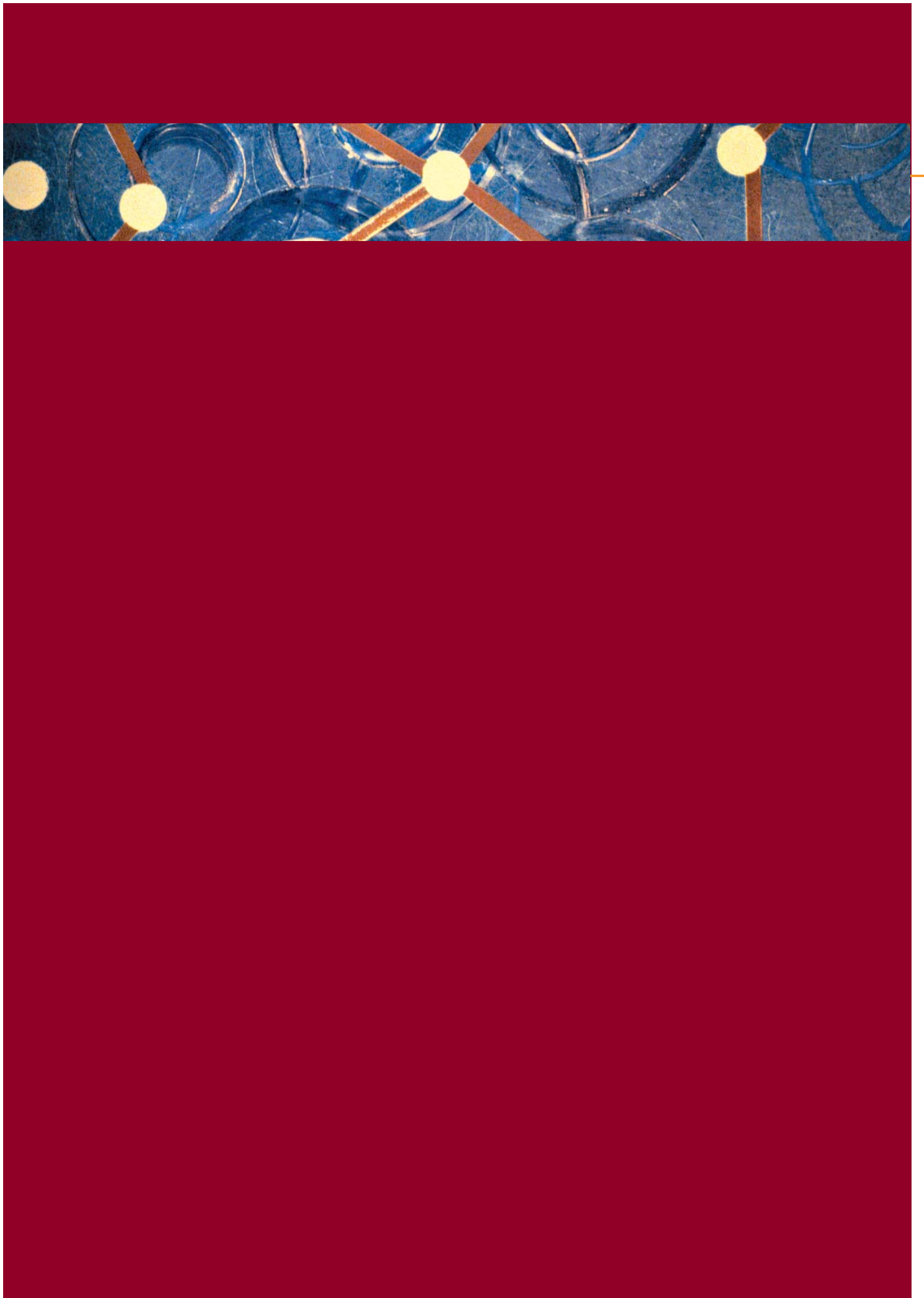
DESTINATARIS

Els destinataris d'aquesta actuació es poden ordenar en quatre categories. En primer lloc, les persones usuàries finals de les tecnologies, hardware i software, sobretot a través de les organitzacions representatives dels col·lectius de persones desvalgudes, amb discapacitats i excloses socialment, en particular les ONG. En segon lloc, les empreses i institucions que generin ocupació estable a membres d'aquests col·lectius. En tercer lloc, les organitzacions d'R+D que desenvolupin productes i aplicacions d'interès innovador per millorar la integració i la cohesió socials. I, finalment, les persones emprenedores que iniciïn noves activitats empresarials en aquest camp d'activitat, ja sigui per a la fabricació i subministrament de productes com per a la provisió de serveis relacionats amb l'objectiu d'aquest programa.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa són:

- ▣ Suport integral a la creació d'empreses promogudes per membres que pertanyin a aquests col·lectius.
- ▣ Suport a empreses en el terreny de la formació i les infraestructures necessàries per a la incorporació en plantilla de persones amb discapacitats.
- ▣ Disseny i aplicació pilot de noves eines tecnològiques per a persones amb discapacitats.
- ▣ Facilitació de l'accés a Internet en el domicili de persones incloses en els col·lectius que aquí consideram.
- ▣ Disseny i posada en servei d'aplicacions telemàtiques operades mitjançant Internet i intranet que afavoreixin la comunicació, la integració i la participació social dels membres d'aquests col·lectius i de les seves organitzacions representatives.

4.5

MESURES D'ACOMPANYAMENT

Aquesta línia està concebuda, d'una banda, per donar resposta a necessitats de caràcter singular que, per la seva naturalesa, exigeixen ser tractades de forma individualitzada, com ara algunes accions pilot especials; i d'altra banda, per atendre les accions que han de veure amb la informació i difusió de caràcter genèric, relacionades amb el desplegament del I Pla d'innovació de les Illes Balears. Ambdues actuacions acompanyen l'execució al llarg de tot el seu desenvolupament i han de contribuir-hi significativament amb l'èxit.

Dins aquesta línia d'actuació es consideren dos programes independents:

PROGRAMA 4.5.1 ACCIONS PILOT

PROGRAMA 4.5.2 DIFUSIÓ DEL PLA D'INNOVACIÓ

ACCIONS PILOT

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa té per objecte reservar una petita part de l'esforç financer i humà del Pla d'innovació a emprendre actuacions experimentals que, per no ser prou clares, no s'ha considerat convenient constituir un programa per al seu llançament, en la mesura que no se n'hagi provat la necessitat i viabilitat.

Les accions pilot cobriran també la realització de certs estudis necessaris per resoldre algunes llacunes de tipus legal o administratiu que encara hi pot haver amb relació al desplegament operatiu d'alguns programes que formen part de l'arquitectura del Pla d'innovació.

DESTINATARIS

La destinatària immediata d'aquest programa és la pròpia unitat de gestió del Pla d'innovació, que necessita els resultats de les accions pilot per prendre decisions i alternatives sobre el desenvolupament operatiu del Pla.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien emmarcar dins aquest programa són:

- ▣ Anàlisi de viabilitat de possibles noves infraestructures sectorials de suport a la innovació i, en particular, la creació d'un centre tecnològic multidisciplinari.
- ▣ Estudi d'ubicació i desenvolupament de noves infraestructures d'incubació per al desenvolupament de noves empreses.
- ▣ Definició de les accions per donar suport a les noves oportunitats d'innovació en sectors estratègics ja existents o amb possibilitat de desenvolupament.
- ▣ Estudi multidisciplinari sobre la capacitat de càrrega de les Illes Balears.
- ▣ Programa experimental de suport a la creació d'spin-off per part de professorat i personal d'investigació.
- ▣ Posada en marxa d'una unitat de gestió del Pla d'innovació, en un centre actual que ja existeix o mitjançant nova creació, i dotar-la de capacitats operatives.

PROGRAMA 4.5.2

DIFUSIÓ DEL PLA D'INNOVACIÓ

DEFINICIÓ I OBJECTIUS

Aquest programa fa referència a les accions concretes per donar a conèixer el Pla d'innovació que informaran sobre cada programa, destinataris, objectius i resultats obtinguts.

DESTINATARIS

El destinatari immediat d'aquest programa és la pròpia unitat de gestió del Pla d'innovació com a responsable directe d'aconseguir que els programes del Pla arribin al major nombre possible de persones i institucions i que se'n beneficiïn.

ACTIVITATS

Les activitats que es podrien finançar dins aquest programa poden ser, entre d'altres, les següents:

- ▣ Publicació del Pla d'innovació en una edició original i atractiva que inclogui una imatge gràfica de qualitat.
- ▣ Campanya de llançament del portal del Pla d'innovació.
- ▣ Acords amb mitjans de comunicació regional per a l'ocupació periòdica d'espais dedicats al desenvolupament científic, la innovació empresarial i el canvi tecnològic a les Illes Balears.
- ▣ Edició de material informatiu periòdic en el qual s'informi dels resultats que es van obtenir en el marc del Pla de manera clara i senzilla.
- ▣ Realització de seminaris i jornades d'informació per presentar el Pla d'innovació i els seus resultats més rellevants als agents implicats.
- ▣ Presentacions públiques del Pla d'innovació en fòrums regionals, estatals i internacionals.

ORGANITZACIÓ, PARTICIPACIÓ I GESTIÓ DEL PLA

El I Pla d'innovació de les Illes Balears permetrà coordinar una quantitat important de recursos financers autonòmics, superiors als dedicats anteriorment en accions similars, i integrar efectius que prèviament estaven distribuïts en accions disperses, amb una tendència clara a enfortir el paper de l'Administració com a **catalitzadora que faciliti la interacció dels diferents agents**.

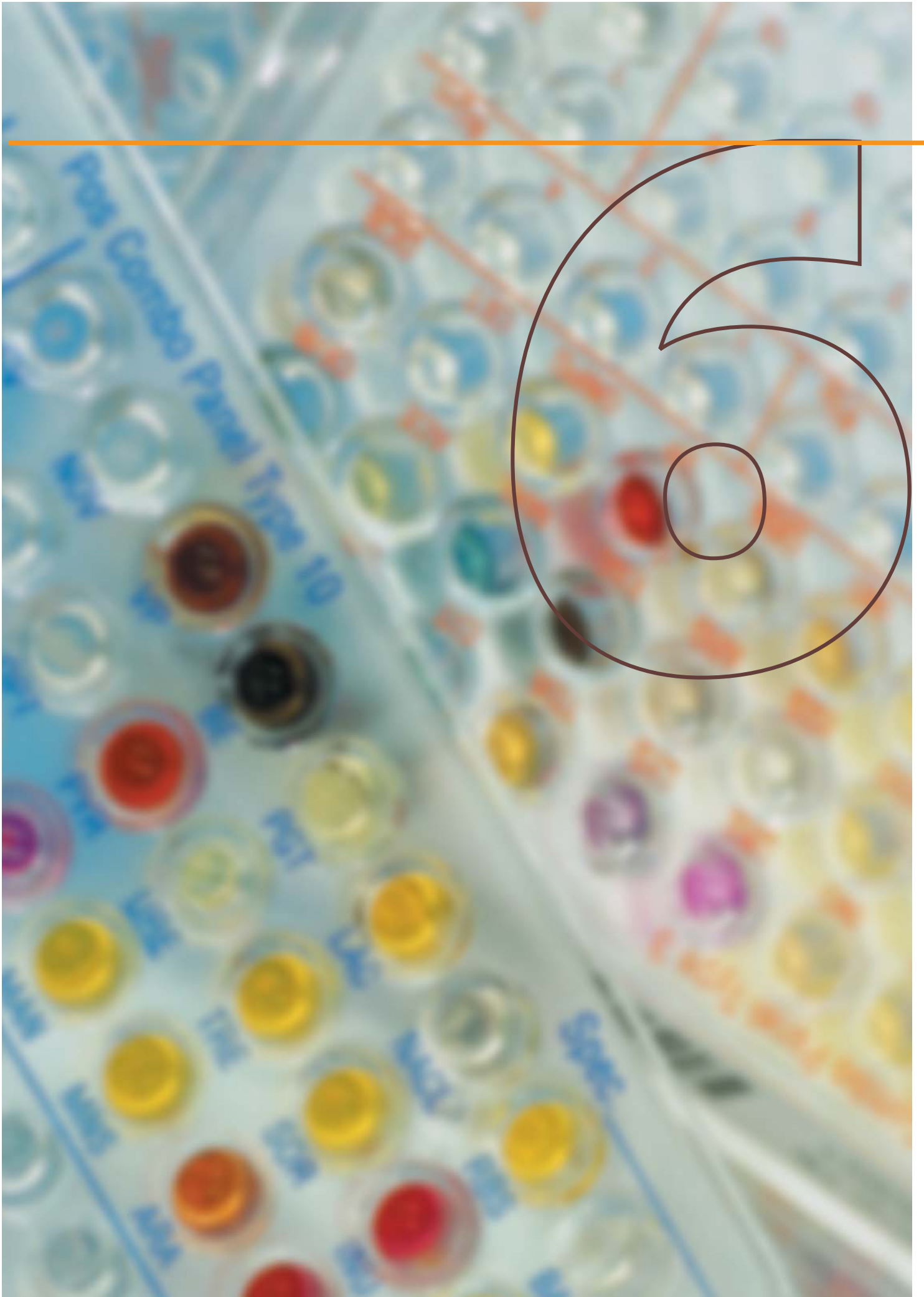
El Pla, a més de reunir el conjunt de línies d'actuació i programes enumerats anteriorment, en la seva arquitectura general inclou l'àrea d'activitat denominada "Organització, participació i gestió", que engloba:

- ▣ la direcció i articulació de cada un dels programes;
- ▣ la gestió dels recursos financers anuals assignats;
- ▣ la preparació, publicació i difusió de convocatòries;
- ▣ la recepció de propostes de projectes i actuacions;
- ▣ l'anàlisi de cada una d'elles; i
- ▣ la realització d'informes periòdics de l'avenç de l'execució, així com el manteniment de les relacions institucionals en l'àmbit del Pla.

El compliment dels objectius prevists en aquest I Pla d'innovació està directament relacionat amb la seva capacitat d'execució, fet que significa disposar dels mecanismes adequats integrats en els nivells de representació i gestió corresponents:

- ▣ òrgans de l'Administració autonòmica
- ▣ representants d'entitats públiques i privades
- ▣ representants socials
- ▣ assessors i consultors externs de suport

A aquests efectes es constituïran els òrgans directors, gestors i consultius adequats que permetin dur endavant la realització de les activitats previstes en el Pla amb el màxim nivell de consistència, participació i operativitat, que donaran continuïtat i potenciaran els nivells de participació dels diferents agents socials que han actuat durant la fase d'anàlisi prèvia.

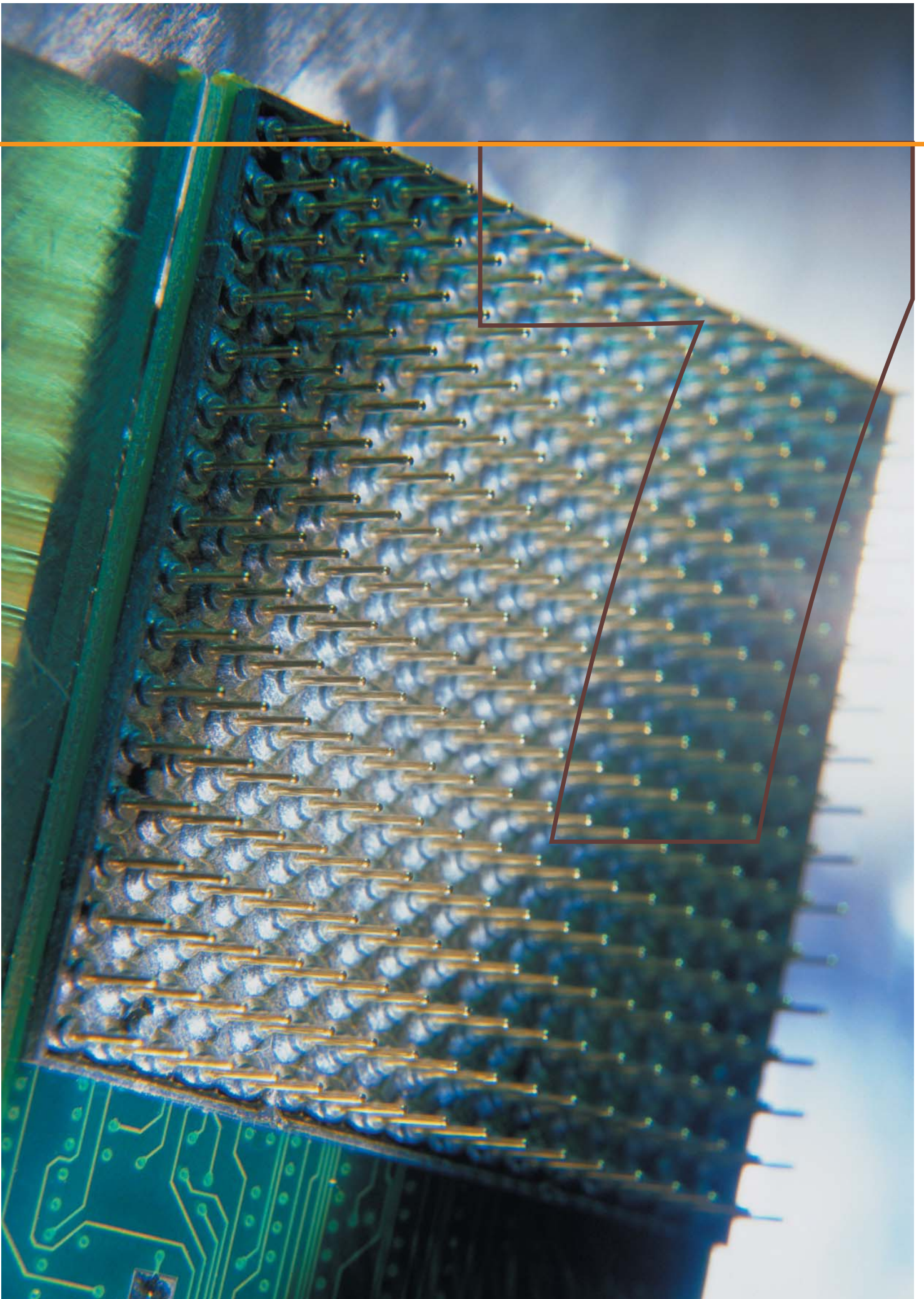

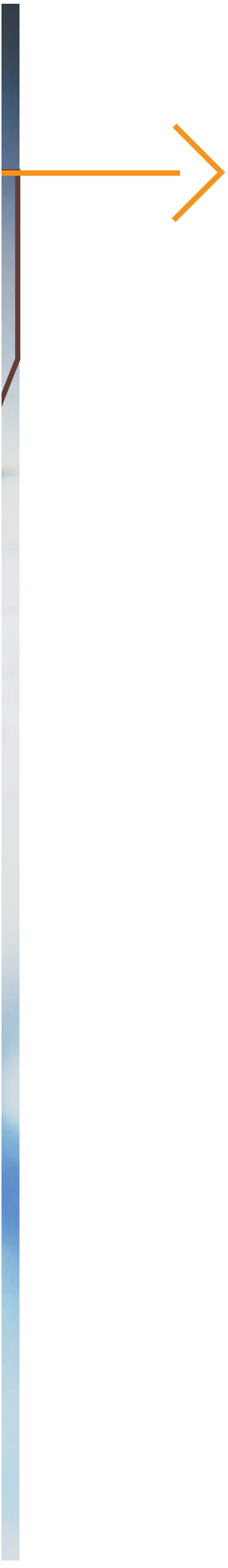

AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

Entre les característiques orientadores del I Pla d'innovació s'ha insistit en la necessitat d'implantar un **dispositiu de monitoratge** capaç de donar compliment efectiu als objectius proposats realitzant un seguiment permanent de tots els programes mitjançant la comparació entre el que s'havia planificat i el que s'ha aconseguit en cada fita, segons els **indicadors quantitatius i qualitatius adequats**.

És convenient subratllar que aquest **procés d'avaluació** anirà dirigit a la **presa de decisions en el Pla**, tant en els aspectes operatius de cada una de les seves actuacions com en les consideracions de caràcter més estratègic. D'aquesta manera, les avaluacions no tenen una funció prioritàriament "estadística" i en cap cas no es persegueix exclusivament una funció fiscalitzadora; abans, la informació recollida per realitzar les avaluacions, i els resultats i recomanacions d'aquestes, s'encaminaran sobretot a introduir en el Pla les correccions necessàries per aconseguir una millora contínua en l'aplicació dels recursos públics en favor de la innovació.

CATÀLEG DE PROJECTES

A continuació s'exposen una sèrie de projectes que s'ajusten als programes de les línies d'actuació del I Pla d'innovació de les Illes Balears. Dins aquest catàleg es troben projectes que estan aprovats i que ja s'estan executant; la resta, corresponen a projectes potencials que es podrien executar en el període del Pla.

En cada projecte s'especifiquen els punts següents:

- ▣ **OBJECTE:** DESCRIU L'OBJECTIU CONCRET QUE L'EXECUCIÓ DEL PROJECTE PRETÉN ACONSEGUIR.
- ▣ **DESTINATARIS:** AQUELLS QUE PODRAN OPTAR PER DUR A TERME EL PROJECTE.
- ▣ **DESTINATARIS DELS RESULTATS:** AQUELLS QUE ES BENEFICIEN DELS RESULTATS DEL PROJECTE.
- ▣ **GESTIÓ:** AQUELLS QUE S'ENCARREGARAN DE LA GESTIÓ DEL PROJECTE.
- ▣ **ESCENARI FINANCER:** LA INVERSIÓ PREVISTA PER DUR A TERME EL PROJECTE.
- ▣ **INDICADORS:** PER PERMETRE EL SEGUIMENT I L'AVUACIÓ DEL PROJECTE.

LINEA D'ACTUACIÓ	PROGRAMA	PROJECTE
1. GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ	Programa 1.1. Generació del coneixement científic i tecnològic	I Pla d'investigació i desenvolupament tecnològic
	Prog. 1.2. Transferència i assimilació de tecnologia	Convocatòria projectes R+D per a empreses
	Prog. 1.3. Potenciació de recursos humans	Transferència coneixements en noves tecnologies
2. ARTICULACIÓ DE LA INFRASTRUCTURA DE SUPORT	Prog. 2.1. Reordenació i potenciació de centres d'oferta tecnològica	Definició de l'estratègia d'actuació ParcBIT
		ParcBIT
		Ajuts per a entitats de calibratge i acreditació
	Prog. 2.2. Integració de les organitzacions de suport empresarial en el sistema d'innovació	Organització d'activitats per a la integració del sistema d'innovació de les Illes Balears
	Prog. 2.3. Nous sistemes de finançament de la innovació	Mesures per incentivar la presentació de projectes d'R+D a altres administracions
		Portal d'informació integrada per al ciutadà
	Prog. 2.4. Societat de la Informació i del coneixement	Personalitat administrativa digital (PAD)
		Informació pública en línia
		Suport a la creació d'e-empreses
		Creació xarxa d'antenes o centres tecnològics virtuals per potenciar la demanda empresarial d'innovació
3. SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL	Prog. 3.2. Iniciativa per a la identificació i animació de clusters	Pol nàutic
		Potenciació del sector audiovisual
	Prog. 3.3. Formació especialitzada de directius i tècnics	
		Aplicació de les noves tecnologies al sector turístic
		Suport a la innovació en l'hotelleria
	Prog. 3.4. Foment de projectes d'innovació empresarial	Posada en marxa d'acció pilot entorn de les activitats logístiques relacionades amb el turisme
		Negoci electrònic
		Incorporació del disseny en el procés productiu
		Suport a la modernització i innovació tecnològica
		Noves tecnologies per als sectors tradicionals
4. INNOVACIÓ I SOCIETAT	Prog. 3.5. Suport a la internacionalització	Convocatòria d'ajuts per incentivar la certificació de qualitat de les empreses
		Promoció industrial
	Prog. 4.1. Foment d'una cultura favorable a la innovació	Difusió de l'esperit innovador
	Prog. 4.2. Plataforma telemàtica d'informació i serveis d'innovació	
	Prog. 4.3. Serveis bàsics a la comunitat	Projecte Xarxipèlag
5. MESURES D'ACOMPANYAMENT		EMPLOINNOVA - Ocupació i Innovació
		Teleformació
		Cibercasal de la dona
	Prog. 4.4. Integració en la societat de la informació dels col·lectius més desvalguts	Comunitat virtual de persones amb discapacitats
		Convocatòria ajuts empreses d'alta tecnologia que contractin a persones amb discapacitats
		Administració pública sense barreres
		Integració de les persones majors en la societat de la informació
	Bases per a la innovació en la gestió del litoral	
	Innovació al sector turístic balear	
	Adequació de l'estratègia PlaBIT i participació en xarxes	
	Portal de Recerca, Desenvolupament tecnològic i innovació de les Illes Balears	

7.1

GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ

Dins aquesta línia d'actuació trobam els projectes següents:

PROGRAMA 7.1.1 GENERACIÓ DEL CONEIXEMENT CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC
PROJECTE: I PLA D'INVESTIGACIÓ I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC

PROGRAMA 7.1.2. TRANSFERÈNCIA I ASSIMILACIÓ DE TECNOLOGIA
PROJECTE: CONVOCATÒRIA DE PROJECTES D'R+D PER A EMPRESES

PROGRAMA 7.1.3. POTENCIACIÓ DE RECURSOS HUMANS
PROJECTE: TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT EN NOVES TECNOLOGIES

PROGRAMA 7.1.1 GENERACIÓ DEL CONEIXEMENT CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC

PROJECTE I PLA D'INVESTIGACIÓ I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC

OBJECTE

Incrementar i aglutinar els recursos disponibles:

- Reforçar la base científico-tècnica per enfortir la capacitat de producció de coneixement mitjançant la creació de nous grups o centres científics. A més, és imprescindible equilibrar el sistema d'innovació de les Illes Balears fomentant la implicació de l'entorn productiu (tant industrial com de serveis) en activitats d'R+D i producció de coneixement, així com implicar l'entorn financer en el suport de noves empreses en sectors avançats,
- Prioritzar algunes àrees temàtiques segons les necessitats socioeconòmiques de les Illes Balears. Hi ha dos programes mobilitzadors: societat de la informació, i turisme i oci; i tres programes temàtics: ciències de la salut; societat, cultura i llengua; i medi ambient,
- Augmentar les relacions entre els actors del sistema d'innovació, és a dir, ajudar a establir vincles de col·laboració entre la Universitat i centres d'investigació, centres tecnològics i empreses. És a través d'aquesta articulació del sistema i augment de la relació entre els actors com es pot aconseguir la conversió dels coneixements en innovacions,
- Reduir els desequilibris territorials entre illes dels recursos d'R+D augmentant les actuacions a Menorca, Eivissa i Formentera.

A més, el Pla d'R+D té dos objectius addicionals, però no menys importants: augmentar el capital social i fomentar l'interès social per la ciència.

Per desenvolupar aquests objectius s'han definit programes, mecanismes operatius i instruments financers:

- Programes l'objectiu dels quals sigui contribuir a modificar el sistema de ciència-tecnologia de les Illes Balears. Per això, és necessari incrementar la competitivitat i la coordinació entre el personal investigador de tal manera que l'obtenció de recursos externs es vegi augmentada (Pla estatal i Programa marc), fomentar la interrelació entre empresa i centres públics d'R+D perquè puguin identificar i plantejar les seves necessitats i implicar l'entorn productiu en activitats d'R+D; i augmentar la capacitat d'absorció fomentant la formació de capital humà,
- Programes orientats a potenciar i coordinar la investigació sobre temes d'un interès científic especial. El seu objectiu és aglutinar l'esforç de diferents grups d'investigació, entitats i especialistes en àrees pròximes cap a objectius rellevants del programa,
- Programes que pretenen conjugar la generació de nous coneixements amb la seva aplicació a les necessitats socioeconòmiques de més interès per a les Illes Balears: ciències de la salut, llengua, cultura i societat, i medi ambient.

Els instruments de finançament: subvencions, beques, contractes-programes i contractes de serveis.

DESTINATARIS

La UIB, les institucions d'investigació, els centres tecnològics i les empreses.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	901.520	2.103.540	2.404.050	2.704.550
UE				
Altres				
TOTAL (€)	901.520	2.103.540	2.404.050	2.704.550

INDICADORS

- Indicadors de mitjans: nombre d'accions presentades i aprovades per entitat i ubicació geogràfica, i distribució dels fons per programes i accions. S'ha d'indicar l'origen dels fons i la relació sol·licitat/concedit, percentatge que representa l'aportació del Pla i la de les altres fonts de finançament respecte al cost total de cada acció, en aquest cas la distribució dels recursos assignats per tipus de participants, per entitat i per ubicació geogràfica, recursos humans mobilitzats (nombre de personal investigador que hi participa i percentatge del total, per determinar el nivell de participació dels elements del SIIB en el Pla) per entitat i per ubicació geogràfica,
- Indicadors de resultats: publicacions estatals i internacionals; patents estatals i europees; personal investigador i entitats participants a les xarxes, agendes, etc.; personal format i incorporat al sistema; percentatge de vendes de productes innovadors de les empreses innovadores participants en el Pla; i percentatge d'exportacions de productes innovadors de les empreses innovadores participants en el Pla.

PROGRAMA 7.1.2 TRANSFERÈNCIA I ASSIMILACIÓ DE TECNOLOGIA

PROJECTE: CONVOCATÒRIA DE PROJECTES D'R+D PER A EMPRESSES

OBJECTE

Estimular la capacitat d'R+D de les empreses de la comunitat, és a dir, posar en marxa una política de suport a l'R+D impulsada per la iniciativa privada mitjançant una convocatòria d'ajuts. Amb això es fomentarà la realització de projectes d'R+D vinculats a les necessitats del sector empresarial i es consolidarà el sistema d'innovació de les Illes Balears. Per això es realitzaran:

- Projectes d'R+D desenvolupats per empreses innovadores. Es consideraran prioritaris els projectes en els quals l'empresa cooperi amb un grup d'investigació o una entitat de l'entorn tecnològic,
- Suport a la creació d'unitats mixtes empreses/universitat. El desenvolupament d'activitats conjuntes facilita la selecció de temes de vertader interès empresarial. Es prioritzaran les actuacions en el ParcBIT,
- Beques de formació de personal investigador en àrees d'interès estratègic, ja sigui mitjançant estades combinades en els grups d'investigació i les empreses o mitjançant el finançament parcial per part de les empreses de les beques de formació en àrees d'interès per a aquestes,
- Beques per a la realització de pràctiques en empreses. La finalitat d'aquest tipus d'activitats és la de proporcionar formació i experiència pràctica complementària a l'alumnat universitari mitjançant la realització de pràctiques, projectes fi de carrera o tesis doctorals,
- Agendes. Consisteix a programar trobades durant un temps suficient perquè les persones que hi participin puguin exposar les seves diferents necessitats, problemes, inquietuds, etc. amb relació al procés d'innovació d'un sector o àmbit determinat, de tal manera que al final es puguin establir un o diversos projectes d'R+D d'acord amb les necessitats expressades per les empreses participants,
- Creació de xarxes a partir de la participació d'agents de diferents àrees de coneixement, entitats, entorns i zones geogràfiques que s'uneixen entorn d'un tema d'interès comú per aconseguir una sinergia beneficiosa per a tots els membres.

DESTINATARIS

Empreses ubicades a les Illes Balears que s'involucrin amb l'R+D.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia, en col·laboració amb la Direcció General de Promoció Industrial.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	180.000	500.400	330.560	390.660
UE	145.000			
Altres				
TOTAL (€)	325.000	500.400	330.560	390.660

INDICADORS

- Nombre de projectes d'R+D promoguts per empreses, individualment o col·laborant amb centres d'investigació.

PROGRAMA 7.1.3. POTENCIACIÓ DE RECURSOS HUMANS

PROJECTE: TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT EN NOVES TECNOLOGIES

OBJECTE

Elevar el nivell de coneixement sobre noves tecnologies a les Illes Balears.

Per això, es disposarà de quatre eines complementàries:

1. Estudis. S'obtindrà el coneixement bàsic necessari per emprendre accions amb garanties d'èxit gràcies a l'estudi en detall de tot quan es cregui necessari amb relació a les noves tecnologies (estat actual del negoci electrònic a Balears i tendències de futur, efecte del negoci electrònic en la cadena de valor del sector turístic, estudi de l'oferta i la demanda de formació en noves tecnologies, etc.).
2. Formació. Es formarà als formadors i formadores i a qualsevol persona interessada en les noves tecnologies. S'insistirà en què els cursos ofereixin un valor afegit sobre altres ofertes existents per no entrar en competència amb les empreses del sector. S'habilitaran aules de formació homologades per la Conselleria de Treball i Formació i s'avançarà a la investigació, utilització i adopció de sistemes d'e-learning.
3. Difusió. Es transmetrà a la societat tota la informació que té l'IBIT sobre innovació i noves tecnologies mitjançant notes de premsa, articles, programes de TV, jornades, etc.
4. Assessoria. Es realitzaran treballs d'assessoria en noves tecnologies per millorar la seva utilització en tots els procediments possibles.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

La societat en general per sectors empresarials, institucions i grups homogenis de ciutadans i ciutadanes.

GESTIÓ

Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003-2004
Govern de les Illes Balears	184.570	385.855	281.274
UE			
Estat	26.769	21.780	18.030
Altres	42.907	36.361	63.106
TOTAL (€)	254.246	443.996	362.410

INDICADORS

- Nombre de persones/empreses formades/assessorades,
- Nombre de cursos / d'edicions de cada curs,
- Nombre de formadors i/o formadores,
- Nombre d'activitats realitzades (en qualsevol de les eines),
- Satisfacció dels formats,
- Volum d'inversió en difusió,
- Repercussió de les accions en els mitjans de comunicació (referències en els medis),
- Volum de publicacions efectuades i quantitat d'exemplars repartits/venuts.

7.2

ARTICULACIÓ DE LA INFRASTRUCTURA DE SUPORT

Dins aquesta línia d'actuació trobam els projectes següents:

PROGRAMA 2.1. REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

PROJECTE: DEFINICIÓ DE L'ESTRATÈGIA DEL PARCBIT

PROJECTE: EL PARCBIT

PROJECTE: AJUTS PER A ENTITATS DE CALIBRATGE I ACREDITACIÓ

PROGRAMA 2.2. INTEGRACIÓ DE LES ORGANITZACIONS DE SUPORT EMPRESARIAL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

PROJECTE: ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS PER A LA INTEGRACIÓ DEL SISTEMA D'INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS

PROGRAMA 2.3. NOUS SISTEMES DE FINANÇAMENT DE LA INNOVACIÓ

PROJECTE: MESURADES PER INCENTIVAR LA PRESENTACIÓ DE PROJECTES D'R+D+I A CONVOCATÒRIES

PROJECTE: D'ALTRES ADMINISTRACIONS

PROGRAMA 2.4. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

PROJECTE: PORTAL D'INFORMACIÓ INTEGRADA PER AL CIUTADÀ

PROJECTE: PERSONALITAT ADMINISTRATIVA DIGITAL (PAD)

PROJECTE: INFORMACIÓ PÚBLICA EN LÍNIA

PROGRAMA 7.2.1. REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

PROJECTE: DEFINICIÓ DE L'ESTRATÈGIA DEL PARCBIT

OBJECTE

Determinar l'estratègia que ha de seguir el ParcBIT, tant perquè arribi a bon final en els seus objectius específics de crear i atreure empreses innovadores, com en el de ser una part essencial del sistema d'innovació de les Illes Balears.

Objectius particulars per determinar:

- Les estructures i formes de gestió del ParcBIT, adequades al seu paper com a element d'animació del sistema d'innovació,
- L'estratègia de promoció de noves empreses i d'spin-off,
- L'orientació de les actuacions dirigides a atreure empreses al ParcBIT,
- La forma de relació del ParcBIT amb les institucions universitàries, d'investigació, empresarials i socials de les Illes Balears,
- Les formes de relació del ParcBIT amb la resta del territori balear, i la forma en la qual pot contribuir a millorar la capacitat innovadora del conjunt del sistema productiu.

Servirà per millorar l'eficàcia de l'actuació del ParcBIT a la promoció de noves empreses, així com per crear nous llaços entre el parc i el conjunt dels actors del sistema d'innovació.

DESTINATARIS

ParcBIT.

GESTIÓ

Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		90.152		
UE				
Altres				
TOTAL (€)		90.152		

INDICADORS

El conjunt d'actuacions que es definiran en l'elaboració de l'estratègia.

PROGRAMA 7.2.1. REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

PROJECTE: EL PARCBIT

OBJECTE

L'objectiu d'aquest projecte és triple:

En primer lloc, promoure la creació de noves empreses innovadores, l'atracció d'empreses innovadores d'altres zones i la generació en la societat de les Illes Balears de nous comportaments favorables al desenvolupament tecnològic i la societat de la informació, tenint en compte:

- L'estat de la qüestió en regions de característiques semblants,
- Les tendències del desenvolupament econòmic regional a mig termini,
- Les orientacions de l'estratègia d'investigació i d'innovació de la regió i el paper del parc en aquest context,
- El nivell d'especialització relativa pel que al potencial del seu entorn immediat i, més en general, al de la regió,
- L'estratègia de promoció i captació d'empreses,
- L'estratègia de relacions institucionals i socials en la gestió i definició de l'estratègia del Parc Tecnològic.

En segon lloc, realitzar activitats d'animació de les empreses del Parc i promocionar i establir xarxes que incloguin totes les illes (Mallorca, Menorca i Eivissa) i que serveixin per oferir els serveis de valor afegit oferts pel ParcBit.

En tercer lloc, desenvolupar una sèrie d'infraestructures bàsiques de cara a la promoció i desenvolupament tecnològic avançat del parc.

DESTINATARIS

El teixit econòmic i empresarial de la regió. Així mateix seran un objectiu les empreses que directament i indirectament tenguin relació amb el ParcBIT.

GESTIÓ

El ParcBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	10.661.973	1.902.804	*	*
UE				
Altres				
TOTAL (€)	10.661.973	1.902.804		

* Pendent de planificació exercici posterior.

INDICADORS

- Tipus i nombre de serveis de qualitat oferts a les empreses regionals,
- Disponibilitat d'infraestructures adequades per al desenvolupament empresarial de les empreses del Parc,
- Nombre d'empreses contactades,
- Nombre d'empreses instal·lades en el Parc, facturació i ocupació,
- Nombre d'empreses beneficiàries dels serveis oferts,
- Nous serveis proporcionats.

PROGRAMA 7.2.1. REORDENACIÓ I POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OFERTA TECNOLÒGICA

PROJECTE: AJUTS PER A ENTITATS DE CALIBRATGE I ACREDITACIÓ

OBJECTE

Omplir un buit existent en el teixit industrial d'aquesta comunitat pel que fa a entitats de calibratge i acreditació. Aquest fet, atesa la urgència i necessitat per part d'una gran quantitat d'empreses d'obtenir acreditacions tant de la Norma ISO9000 com de l'EN14000, implica un seriós handicap de cara a la innovació tecnològica i la millora de la qualitat industrial de les Illes Balears. Una manca que, donada la dimensió del sector industrial a Balears i la complexitat de la tasca certificadora, el sector privat no assumirà directament, llevat que s'incentivi d'alguna manera.

S'articularà, principalment, mitjançant mecanismes de subvenció, després d'una convocatòria pública prèvia.

DESTINATARIS

Entitats d'acreditació per donar servei certificat de metodologia i calibratge industrial a empreses ubicades a les Illes Balears, especialment dels sectors: construcció, alimentació, automoció, aviació, laboratoris, calçat, bijuteria, etc.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

Increment del nombre d'empreses certificades a les Illes Balears.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.2.2. INTEGRACIÓ DE LES ORGANITZACIONS DE SUPORT EM- PRESARIAL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

PROJECTE: ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS PER A LA INTEGRACIÓ DEL SISTEMAD'INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS

OBJECTE

Donar resposta al buit que hi ha en el teixit industrial de les Illes Balears pel que fa a les seves relacions amb els centres d'investigació i tecnològics. Una deficiència que el sector privat, especialment les empreses de menor dimensió, no assumirà directament, llevat que s'incentivi específicament. Es tracta d'aconseguir un sistema d'innovació articulat i vinculat amb la realitat de les Illes Balears, que integri tots els agents involucrats en aquest àmbit. Per això, es potenciaran les seves interrelacions afavorint la difusió dels resultats d'R+D i identificant les necessitats tecnològiques dels sectors socioeconòmics susceptibles de ser satisfetes per la UIB, altres entitats públiques d'R+D i els centres tecnològics.

Les activitats que es preveuen finançar dins aquest programa són:

- Reunions, cercles i fòrums entre els diferents agents del sistema d'innovació,
- Jornades periòdiques per connectar oferta i demanda de tecnologia en àrees específiques,
- Informació a les empreses sobre la tramitació administrativa dels projectes que afecten la innovació,
- Difusió i sensibilització de la cooperació, l'explotació comercial dels resultats de la investigació i la transferència de coneixement cap al sector productiu.

DESTINATARIS

Les organitzacions de suport empresarial.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

- Nombre de seminaris organitzats,
- Nombre de trobades especialitzades,
- Participacions en revistes especialitzades de difusió empresarial.

OBSERVACIONS

En fase d'estudi.

PROGRAMA 7.2.3. NOUS SISTEMES DE FINANÇAMENT DE LA INNOVACIÓ

PROJECTE: MESURES PER INCENTIVAR LA PRESENTACIÓ DE PROJECTES D'R+D+I A. CONVOCATORIES D'ALTRES ADMINISTRACIONS

OBJECTE

Tenir en compte la convocatòria específica d'aquesta comunitat en projectes d'R+D+I per a empreses i facilitar que aquestes optin, a més, a convocatòries específiques d'altres institucions: Pla estatal d'R+D (de l'Administració central), VI Programa marc (Unió Europea), etc. La seva complexitat i especificitat en desestimulen la presentació; es tracta d'implementar mesures que compensin l'esforç esmentat. Amb això es fomentarà la realització de projectes d'R+D+I vinculats a les necessitats del nostre sector empresarial i es consolidarà el sistema d'innovació de les Illes Balears, a més, s'afavorirà la col·laboració entre centres d'investigació i empreses de les Illes Balears. S'articularà, principalment, mitjançant mecanismes de subvenció, després d'una convocatòria pública prèvia per a la redacció d'aquests projectes.

DESTINATARIS

Empreses ubicades a les Illes Balears que s'involucrin amb l'R+D+I.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

- Nombre de projectes aprovats en convocatòries europees o estatals (Programa marc, R+D,...) promoguts per empreses, individualment o col·laborant amb centres d'investigació de les Illes Balears,
- Increment de finançament europeu, estatal, etc. en projectes d'R+D+I promoguts per empreses, individualment o col·laborant amb centres d'investigació de les Illes Balears.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.2.4. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

PROJECTE: PORTAL D'INFORMACIÓ INTEGRADA PER AL CIUTADÀ

OBJECTE

Les administracions públiques treballen simultàniament sobre tres eixos: persones, territori i mobilitat (de persones i mercaderies pel territori gestionat –transports–). Però en ocasions els sistemes de gestió i d'informació al ciutadà s'orienten en un sol eix, i així es perd una part de la informació d'enquadrament. L'objectiu d'aquesta actuació consisteix en integrar la informació dels tres eixos en el portal del ciutadà de la web.

- Eix de persones: disseny i construcció d'una interfície amigable per a la consulta i tramitació de procediments administratius a través d'Internet,
- Eix de territori: enllaçar la informació administrativa amb la informació territorial a través del producte resultant,
- Eix de mobilitat: adequar el producte a les característiques de mobilitat de les persones dins la Unió Europea,

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Els ciutadans i ciutadanes.

GESTIÓ

- Direcció General de Tecnologia i Comunicacions de la Conselleria d'Innovació i Energia,
- Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

En fase de discussió de la proposta definitiva.

Aquest projecte es troba dins de la convocatòria europea ROL (Regions On Line) (iniciativa INTERREG IIIB) i és la continuació del projecte SOL.

INDICADORS

Els indicadors de gestió del projecte seran els habituals en projectes europeus (reunions realitzades, objectius coberts, etc.).

OBSERVACIONS

Projecte pendent d'aprovació per la UE.

PROGRAMA 7.2.4. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

PROJECTE: PERSONALITAT ADMINISTRATIVA DIGITAL (PAD)

OBJECTE

Col·locar el Govern de les Illes Balears en una situació privilegiada per afrontar els reptes que comporta l'administració digital del segle XXI. Per això, es millorarà la interfície amb el ciutadà proporcionant la informació i els serveis necessaris amb l'eficàcia i qualitat desitjades, i es millorarà i simplificarà la gestió dels procediments de l'Administració amb eines tecnològiques.

S'oferirà a les persones físiques i jurídiques una Administració única, i tendran dret a presentar els documents només una vegada sense repetir en múltiples instàncies les mateixes dades personals. Per això, es necessita el suport tecnològic, la firma digital, la consulta a través de la web, una forta reorganització interna, etc. Finalment, tota aquesta informació s'integrarà en el portal administratiu. L'objectiu del projecte PAD (Personalitat Administrativa Digital) és obtenir:

- Fase 1. Construcció d'una base de dades de persones de la PAD integrada amb un nombre delimitat d'aplicacions,
- Fase 2. Externalització de la PAD, d'una banda cap el portal del ciutadà i de l'altra cap la tramitació,
- Fase 3: Tramitació on-line,
- Fase 4: Un mecanisme automàtic de propostes al ciutadà,
- Fase 5: Integració de la PAD amb altres administracions.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Els ciutadans i ciutadanes.

GESTIÓ

Direcció General de Tecnologia i Comunicacions de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	192.320	*	*	
UE				
Altres	192.320			
TOTAL (€)	384.640			

*La planificació està pendent de la resta de fases

INDICADORS

Els indicadors de gestió del projecte seran els següents:

- Nombre d'aplicacions integrades amb el sistema PAD,
- Nombre de procediments administratius coberts per les aplicacions esmentades,
- Grau de participació de les oficines d'inscripcions i les oficines de tramitació en el manteniment de la informació personal del ciutadà,
- Grau de teletramitació obtingut,
- Ús, per part dels ciutadans i ciutadanes, de les possibilitats de teletramitació habilitades.

PROGRAMA 7.2.4. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DEL CONEIXEMENT

PROJECTE: INFORMACIÓ PÚBLICA EN LÍNIA

OBJECTE

En l'actualitat les webs de les administracions públiques solen presentar la informació des del punt de vista de l'oferta, és a dir, com les administracions creuen que l'han de proporcionar, sense preocupar-se de com el ciutadà vol rebre la informació esmentada. L'objectiu d'aquesta actuació se centraria en:

- Definir i estructurar els continguts de les webs administratives tenint en compte els diferents perfils d'usuaris; ja que no és el mateix proporcionar, per exemple, informació tributària a un assessor fiscal que a una persona que no té coneixements ni jurídics ni tributaris (usuaris professionals, ciutadans i ciutadanes, empreses, etc.). Aquest punt s'hauria de dur a terme en cada unitat orgànica que forma part de l'Administració,
- Adaptar les webs actuals als continguts definits anteriorment o, si s'escau, crear portals nous que permetin oferir al ciutadà la informació definida,
- Facilitar la comunicació del ciutadà amb l'Administració. Dinamitzar i incentivar la participació dels ciutadans i ciutadanes en la vida de les administracions (fòrums de discussió, llistes de distribució, etc.), de tal manera que se senti escoltat per l'Administració.

DESTINATARIS

Els ciutadans i ciutadanes.

GESTIÓ

Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

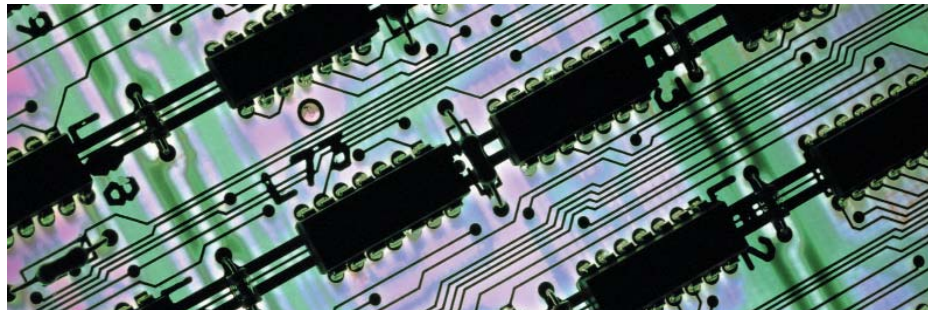
	2001	2002	2003-2004
Govern de les Illes Balears	138.846	67.314	908.814
UE	45.676	17.429	
Estatal			18.030
Altres			
TOTAL (€)	184.522	84.743	926.844

INDICADORS

- Nombre de conselleries que ho han posat en marxa,
- Nombre de comunicacions administració-ciutadà per conselleries.

7.3

SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL

Dins aquesta línia d'actuació trobam els projectes següents:

PROGRAMA 7.3.1 SUPORT A LA CREACIÓ D'EMPRESES INNOVADORES

PROJECTE: SUPORT A LA CREACIÓ D'E-EMPRESES

PROGRAMA 7.3.2. INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE CLUSTERS

**PROJECTE: CREACIÓ D'UNA XARXA D'ANTENES O CENTRES TECNOLÒGICS VIRTUALS
PER POTENCIAR LA DEMANDA EMPRESARIAL D'INNOVACIÓ**

PROJECTE: POL NÀUTIC

PROJECTE: POTENCIACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL

PROGRAMA 7.3.3 FORMACIÓ ESPECIALITZADA DE DIRECTIUS I TÈCNICS

PROGRAMA 7.3.4 FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: APLICACIÓ DE LES NOVES TECNOLOGIES AL SECTOR TURÍSTIC

PROJECTE: SUPORT A LA INNOVACIÓ EN L'HOTELERIA

**PROJECTE: POSADA EN MARXA D'UNA ACCIÓ PILOT ENTORN DE LES ACTIVITATS LOGÍSTI
QUES RELACIONADES AMB EL TURISME**

PROJECTE: NEGOCI ELECTRÒNIC

PROJECTE: INCORPORACIÓ DEL DISSENY AL PROCÉS PRODUCTIU

PROJECTE: SUPORT A LA MODERNITZACIÓ I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

PROJECTE: NOVES TECNOLOGIES PER ALS SECTORS TRADICIONALS

**PROJECTE: CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER INCENTIVAR LA CERTIFICACIÓ DE QUALITAT DE
LES EMPRESES**

PROGRAMA 7.3.5 SUPORT A LA INTERNACIONALITZACIÓ

PROJECTE: PROMOCIÓ INDUSTRIAL

PROGRAMA 7.3.1. SUPPORT A LA CREACIÓ D'EMPRESES INNOVADORES

PROJECTE: SUPPORT A LA CREACIÓ D'EMPRESES

OBJECTE

Dur a terme la posada en marxa d'una política de suport a la creació d'e-empreses, dirigida en un doble sentit:

- Suport a l'aparició de noves persones emprenedores i
- Atracció de persones emprenedores d'altres zones.

Per això, es realitzaran les accions següents:

- Creació d'una xarxa de serveis integrals que, a més de donar suport a les empreses centrades específicament en l'e-economia, serveixi per donar suport al conjunt de les empreses de les Illes Balears. Es tractaria d'articular, i si escau de crear i posar en marxa, una oferta pro-activa de serveis i mesures per a les PIME, dirigides a la difusió de la informació, accés al Know-How, assessorament, etc.,
- Creació del col·lectiu e-empresarial de les Illes Balears, amb espais de referència per a l'e-economia a les illes. Permetria de constituir un punt de referència per a les persones emprenedores de la cibereconomia,
- Implantació d'una oferta de suport tecnològic i empresarial, no només per als e-emprenedors locals, sinó també per als possibles e-emprenedors forans que, atrets per les illes, no s'havien plantejat convertir-les en llar permanent per la falta d'una imatge empresarial vinculada a les Illes Balears, així com per la inexistència de serveis i infraestructures adequades per a aquestes activitats.

DESTINATARIS

- Empreses vinculades al sector de tecnologies de la informació i del coneixement,
- Persones emprenedores i noves empresàries, tant locals com externes,
- Empreses dels principals clusters que es veuran beneficiades per l'augment de l'oferta de qualitat en aquest camp,
- Estudiants, en particular universitaris i universitàries que desitgin transformar en empreses els seus coneixements i idees.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia, amb la col·laboració de la Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		137.500	137.500	
UE		162.500	162.500	
Altres		25.000	25.000	
TOTAL (€)		325.000	325.000	

Aquest projecte pertany al programa regional d'accions innovadores (INNOBAL XXI) del FEDER 2000-2006 de la Comissió Europea concedit al Govern de les Illes Balears el gener de 2002.

INDICADORS

- Nombre d'e-empreses de nova creació,
- Nombre d'e-empreses existents en altres regions traslladades.

PROGRAMA 7.3.2. INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE GRUPS DE SECTORS

PROJECTE; CREACIÓ D'UNA XARXA D'ANTENES O CENTRES TECNOLÒGICS VIRTUALS PER POTENCIAR LA DEMANDA EMPRESARIAL D'INNOVACIÓ

OBJECTE

Estudiar i crear una xarxa virtual de dinamització empresarial i suport tecnològic en els sectors tradicionals, amb antenes de difusió a les tres illes principals i vinculada a centres tecnològics d'altres regions espanyoles i europees. S'aprofitaran les possibilitats de la telemàtica i es comptarà amb punts centrals en les institucions de les Illes Balears de suport a la innovació (el ParcBIT, el CEI, l'IBIT, etc.)

Per això, es durien a terme les línies d'actuació següents:

- Campanya d'animació dirigida al foment de la demanda d'innovació tecnològica dels sectors tradicionals,
- Accions pilot en sectors tradicionals,
- Definició i creació d'un sistema d'intel·ligència socioeconòmica (observatori),
- Identificació de centres elegits estatalment i internacionalment, i anàlisi de la viabilitat i definició d'un mecanisme per realitzar una mesura d'acompanyament dirigida a la creació d'una xarxa internacional capdavantera entorn d'aquest tema i liderada o participada pel Govern de les Illes Balears,
- Establiment dels camps i mecanismes de cooperació entre les empreses, centres tecnològics, etc.

DESTINATARIS

El conjunt d'equips econòmics regionals, i en particular els sectors industrials tradicionals, com ara calçat, moda, agroindústria, bijuteria, etc.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		225.000	225.000	
UE		300.000	300.000	
Altres		75.000	75.000	
TOTAL (€)		600.000	600.000	

Aquest projecte pertany al programa regional d'accions innovadores (INNOBAL XXI) del FEDER 2000-2006 de la Comissió Europea concedit al Govern de les Illes Balears el gener de 2002.

INDICADORS

- Nombre d'empreses contactades,
- Nombre de diagnòstics realitzats,
- Nombre de plans d'acció,
- Acords de cooperació amb centres tecnològics.

PROGRAMA 7.3.2. INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE GRUPS DE SECTORS

PROJECTE: POL NAUTIC

OBJECTE

Impulsar la realització de projectes que donin suport a la creació i manteniment d'empreses estables en el sector nàutic, així com dinamitzar l'ús de les infraestructures existents i ampliar el nivell de servei que dona el sector. Es donarà un èmfasi especial als projectes on la utilització de les tecnologies de la informació puguin facilitar la comunicació entre les empreses i la creació de serveis empresarials en xarxa. Per això, es realitzaran les accions següents:

- Elaboració d'un pla d'actuació que, en col·laboració amb els representants del sector, defineixi els projectes prioritaris que s'hagin de realitzar,
- Posada en marxa dels projectes pilot definits en el pla d'actuació,
- Definició de les estructures organitzatives i/o empresarials necessàries per donar suport als serveis de nova creació.

DESTINATARIS

Empreses relacionades amb les activitats nàutiques:

- Clubs nàutics,
- Agents marítims,
- Pràctics,
- Remolcadors,
- Amarradores,
- Estibadors,
- Empreses de xàters nàutiques,
- Drassanes i reparació de vaixells,
- Excursions marítimes,
- Altres empreses marítime-esportives.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	12.020	30.050*	30.050*	
UE				
Altres				
TOTAL (€)	12.020	30.050*	30.050*	

* Pendent de la viabilitat

INDICADORS

El conjunt d'actuacions que es definiran en l'elaboració del pla d'actuació.

OBSERVACIONS

Aquest projecte és una acció concreta del programa: "Posada en marxa d'una acció pilot entorn de les activitats logístiques relacionades amb el turisme" (Programa 3.4. Foment de projectes d'innovació empresarial).

PROGRAMA 7.3.2. INICIATIVA PER A LA IDENTIFICACIÓ I ANIMACIÓ DE GRUPS DE SECTORS

PROJECTE: POTENCIACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL

OBJECTE

Impulsar la realització de projectes audiovisuals que donin suport a la creació i manteniment d'empreses estables en el sector, així com dinamitzar l'ús de les possibilitats i ampliar el nivell de servei que es dona actualment en els rodatges de producció forana que es realitzen a les Illes Balears.

Per això, es realitzaran les accions següents:

- Elaboració d'una guia de serveis especialitzats per a rodatges en línia a les Illes Balears,
- Incentius a projectes que poden tenir un efecte inductor dins del sector audiovisual,
- Ajuts específics per a productes d'animació i tractament virtual,
- Foment d'organització de festivals especialitzats,
- Ajuts per a la formació.

DESTINATARIS

Empreses relacionades amb les activitats audiovisuals:

- Continguts: animació, tractament virtual, documentals, ficció, publicitat, etc.,
- Serveis: il·luminació, producció, postproducció, decoració, fusteria, sastreria, hotelaria, etc.,
- Professionals freelance: realització, muntatge, operació de fotografia, il·luminació, actors i actrius, maquillatge, etc.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

- Nombre de rodatges a les Illes Balears,
- Increment del valor afegit que absorbeixen empreses de les Illes Balears,
- Nombre de projectes audiovisuals desenvolupats a les Illes Balears,
- Implantació de noves productores de tractament virtual i ficció.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: APLICACIÓ DE LES NOVES TECNOLOGIES AL SECTOR TURÍSTIC

OBJECTE

Difondre i promoure l'ús de la tecnologia basada en estàndards d'interoperabilitat i desenvolupament (XML i Java) entre professionals del sector per mitjà de formació, investigació i desenvolupament de projectes aplicats bàsicament al sector turístic, com a suport a l'estratègia d'innovació tecnològica del Govern de les Illes Balears. Les activitats esmentades s'alinearàn amb les principals iniciatives d'estandardització de tecnologies per al turisme encapçalades per organitzacions internacionals, com ara OTA (Open Travel Alliance), OASI (Organization for the Advancement of Structured Information Standards) i el W3 Consortium. L'objectiu és aconseguir que les empreses turístiques de les Illes Balears basin la seva tecnologia en els nous estàndards d'intercanvi de dades, per poder oferir així els seus serveis als nous mercats electrònics. Així mateix, es fomentaran els projectes encaminats a crear aplicacions per accedir a l'oferta turística de les Illes Balears a través de dispositius mòbils (WAP, PDA, etc.). La implantació progressiva de la tecnologia GPRS i més endavant UMTS, amb les seves noves possibilitats d'ample de banda, haurà de permetre la potenciació del m-commerce (mobile commerce) i serveis multimèdia. Aquests serveis s'aplicaran especialment en el conjunt de col·lectius i empreses que disposen d'oferta complementària dins del sector (esdeveniments culturals, visites turístiques, excursions, etc.). Tot junt haurà de permetre la creació de nous serveis de valor afegit per atreure un turisme més diversificat i de més qualitat.

Pel que fa a la investigació tecnològica, s'unirà al sector turístic per arribar a formar un grup d'experts de diverses organitzacions i entitats públiques, és a dir, treballar en clusters. La investigació s'encaminarà a explorar les noves possibilitats que poden oferir els sistemes de coneixement distribuït aplicats al turisme. Per això, es desenvoluparan activitats relatives a la definició d'ontologies basades en els llenguatges creats pel W3 Consortium per potenciar la web semàntica (RDF, DAML, etc.) i el seu camp d'aplicació a Balears. La cooperació de tot el grup d'experts serà clau per a l'èxit en aquest tipus d'activitats.

DESTINATARIS

- Professionals del sector de la societat de la informació,
- Empreses del sector turístic,
- Institucions públiques relacionades amb el sector turístic,
- Consorcis d'entitats que desenvolupen projectes que requereixin un soci tecnològic.

GESTIÓ

Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003-2004
Govern de les Illes Balears	214.476	210.796	163.783
Estatal	201.410	154.301	18.030
UE	22.330	48.725	145.753
Altres		37.864	
TOTAL (€)	438.216	451.686	327.566

INDICADORS

- Nombre de cursos impartits,
- Nombre de projectes desenvolupats,
- Volum d'articles publicats,
- Nombre de xarxes de coneixement en desenvolupament.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: SUPORT A LA INNOVACIÓ EN L'HOTELERIA

OBJECTE

Donar suport directament a la innovació en les petites i mitjanes empreses del sector de l'hoteleria, sector clau en l'economia de les Illes Balears. Pretén incrementar el valor afegit de les activitats del sector, més participació en la captació local del valor afegit esmentat, i donar suport al desenvolupament sostenible i al manteniment de la identitat regional.

Mitjançant accions destinades a captar turisme de més valor afegit, per tant de menor impacte, entès com a menor nombre d'estades/persones/any, i per tant més respectuós amb l'ecosistema. Per això es faran actuacions segons un encadenament seqüencial:

- Difusió d'equipaments tecnològics avançats a les empreses del sector,
- Creació de nous productes adaptats als turistes de l'e-generació,
- Captació directa de la demanda turística per part de les petites empreses hoteleres.

Aquest programa està dirigit a incentivar la innovació tecnològica en l'àmbit del turisme, principalment la incorporació de noves tecnologies de la informació i la comunicació al sector, així com la creació de nous productes turístics. D'aquesta manera s'aconseguirà la reducció dels nivells d'intermediació entre oferta i demanda turística per tal de consolidar, diversificar, modernitzar i adaptar el sector al nou context competitiu.

DESTINATARIS

PIME del sector d'hoteleria a les Illes Balears i, particularment, aquelles que pertanyen al sector de referència i tenguin interès per participar directament en el projecte, especialment si pel seu paper a la zona es pot constituir en un element de transferibilitat cap a la resta d'empreses.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		237.500	237.500	
UE		337.500	337.500	
Altres		100.000	100.000	
TOTAL (€)		675.000	675.000	

Aquest projecte pertany al programa regional d'accions innovadores (INNOBAL XXI) del FEDER 2000-2006 de la Comissió Europea concedit al Govern de les Illes Balears el gener de 2002.

INDICADORS

- Creació de dos nous productes d'oferta d'oci basats en les noves tecnologies,
- Increment en un 10% del turisme contractat directament pels petits hotels,
- Creació d'un cluster d'innovació en hoteleria format per, almenys, trenta empreses.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: POSADA EN MARXA D'UNA ACCIÓ PILOT ENTORN DE LES ACTIVITATS LOGÍSTIQUES RELACIONADES AMB EL TURISME

OBJECTE

Definir i posar en marxa una acció pilot dirigida a capitalitzar en forma d'activitat empresarial les capacitats d'innovació generades per les activitats logístiques relacionades amb el turisme (v. pol. aeronàutic).

Es tracta de crear una experiència pilot d'èxit que faciliti la internalització posterior d'un conjunt més ampli d'activitats en l'economia de les Illes Balears. El que es pretén aquí és generar, en primer lloc, una metodologia aplicable a altres activitats i, en segon lloc, crear una experiència pilot que serveixi de punt de referència a possibles persones emprenedores.

Les línies d'actuació seran les següents:

- Anàlisi de les activitats incloses pel sector turístic, en particular les relacionades amb el transport aeri,
- Determinació d'una estratègia i de les passes a seguir per a la seva implementació,
- Discussió amb els actors rellevants del sector per validar l'estratègia i les mesures i així definir formes de col·laboració,
- Posada en marxa de l'acció pilot,
- Avaluació dels resultats i validació de la metodologia,
- Difusió de l'experiència,
- Definició d'una política més generalitzada de suport a la creació de noves activitats vinculades a la logística turística.

DESTINATARIS

Clusters vinculats i/o relacionats amb el sector turístic i, en particular, els relacionats amb el transport aeri.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		112.500	112.500	
UE		112.500	112.500	
Altres				
TOTAL (€)		225.000	225.000	

Aquest projecte pertany al programa regional d'accions innovadores (INNOBAL XXI) del FEDER 2000-2006 de la Comissió Europea concedit al Govern de les Illes Balears el gener de 2002.

INDICADORS

Els principals resultats esperats d'aquesta acció seran la potenciació de les possibilitats de desenvolupament empresarial que es generen al voltant de l'activitat turística a partir de la posada en marxa d'un pla pilot després de la identificació d'un sector d'activitats amb possibilitats de futur.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: NEGOCI ELECTRÒNIC

OBJECTE

Fomentar l'ús del negoci electrònic entre les petites i mitjanes empreses de les Illes Balears. Actualment, les petites empreses de Balears són molt cautes a l'hora d'invertir en tecnologies que no estiguin prou provades i desconfien de la seguretat d'Internet. Actualment, a les Illes Balears cap empresa no obté grans beneficis amb el comerç electrònic. Per això, aquest projecte no es concentra simplement en el comerç electrònic sinó més aviat en el negoci electrònic, que és un terme molt més ampli i que no implica necessàriament el pagament per Internet. Per això, serà necessari establir una plataforma de comerç electrònic accessible per a les petites empreses en termes de cost monetari i de facilitat de maneig. Es facilitarà a les petites i mitjanes empreses que provin aquestes tecnologies i comprovin el potencial del negoci electrònic. També s'investigarà en noves tecnologies aplicables als processos de negoci electrònic; d'aquesta forma es podran desenvolupar productes i serveis nous amb l'objectiu de ser transferits a les PIME, així com elaborar estudis i treballs d'investigació sobre iniciatives existents, preocupacions de les empreses, barreres d'entrada, temes legals, etc.

DESTINATARIS

Les destinataries principals seran les petites i mitjanes empreses de qualsevol sector empresarial, però amb un incís especial en els sectors:

- Tecnològics (ISP, fabricants de software), bàsicament com a beneficiaris de la transferència tecnològica,
- Empreses d'artesanía,
- Empreses susceptibles d'obtenir la marca de Producte Balear, per afavorir l'exportació de productes elaborats a les Illes aprofitant l'impuls del sector turístic,
- Petites empreses del sector turístic per competir amb les grans cadenes (agroturismes, lloguer de cotxes, petites companyies hoteleres, etc.).

GESTIÓ

Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	183.759	126.430	50.722	
Estatal	60.271	45.434	32.692	
UE				
Altres	2.311	81.137		
TOTAL (€)	246.341	253.001	83.414	

INDICADORS

- Acords amb entitats involucrades en el procés d'un negoci electrònic (entitats financeres, etc.),
- Volum de transaccions generades,
- Volum de transferència de tecnologia generada (llicències, spin-offs, patents, marques, etc.),
- Nombre d'empreses que participen en projectes de negoci electrònic, tant proveïdores de servei com empreses finals,
- Volum d'empreses formades en negoci electrònic,
- Quantitat de peticions de projectes de negoci electrònic rebuts,
- Realització d'esdeveniments de difusió del negoci electrònic (jornades, conferències, articles, etc.),
- Estudis realitzats per conèixer l'estat de la societat de la informació a les Illes Balears en general i del negoci electrònic, en particular, per ajustar l'oferta a la demanda existent i conèixer els punts febles.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: INCORPORACIÓ DEL DISSENY EN EL PROCÉS PRODUCTIU

OBJECTE

Estimular el disseny i la qualitat dels productes manufacturats a les Illes Balears per augmentar la seva cadena de valor per retenir així el valor afegit corresponent en les empreses de la comunitat, a més d'incentivar-ne la creativitat. Es tracta, per tant, de posar en marxa una política de suport al disseny i impulsar la iniciativa privada en aquest sentit mitjançant:

- Ajuda per a la incorporació de nous dissenyadors a les empreses,
- Finançament d'assaigs i prototips,
- Subvenció d'honoraris de dissenyadors externs,
- Convocatòria de concursos i premis de disseny.

DESTINATARIS

PIME industrials i PIME que comercialitzen productes fabricats a les Illes Balears.

GESTIÓ

Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	175.000	175.000		
UE	25.000	25.000		
Altres				
TOTAL (€)	200.000	200.000		

INDICADORS

- Nombre de dissenyadors emprats de forma estable en empreses,
- Nombre d'empreses que optin a concursos i premis de disseny.

PROGRAMA 7.3.4.
FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE:
SUPORT A LA MODERNITZACIÓ I INNOVACIÓ
TECNOLÒGICA

OBJECTE

Dur a terme la posada en marxa d'una política de suport a la modernització de l'estructura productiva i innovació de productes i activitats per millorar-ne la competitivitat pel que afecta a:

- Instal·lacions industrials,
- Xarxes i equips informàtics,
- Automatisme,
- Equipaments i nova maquinària.

DESTINATARIS

PIME de les Illes Balears.

GESTIÓ

Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	1.620.000	1.620.000		
UE	880.000	880.000		
Aïtres				
TOTAL (€)	2.500.000	2.500.000		

INDICADORS

- Adquisicions de maquinària nova,
- Llançament de productes innovadors.

PROGRAMA 7.3.4. FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE: NOVES TECNOLOGIES PER ALS SECTORS TRADICIONALS

OBJECTE

Impulsar l'ús de les noves tecnologies en els sectors tradicionals i posar un èmfasi especial en la informatització, la creació de pàgines web com a eines de comunicació i comercialització, i la incorporació d'equips informàtics per modernitzar-ne la gestió.

Per això, es duran a terme les accions següents:

- Dotació a aquest tipus d'empreses de la infraestructura tecnològica i suport necessari per entrar en l'economia digital,
- Creació de webs o catàlegs virtuals com a mitjà per accedir a nous mercats comercials,
- Informatització.

DESTINATARIS

PIME de sectors tradicionals de les Illes Balears.

GESTIÓ

Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	480.000	480.000		
UE	20.000	20.000		
Altres				
TOTAL (€)	500.000	500.000		

INDICADORS

- Increment del nombre d'empreses tradicionals amb presència a la xarxa,
- Nombre d'empreses tradicionals que participin en les diferents fases de formació, assessorament i implantació d'infraestructures tecnològiques.

PROGRAMA 7.3.4.
FOMENT DE PROJECTES D'INNOVACIÓ EMPRESARIAL

PROJECTE:
CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER INCENTIVAR LA
CERTIFICACIÓ DE QUALITAT DE LES EMPRESES

OBJECTE

Aconseguir la implantació dels sistemes de qualitat degudament certificats en tots els sectors empresarials de les Illes Balears, com un requisit per mantenir la competitivitat. L'escassetat d'empreses certificades a la nostra comunitat implica un seriós handicap de cara a la innovació tecnològica, la millora de la qualitat industrial de les Illes Balears i la seva presència en els mercats. Una manca en la qual, donada la dimensió del sector industrial a Balears i la complexitat de la tasca certificadora, el sector privat s'ha d'incentivar.

S'articularà, principalment, mitjançant mecanismes de subvenció, després d'una convocatòria pública prèvia d'ajuts i/o plans pilot de sistemes de gestió de qualitat.

DESTINATARIS

Les empreses (PIME) de les Illes Balears que vulguin obtenir aquest tipus de certificacions.

GESTIÓ

Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	490.000	490.000		
UE	10.000	10.000		
Aïtres				
TOTAL (€)	500.000	500.000		

INDICADORS

Increment del nombre d'empreses certificades a les Illes Balears.

PROGRAMA 7.3.5. SUPPORT A LA INTERNACIONALITZACIÓ

PROJECTE: PROMOCIÓ INDUSTRIAL

OBJECTE

Estimular la promoció, marketing i difusió dels productes de les Illes Balears, així com facilitar-ne la participació en exposicions, fires i mercats exteriors. S'articularà de la manera següent:

- Incentius per participar en fires i exposicions,
- Afavorir l'organització i realització de fires i exposicions,
- Organització de missions comercials a l'estranger,
- Execució de projectes de millora de la imatge de les empreses i dels seus productes per tal de millorar-ne la comercialització,
- Prestació dels serveis d'assessorament dels centres de promoció de negocis per tal d'afavorir l'activitat exportadora,
- Realització d'estudis de prospecció de nous mercats i canals de distribució per aconseguir informació,
- Instauració de preconsorcis d'exportació.

DESTINATARIS

PIME industrials i comercialitzadores de productes fabricats a les Illes Balears.

GESTIÓ

Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

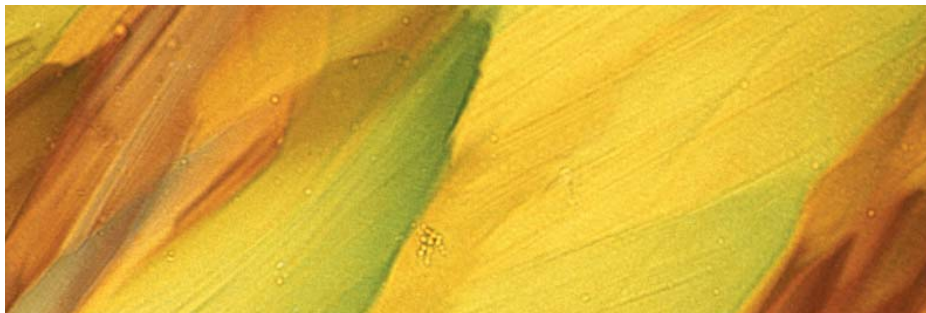
ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	2.700.000	2.700.000		
UE	500.000	500.000		
Altres				
TOTAL (€)	3.200.000	3.200.000		

INDICADORS

- Presència de PIME de les Illes Balears en fires i congressos,
- Increment de l'activitat exportadora,
- Obertura de nous mercats.

7.4 INNOVACIÓ I SOCIETAT

Dins aquesta línia d'actuació trobam els projectes següents:

PROGRAMA 7.4.1 FOMENT D'UNA CULTURA FAVORABLE A LA INNOVACIÓ

PROJECTE: DIFUSIÓ DE L'ESPERIT INNOVADOR

PROGRAMA 7.4.2. PLATAFORMA TELEMÀTICA D'INFORMACIÓ I SERVEIS D'INNOVACIÓ

PROGRAMA 7.4.3. SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

PROJECTE: PROJECTE XARXIPÈLAG

PROJECTE: TELEFORMACIÓ

PROGRAMA 7.4.4. INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE: CIBERCASAL DE LA DONA

PROJECTE: COMUNITAT VIRTUAL PER A PERSONES AMB DISCAPACITATS

PROJECTE: CONVOCATÒRIA D'AJUTS A EMPRESES D'ALTA TECNOLOGIA QUE CONTRACTIN A PERSONES AMB DISCAPACITATS

PROJECTE: ADMINISTRACIÓ PÚBLICA SENSE BARRERES

PROJECTE: INTEGRACIÓ DE LES PERSONES MAJORS EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

PROGRAMA 7.4.1. FOMENT D'UNA CULTURA FAVORABLE A LA INNOVACIÓ

PROJECTE: DIFUSIÓ DE L'ESPERIT INNOVADOR

OBJECTE

Potenciar la consciència emprenedora de les empreses, dels organismes d'ensenyament i d'investigació, de l'Administració i dels ciutadans i ciutadanes en general, i fomentar l'actitud cap al canvi i millorar la percepció externa de les Illes Balears com a imatge innovadora.

Es tracta de difondre el significat del desenvolupament científic i de la innovació en la societat, així com les implicacions socioeconòmiques positives que suposa. Es concretarà mitjançant:

- Producció de programes de televisió específics per propagar la sensació de canvi econòmic, tecnològic i social,
- Organització de conferències de personalitats de prestigi internacional reconegut en el camp de la innovació i del canvi tecnològic,
- Trobades i seminaris amb representants dels mitjans de comunicació referents a fenòmens relacionats amb el desenvolupament científic i la innovació tecnològica,
- Participació habitual en els mitjans de comunicació,
- Etc.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Els mitjans de comunicació i els ciutadans i les ciutadanes en general com a receptors finals.

GESTIÓ

Direcció general de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	78.131	100.000*	100.000*	
UE				
Altres				
TOTAL (€)	78.131	100.000*	100.000*	

* En fase d'estudi.

INDICADORS

- Nombre de seminaris organitzats,
- Programes de televisió especialitzats produïts,
- Articles de difusió publicats.

PROGRAMA 7.4.3. SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

PROJECTE: PROJECTE XARXIPÈLAG

OBJECTE

Subministrar a l'alumnat dels centres de les Illes Balears els recursos materials i la formació necessaris perquè utilitzin com a instrument d'aprenentatge les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) durant el període de formació en els centres.

Per això, és necessària la dotació d'elements informàtics i de comunicacions a tots els centres que participin en el projecte. Paral·lelament, és imprescindible dissenyar i posar en funcionament un programa de formació del professorat per capacitar el personal docent en l'ús de les noves tecnologies.

Com a objectiu addicional al projecte es planteja l'automatització de la gestió administrativo-acadèmica dels centres docents amb la implantació d'una aplicació parcial feta a mida que, a més d'optimitzar els processos administratius genuïnament escolars (matriculació, entrada de notes, entrada de faltes d'assistència), centralitzarà la informació generada i així serà possible explotar-la i publicar-la convenientment. Per donar servei a les persones i instal·lacions que duen a terme el projecte s'organitzaran diversos grups. El primer grup s'encarregarà de coordinar els treballs de formació a tot el programa i el segon grup durà a terme una formació molt més pròxima als centres docents des de les instal·lacions dels centres de formació del professorat, repartits per les quatre illes. El tercer grup de persones el constitueixen les responsables (en funcions de coordinació) en cada un dels centres docents que intervenen en el projecte; s'ocuparan de la gestió i l'administració de les instal·lacions dels centres, de les tasques de formació de la resta del personal docent, del diagnòstic d'avaries i de les tasques de manteniment primari que permetrà mantenir en funcionament les instal·lacions el major temps possible sense interrupcions, així com de la interlocució amb els serveis centrals, de tal manera que s'asseguri una comunicació fluida en els dos sentits: dels centres a l'Administració educativa i de l'Administració educativa als centres.

DESTINATARIS

Es dirigeix a la formació del professorat, la qual s'estimula contínuament perquè tenguin iniciatives pròpies, ja que no seria adequat ni convenient subjectar-la amb uns objectius massa rígids.

GESTIÓ

Conselleria d'Educació i Cultura.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	3.564.270	2.529.872		
UE				
Altres	605.530			
TOTAL (€)	4.169.800	2.529.872		

INDICADORS

- Grau de satisfacció i acord del professorat i de l'alumnat,
- Visites a la web,
- Volum d'informació baixada de la web,
- Ocupació de les instal·lacions d'informàtica dels centres,
- Demandes de formació en TIC en el marc de la formació que propugna el projecte,
- Quantitat de material homologat per la Conselleria generat pel professorat,
- Acompliment de les taules que donen suport al programa de gestió de centres i consultes de la informació que se'n derivaran.

PROGRAMA 7.4.3. SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

PROJECTE: EMPLOINNOVA-OCUPACIÓ I INNOVACIÓ

OBJECTE

EMPLOINNOVA pretén demostrar que les noves tecnologies poden contribuir a pal·liar els desajusts socials que la seva implantació genera en l'àmbit laboral, i com la utilització de sistemes i instruments innovadors afavoreix el disseny d'estratègies locals d'ocupació.

Pretén aconseguir, a més, que les estratègies locals d'ocupació defineixin accions de prevenció per a l'adaptació dels recursos humans a l'evolució dels llocs de treball i fomentin noves formes de desenvolupament professional exemptes de condicionants socials, a través de la creació de noves formes del treball basades en les noves tecnologies. En definitiva, es tracta d'establir el marc de complementarietat entre la política d'R+D+i i la política d'ocupació i formació. Es concretaran en:

- L'aplicació de les noves tecnologies en el diàleg i la concertació social (Xarxa Virtual de Diàleg Social),
- La realització d'una anàlisi que determini la incidència de les noves tecnologies a la composició de l'ocupació i l'organització del treball. Dispositiu d'observació de l'ocupació i de la tecnologia i xarxa local d'empreses qualificants,
- El disseny de continguts i de la viabilitat per al programa d'accions experimentals resultat de les estratègies locals. Viver virtual d'iniciatives empresarials i definició de mòduls de formació en noves tecnologies dirigit a les organitzacions del tercer sistema.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Les empreses i les persones treballadores.

GESTIÓ

Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears			97.600	
Consell Insular d'Eivissa i Formentera			15.170	
Consell Insular de Menorca			18.390	
Ajuntament de Calvià			19.330	
UE			150.480	
Altres			290.530	
TOTAL (€)			591.500	

INDICADORS

- Creació d'una pàgina web de diàleg social que permeti una participació àmplia d'empreses i persones treballadores,
- Creació d'un dispositiu d'observació de l'evolució tecnològica i dels sistemes d'organització de les empreses per poder dissenyar estratègies locals d'ocupació,
- Creació d'una xarxa d'empreses sensibilitzades per a la implantació de les noves tecnologies,
- Nombre d'empreses que incorporin les TIC, basat en la creació d'un entorn virtual empresarial favorable,
- Creació d'instruments d'aprenentatge i utilització de les TIC, basats en les noves tecnologies i lligats a la creació d'ocupació de les noves modalitats empresarials relacionades amb el tercer sistema.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'aprovació per part de la Unió Europea.

PROGRAMA 7.4.3. SERVEIS BÀSICS A LA COMUNITAT

PROJECTE: TELEFORMACIÓ

OBJECTE

Facilitar l'accés a la formació de les persones adultes del municipi de Calvià mitjançant les noves tecnologies i, en general, pel que fa referència a la societat de la informació i del coneixement. En particular:

- Promoure l'accés dels ciutadans i ciutadanes a les tecnologies de la informació i del coneixement,
- Facilitar l'accés a la formació mitjançant programes d'autoaprenentatge,
- Accedir a la formació mitjançant horaris flexibles,
- Descentralitzar els serveis formatius,
- Aprofitar al màxim els recursos humans de l'escola d'adults.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Totes les persones del terme municipal de Calvià i, en particular, l'alumnat de l'escola d'adults o dels programes de formació professional ocupacional de l'IFOC.

GESTIÓ

Ajuntament de Calvià.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears	60.100			
UE				
Ajuntament de Calvià	210.350			
TOTAL (€)	270.450			

INDICADORS

- Nombre de persones matriculades a ESPA o similars per a aquest tipus de formació,
- Increment de matrícula pel que fa a anys anteriors,
- Resultats finals d'aquesta metodologia.

PROGRAMA 7.4.4. INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE: CIBERCASAL DE LA DONA

OBJECTE

Donar suport a la plena incorporació de la dona a la societat de la informació i del coneixement, i tenir en compte la seva problemàtica específica. El projecte pretén crear un casal de la dona, de i per a dones, dotat de TIC per realitzar actuacions enfocades a potenciar aquest col·lectiu i orientar-lo en la societat digital.

Implicarà un local físic com a centre d'activitats, amb dependències dotades d'infraestructura per a la formació i el teletreball, així com l'intercanvi personal; a més d'un espai virtual, un portal, amb continguts interessants que confereixin projecció i viabilitat al cibercasal. Això és:

- Base de dades d'empreses demandants de serveis,
- Dones que ofereixen feina,
- Viver d'empreses,
- Fòrums,
- Informació actualitzada específica de la problemàtica de la dona,
- Teleformació i assessoria en línia,
- Facilitats i trobades per al teletreball,
- Tallers ocupacionals amb eines telemàtiques,
- Pal·liar l'aïllament de les dones residents en nuclis petits,
- Aconseguir el desenvolupament de les participants com a treballadores i persones,
- Participació en xarxes.

Sense perjudici de reorientar-se segons els suggeriments i necessitats plantejades per les interessades.

DESTINATARIS DELS RESULTATS

Dones, especialment aquelles amb una problemàtica específica.

GESTIÓ

La unitat responsable de la gestió és l'Institut de la Dona de la Conselleria de Benestar Social amb la col·laboració de la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia, i de la Direcció General de Formació de la Conselleria de Treball i Formació.

ESCENARI FINANCER

En estudi

INDICADORS

- Cursos de formació en "noves habilitats" per a dones, tant presencials com en línia,
- Nombre de treballadores ocupades en teletreball a través del cibercasal,
- Nombre d'empleades en empreses de noves tecnologies gràcies a la intermediació del cibercasal,
- Increment de visites al portal,
- Increment d'empreses que s'inclouen a la base de dades, accessibles des del cibercasal.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.4.4.

INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE: COMUNITAT VIRTUAL PER A PERSONES AMB DISCAPACITATS

OBJECTE

Fomentar, de forma orientativa, els aspectes següents:

- Facilitats i trobades per al teletreball,
- Tallers ocupacionals amb eines telemàtiques,
- Pal·liació dels problemes de dispersió i comunicació de les persones afectades que no resideixen en nuclis urbans grans,
- Ofertes de treball,
- Programes de formació específica,
- Línia especial per al finançament d'ordinadors per a persones amb discapacitats.

Sense perjudici de romandre oberta als suggeriments i necessitats plantejades per les persones interessades.

DESTINATARIS

Persones amb alguna discapacitat.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

- Percentatge de persones amb alguna discapacitat que tinguin connexió a Internet,
- Nombre de persones teletreballadores que pertanyin a aquests col·lectius,
- Nombre d'empleats i empleades amb alguna minusvalidesa en empreses de noves tecnologies,
- Increment de visites a la comunitat virtual,
- Increment d'empreses que s'incloguin en la base de dades, accessibles des de la comunitat virtual.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.4.4.
INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS
COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE:
CONVOCATÒRIA D'AJUTS A EMPRESES D'ALTA
TECNOLOGIA QUE CONTRACTIN A PERSONES
AMB DISCAPACITATS

OBJECTE

Generar ocupació o autoocupació a persones amb discapacitats en el sector de les noves tecnologies.

DESTINATARIS

Persones amb discapacitats.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

En estudi.

INDICADORS

- Increment del nombre de persones amb discapacitats emprades en el sector de les noves tecnologies,
- Nombre d'empreses de nova generació promogudes per persones afectades per alguna minusvalidesa.

OBSERVACIONS

Projecte en fase d'estudi.

PROGRAMA 7.4.4. INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE: ADMINISTRACIÓ PÚBLICA SENSE BARRERES

OBJECTE

Començar a eliminar les barreres existents ja que, de la mateixa manera que les persones amb discapacitats es troben barreres en el món real, també les troben en el món digital. S'ha de començar a construir sense barreres de manera que TOTHOM pugui accedir a la societat de la informació i del coneixement i, d'aquesta forma, evitar la fractura digital. L'objectiu d'aquesta actuació se centraria en:

- Realitzar un estudi de totes les webs d'administracions públiques de les Illes Balears per tal de detectar les barreres presents actualment. Aquest estudi s'ha de realitzar tenint en compte el comunicat COM (2001) 529 final de 25.09.2001 emès per la Comissió de les Comunitats Europees, i les recomanacions del W3C (projecte WAI, Web Accessibility Initiative),
- Definir unes línies d'actuació per eliminar les barreres i aplicar les actuacions esmentades, de tal manera que les webs siguin accessibles a TOTHOM,
- Realitzar campanyes de difusió i formació per conscienciar les persones creadores de webs perquè les construeixin sense barreres.

DESTINATARIS

Persones amb alguna discapacitat visual.

GESTIÓ

Fundació IBIT.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003-2004
Govern de les Illes Balears		18.900	18.030
Estatal		18.900	18.030
UE			
Altres			
TOTAL (€)		37.800	36.060

INDICADORS

- Nombre de webs estudiades,
- Informe final sobre les barreres en el món digital de l'administració.

PROGRAMA 7.4.4. INTEGRACIÓ EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ DELS COL·LECTIUS MÉS DESVALGUTS

PROJECTE: INTEGRACIÓ DE LES PERSONES MAJORS EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

OBJECTE

Programar formació específica per a persones de la tercera edat en el sector de les noves tecnologies. Prestació de tot tipus de serveis i entreteniment per a persones majors que millorin la seva qualitat de vida i en propiciïn la seva integració en els nous canals de comunicació.

Inclourà les àrees de:

- Formació,
- Infraestructures de telecomunicacions,
- Continguts i serveis que permetin, realment, augmentar el nivell de vida i la participació de les persones majors en la societat.

S'elaborarà un pla d'actuació.

DESTINATARIS

Persones de la tercera edat amb qualsevol tipus de discapacitat.

GESTIÓ

IBIT, que coordinarà un equip multidisciplinari i comptarà amb la Federació d'Associacions de Persones Majors de les Illes Balears i la Conselleria de Benestar Social.

ESCENARI FINANCER

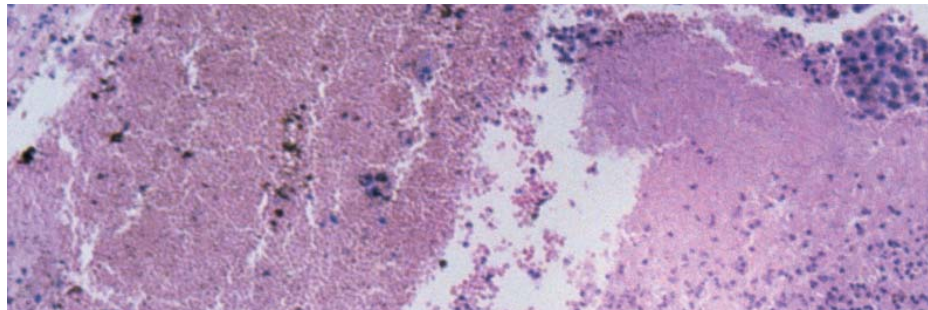
	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		30.050	30.050	42.070
UE				
Altres				
TOTAL (€)		30.050	30.050	42.070

INDICADORS

- Increment en el nombre de persones de la tercera edat amb accés efectiu a la societat de la informació,
- Nombre de cursos organitzats sobre les noves tecnologies,
- Nombre de cursos d'aplicacions informàtiques,
- Nombre de visites a les informacions pròpies de les associacions i serveis.

7.5

MESURES D'ACOMPANYAMENT

Dins aquesta línia d'actuació trobam els projectes següents:

PROGRAMA 7.5.1. ACCIONS PILOT

PROJECTE: BASES PER A LA INNOVACIÓ EN LA GESTIÓ DEL LITORAL

PROJECTE: INNOVACIÓ AL SECTOR TURÍSTIC BALEAR

PROGRAMA 7.5.2. DIFUSIÓ DEL PLA D'INNOVACIÓ

PROJECTE: ADEQUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA PLABIT I PARTICIPACIÓ EN XARXES

PROJECTE: PORTAL DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS

PROGRAMA 7.5.1. ACCIONS PILOT

PROJECTE: BASES PER A LA INNOVACIÓ EN LA GESTIÓ DEL LITORAL

OBJECTE

Analitzar la capacitat de càrrega de l'ecosistema costaner de les Illes Balears mitjançant la determinació dels valors llindars de certs indicadors. Es tracta d'un estudi quantitatiu i interdisciplinari, que pretén emprar com a metodologia de treball els avenços en investigació marina i costanera obtinguts en els darrers deu anys. L'objectiu del projecte és desenvolupar una metodologia per al diagnòstic de la capacitat de càrrega de la costa de les Illes Balears i la seva resposta a innovacions en la gestió dels recursos. Els objectius específics són:

- Avaluar l'estat actual del coneixement sobre definicions, conceptes i mètodes quantitatius de la capacitat de càrrega d'ecosistemes costaners,
- Identificar els indicadors apropiats per caracteritzar l'estat de l'ecosistema costaner,
- Establir els valors llindars dels indicadors per a l'arxipèlag balear,
- Avaluar la metodologia desenvolupada en zones pilot contrastades de les Illes Balears,
- Avaluar, a través de l'anàlisi de diferents escenaris, l'impacte de la introducció de tècniques innovadores sobre les estimacions de capacitat de càrrega a la costa balear.

DESTINATARIS

No aplicable.

GESTIÓ

Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, IMEDEA (UIB-CSIC) per encàrrec de la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2002	2003	2004	2005
Govern de les Illes Balears	187.344	252.470	254.422	48.164
UE				
Altres				
TOTAL (€)	187.344	252.470	254.422	48.164

INDICADORS

Aquest projecte permetrà disposar d'informació fiable i completa que permeti avaluar els problemes que fan perillar el desenvolupament sostenible de la costa balear. Els resultats d'aquest estudi permetran planificar l'ús sostenible de la franja costanera de les Illes Balears i, per tant, revertirà importància estratègica donada la rellevància socioeconòmica de la zona costera a l'arxipèlag.

PROGRAMA 7.5.1. ACCIONS PILOT

PROJECTE: INNOVACIÓ EN EL SECTOR TURÍSTIC BALEAR

OBJECTE

Determinar les característiques de les activitats innovadores que emprèn el sector turístic balear, establir indicadors d'innovació i quantificar els recursos dedicats a les activitats innovadores, amb una atenció especial a aquelles innovacions que suposin una millora potencial de la gestió sostenible del litoral.

Per assolir l'objectiu esmentat es duran a terme les tasques següents:

- Elecció d'una mostra àmplia d'empreses del sector turístic balear partint d'una base de dades de prestigi i tenint en compte les diferents branques d'activitat econòmica del sector,
- Depuració telefònica de la base de dades d'empreses,
- Disseny, creació i adaptació contínua d'una pàgina web sobre el projecte, els objectius, el resultats esperats i obtinguts, així com enllaços d'interès,
- Disseny del qüestionari,
- Realització de les entrevistes personals a directius d'empreses del sector turístic,
- Tractament de la informació,
- Redacció de l'esborrany de l'informe sobre l'activitat innovadora del sector turístic balear,
- Discussió de l'esborrany de l'informe amb un grup de persones expertes,
- Redacció de l'informe final.

DESTINATARIS

Els destinataris principals seran les empreses del sector turístic balear i els proveïdors de tecnologies del sector, ja que per mitjà de l'estudi obtindrien informació sobre l'activitat innovadora del seu sector de manera que contribueixi a la presa de decisions sobre la millora del negoci. Les empreses turístiques poden comparar la seva actuació d'innovació amb el conjunt de les empreses considerades a l'estudi i les empreses que operin com a proveïdores poden preveure les innovacions existents i actuar en conseqüència.

D'altra banda, els resultats de l'estudi poden facilitar la presa de decisions en política d'innovació de les Illes Balears per part dels gestors de l'Administració pública.

GESTIÓ

Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, IMEDEA (UIB-CSIC) per l'encàrrec de la Fundació IBIT, la Fundació COTEC i la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		90.150		
UE				
Altres				
TOTAL (€)		90.150		

INDICADORS

- Nombre d'innovacions per empresa del sector turístic balear,
- Percentatge d'innovacions tecnològiques en el sector turístic balear.

OBSERVACIONS

Aquest projecte és una acció concreta del programa de suport a la innovació en l'hoteleria (Programa 3.4. Foment de projectes d'innovació empresarial).

PROGRAMA 7.5.2. DIFUSIÓ DEL PLA D'INNOVACIÓ

PROJECTE: ADEQUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA PLABIT I PARTICIPACIÓ EN XARXES

OBJECTE

Mantenir actualitzada permanentment l'estratègia PlaBIT d'acord amb la metodologia i els procediments ja experimentats en el procés RITTS de les Illes Balears.

L'estratègia d'innovació realitzada en el marc del programa RITTS i que va donar origen al PlaBIT segle XXI, és l'origen d'un conjunt de noves mesures que conformen una política d'innovació de les Illes Balears adaptada a les necessitats de l'economia regional. Però és evident que l'estratègia esmentada només serà eficaç en la mesura que s'actualitzi per adaptar-la als canvis de l'economia i de la societat de les Illes Balears, així com a les transformacions de l'entorn global.

Es pretén:

- L'actualització de l'estratègia PlaBIT d'acord amb la metodologia i els procediments ja experimentats en el procés RITTS de les Illes Balears,
- La participació en xarxes transregionals,
- La definició del millor mètode perquè els resultats operatius d'aquestes accions es puguin transferir a les mesures desenvolupades en el marc de finançament determinat pel DOCUP.

GESTIÓ

Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

	2001	2002	2003	2004
Govern de les Illes Balears		100.000	100.000	42.071
UE		100.000	100.000	
Altres				
TOTAL (€)		200.000	200.000	42.071

Aquest projecte pertany al programa regional d'accions innovadores (INNOBAL XXI) del FEDER 2000-2006 de la Comissió Europea concedit al Govern de les Illes Balears el gener de 2002.

INDICADORS

Participació en tres xarxes transregionals.

PROGRAMA 7.5.2. DIFUSIÓ DEL PLA D'INNOVACIÓ

PROJECTE: PORTAL DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC I INNOVACIÓ DE LES ILLES BALEARS

OBJECTE

Crear un portal d'informació i promoció tecnològica que ajudi a potenciar la capacitat innovadora de les empreses de les Illes Balears. Es pretén involucrar les empreses, la universitat i els centres d'investigació. En el portal s'inclourà informació i serveis personalitzats al perfil de cada usuari. És important informar i assessorar les empreses, ajudar a resoldre els seus reptes tecnològics, difondre els ajuts públics que donin suport a les seves iniciatives, posar en contacte a les empreses entre si o amb centres tecnològics, etc. S'inclourà l'estratègia regional d'innovació de les Illes Balears, estadístiques i bases de dades sobre innovació i sobre la societat de la informació, convocatòries de la Conselleria d'Innovació i Energia, publicacions, revistes i agenda sobre promoció tecnològica i programes de doctorat en R+D de la UIB, entre d'altres.

Es proporcionaran els serveis següents:

- R+D+I, informació en línia,
- Sistema d'Informació Activa: SIA, com a servei exclusiu per a investigadors i empreses membres de la xarxa; es facilitarà tota la informació rellevant que estigui relacionada amb els àmbits d'activitat de les persones interessades,
- Es permetrà que l'usuari personalitzi la informació que vol rebre; notícies tecnològiques (butlletí setmanal o mensual); polítiques d'R+D+I a escala regional, estatal i europea; servei de notificació de subvencions, publicacions, formació i jornades,
- Projectes europeus sobre noves tecnologies,
- Comunitats virtuals de biotecnologia, materials, medi ambient i energia, tecnologies de la informació i comunicacions, etc. En cada una d'aquestes comunitats, a part d'incloure la informació relacionada amb cada àmbit, es motivarà la participació dels usuaris (fòrums de discussió, bústia de preguntes, jornades, articles, treballs, etc.), de tal manera que s'estableixin contactes i col·laboracions entre participants d'una mateixa comunitat per tal de millorar la qualitat innovadora de les Illes i del propi portal,
- Viver virtual d'empreses. Es crearà un directori de l'oferta tecnològica, amb l'objectiu de crear un autèntic mercat de subcontractació tecnològica a les Illes Balears que inclogui eines de recerca.

GESTIÓ

Fundació IBIT per l'encàrrec de la Direcció General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació de la Conselleria d'Innovació i Energia.

ESCENARI FINANCER

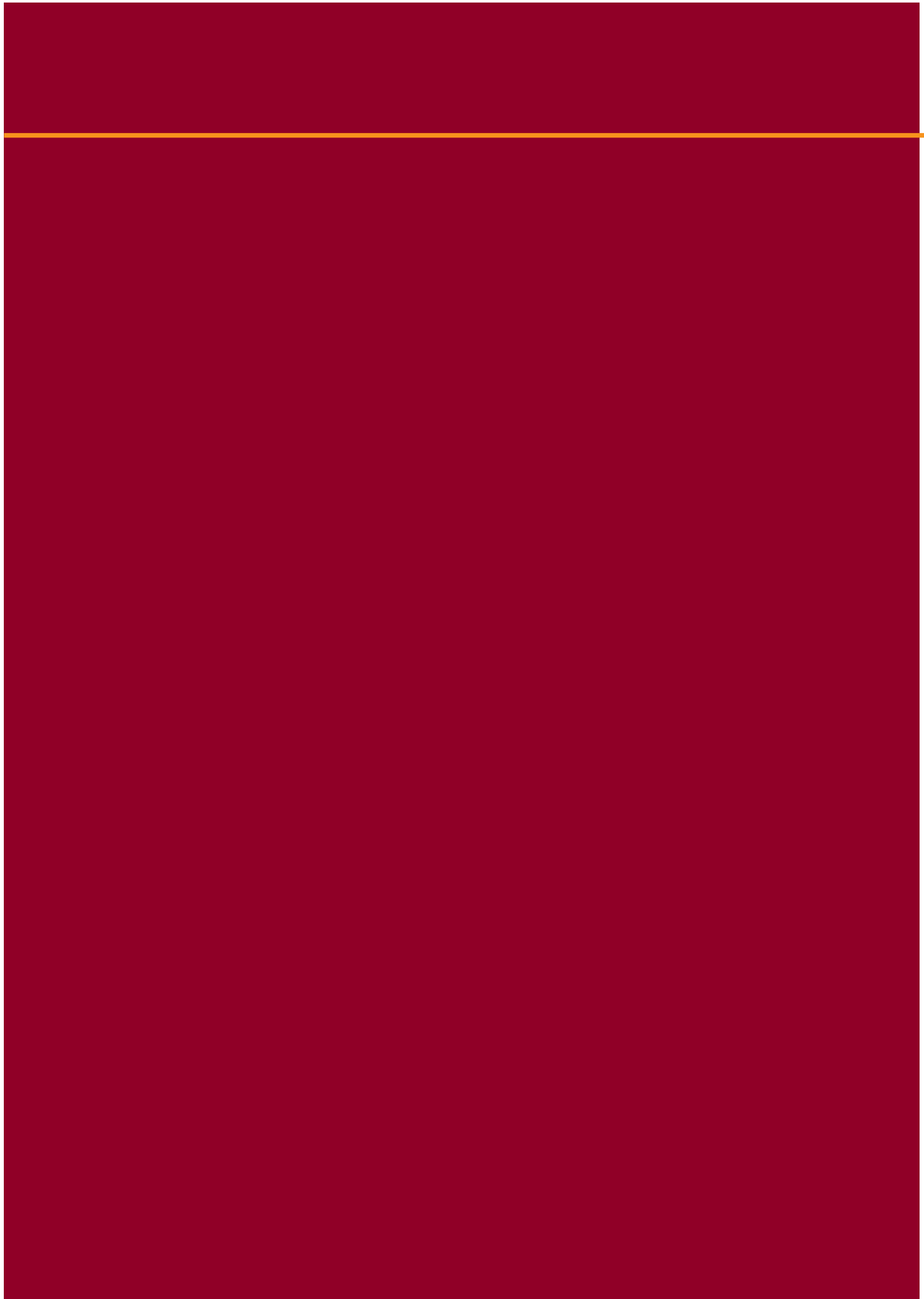
	2001	2002	2003-2004
Govern de les Illes Balears	30.051	24.040	70.919
Estatal			18.030
UE			
Altres			
TOTAL (€)	30.051	24.040	88.949

INDICADORS

- Nombre de visites,
- Nombre de demandes en línia.

OBSERVACIONS

Aquest projecte és una acció concreta del programa Adequació de l'Estratègia PlaBIT i Participació en Xarxes (Programa 5.2. Difusió del Pla d'innovació).

ESCENARI FINANCER

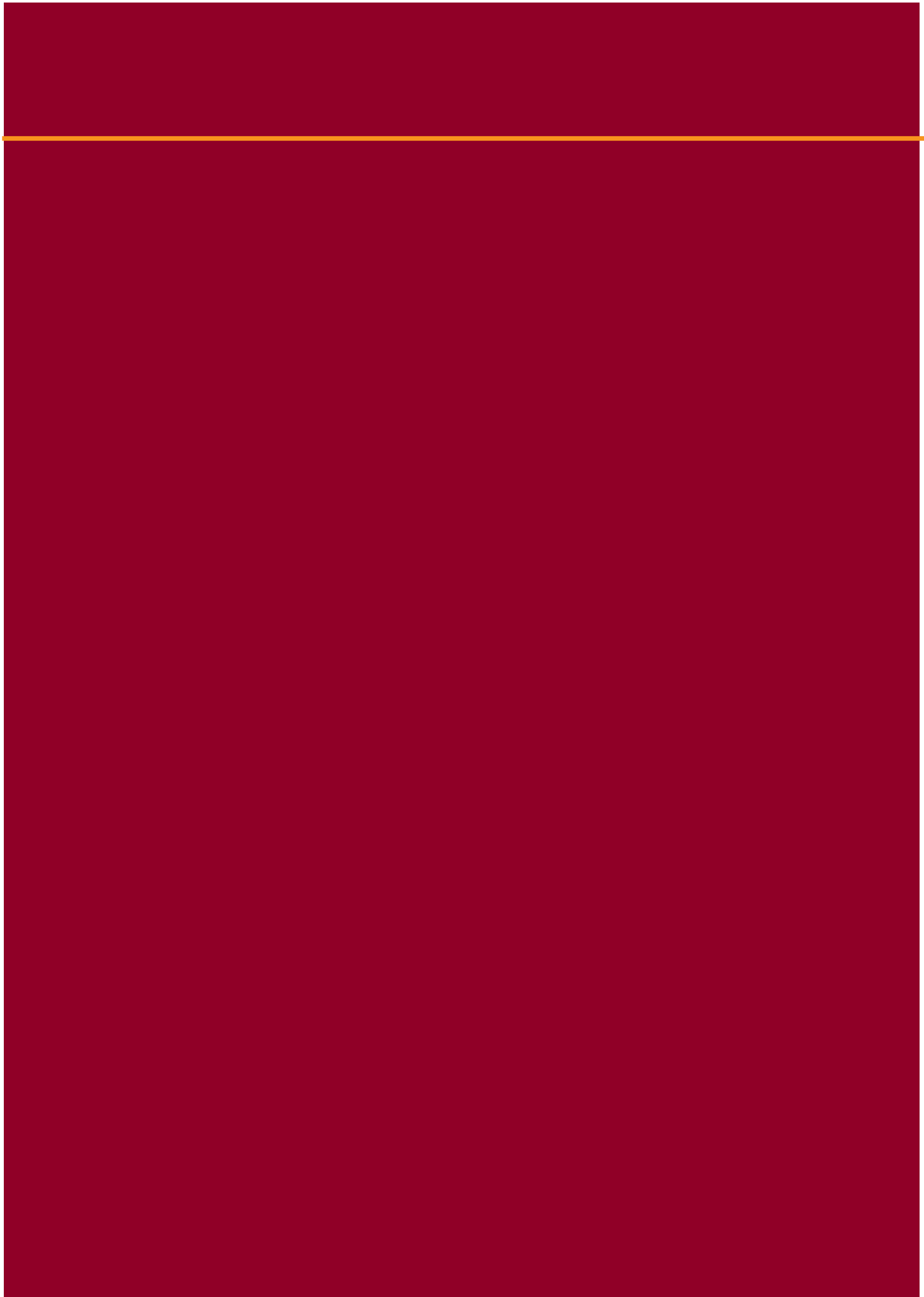
La taula que s'inclou a continuació presenta els projectes en fase d'elaboració amb pressupost aprovat per a l'exercici 2002. S'inclouen també els projectes que s'han iniciat durant l'any 2001. La resta de projectes plantejats en el I Pla d'innovació es troben pendents d'assignació pressupostària en exercicis futurs.

I PLA D'INNOVACIÓ EN €	2001	2002
1. GENERACIÓ I APLICACIÓ DE LA INNOVACIÓ	1.480.766	3.047.536
I Pla d'investigació i desenvolupament tecnològic	901.520	2.103.540
Convocatòria de projectes R+D per a empreses	325.000	500.000
Transferència de coneixements en noves tecnologies	254.246	443.996
2. ARTICULACIÓ DE LA INFRASTRUCTURA DE SUPORT	10.661.973	2.083.106
Definició de l'estratègia d'actuació del ParcBIT		90.152
ParcBIT	10.661.973	1.902.804
Informació pública en línia		90.150
3. SERVEIS ESPECÍFICS AL TEIXIT EMPRESARIAL	7.596.577	9.429.687
Suport a la creació d'e-empreses		325.000
Creació de la xarxa d'antenes o centres tecnològics virtuals per potenciar la demanda empresarial d'innovació		600.000
Pol nàutic	12.020	
Aplicació de les noves tecnologies al sector turístic	438.216	451.686
Suport a la innovació en l'hoteleria		675.000
Posada en marxa d'una acció pilot entorn de les activitats logístiques relacionades amb el turisme		225.000
Negoci electrònic	246.341	253.001
Incorporació del disseny al procés productiu	200.000	200.000
Suport a la modernització i a la innovació tecnològica	2.500.000	2.500.000
Noves tecnologies per als sectors tradicionals	500.000	500.000
Convocatòria d'ajuts per incentivar la certificació de qualitat de les empreses	500.000	500.000
Promoció industrial	3.200.000	3.200.000
4. INNOVACIÓ I SOCIETAT	4.518.390	3.289.193
Difusió de l'esperit innovador	78.131	100.000
Projecte Xarxipèlag	4.169.804	2.529.872
Teleformació	270.455	
EMPLOINNOVA, Ocupació i Innovació		591.470
Administració pública sense barreres		37.800
Integració de les persones majors en la societat de la informació		30.051
5. MESURES D'ACOMPANYAMENT	30.051	311.384
Bases per a la innovació en la gestió del litoral		187.344
Adequació de l'estratègia PlaBIT i participació en xarxes		100.000
Portal de Recerca, Desenvolupament tecnològic i Innovació de les Illes Balears	30.051	24.040
TOTAL	24.287.757	18.160.906

Dins el pressupost del 2001 s'inclou una inversió puntual al ParcBIT

El pressupost agrupat per organismes que aporten capital al I Pla d'innovació és el següent:

I PLA D'INNOVACIÓ EN €	2001	2002
Govern de les Illes Balears	21.535.875	14.619.024
Unió Europea	1.602.330	2.596.705
Altres	1.149.552	945.177
TOTAL	24.287.757	18.160.906

GLOSSARI D'ACRÒNIMS

ADMINISTRACIÓ DIGITAL

És el terme que s'utilitza per referir-se a totes les iniciatives que l'Administració pública empra per apropar-se al ciutadà utilitzant les tecnologies de la informació i les comunicacions, principalment Internet.

ADSL

Asymmetric Digital Subscriber Line. Tecnologia que permet navegar per Internet a alta velocitat utilitzant la línia telefònica convencional, potenciant la capacitat de les xarxes commutades i, en conseqüència, augmentar considerablement la velocitat de transmissió.

AGENDA

En aquest context, agenda fa referència a l'organització de reunions de brainstorming com a mitjà informal per generar idees sobre un tema. Aquestes reunions es poden organitzar durant el procés d'elaboració del document o al final, de cara a obtenir-ne un consens en les conclusions.

ANTENES TECNOLÒGIQUES

Sistema dirigit a observar les necessitats tecnològiques d'un sector d'activitat determinat i definir:

1. Els nínxols d'oportunitat en els quals es pot desenvolupar tecnologia innovadora,
2. Els nínxols de mercat en els quals es pot introduir la nova tecnologia desenvolupada,
3. La tecnologia desenvolupada que pot resultar adequada per –mitjançant la seva adquisició– ser aplicada en els processos de producció i comercialització propis del sector esmentat.

També es pot entendre com una "delegació" d'un centre tecnològic que faciliti l'accés de les empreses al conjunt dels seus serveis.

BENCHMARKING

Mètode i eina que permet examinar i comparar els comportaments i els resultats d'una determinada empresa amb els principals i millors competidors per aprendre'n.

BLUETOOTH

Sistema de comunicació inalàmbrica que permet la inconnexió de diferents dispositius electrònics (pcs, telèfons fixos o mòbils, agendas electròniques, auriculars, etc.); és un estàndard creat per importants empreses del sector de la informàtica i de les telecomunicacions. Bluetooth, que en anglès significa literalment "dent blava" era el sobrenom d'un cap viking del segle IX DC.

CA

Comunitat autònoma.

CEEI/CEI

Centre d'Empreses i Innovació.

CLUSTER

Conjunt d'empreses i organitzacions relacionades entre si que formen un sistema d'actuacions verticals i horitzontals que es donen suport mútuament i representen avantatges competitius per a un país o regió.

DAML

(Darpa Agent Markup Language) Estàndard de mercat basat en XML per definir ontologies a la web creat per l'agència DARPA.

DARPA

Defense Advanced Reserch Projects Agency.

DOCUP

Document Únic de programació. Un únic document aprovat per la Comussió que agrupa els elements continguts en un marc comunitari de recolzament i en un programa operatiu.

E-ECONOMÍA

Defineix una nova economia que es caracteritza per una incorporació progressiva de la informació i el coneixement en l'estructura del valor afegit, la qual cosa ens permet definir aquesta situació nova que és l'economia del coneixement.

L'economia del ciberespai –o e-economia– agrupa les empreses en grans **xarxes de relacions** d'interdependència en el si de la qual comparteixen activitats i interessos. El tret essencial d'aquest comerç en el ciberespai és la **connectivitat**, que es tradueix en el desenvolupament de cinc tipus principals de xarxes en la nova economia-xarxa global:

Xarxes de subministradors amb les quals se subcontracten tot tipus de serveis i activitats,

Xarxes de productors que agrupen capacitats de producció, financeres i de recursos humans, per ampliar carteres de productes i mercats per reduir riscos,

Xarxes de clients que agrupen a tota la cadena de valor des del fabricant i els distribuïdors, fins a l'usuari final,

Coalicions típiques que agrupen diverses empreses amb interessos comuns,

Xarxes de cooperació tecnològica dirigides a compartir coneixement per a l'R+D.

E-EMPRESA

Una e-empresa és una empresa que introdueix una estratègia dirigida a:

- Redefinir els models tradicionals de negoci –processos, productes i serveis– amb l'ajuda de les noves tecnologies, per maximitzar el valor del client,
- Comprar i vendre a través de mitjans digitals.

E-LEARNING

Aprenentatge no presencial.

FEDER

Fons Europeu de Desenvolupament Regional. El FEDER té com a objectiu suprimir les desigual-

tats entre les regions de la Comunitat. Aquest fons, creat el 1975, aporta ajuda financera per al desenvolupament de les regions menys afavorides. Pels seus recursos financers, és el major fons estructural de la UE de manera molt destacada.

GPRS

(**General Packet Radio Service**) Estàndard de comunicacions mòbils per a la transmissió de dades. Complementa la telefonia mòbil convencional (GSM i TMA), però no la substitueix. Les característiques més importants són, d'una banda, l'augment de la velocitat de transmissió de les dades respecte al GSM (fins a uns teòrics 170 Kb/s) i, d'altra banda, la utilització de commutació de paquets en lloc de circuits. Aquesta última permet als operadors tarifar per quantitat d'informació transmesa (bits) en lloc de comptabilitzar la durada de la comunicació, fet que permet estar connectat sense cost (*always on*).

GSM

Global System for Mobile Communications. És un estàndard internacional de comunicacions digitals cel·lulars. Inicialment era les inicials de "Group Special Mobile" però posteriorment es va canviar per "Global System for Mobile Communications".

IBIT

Fundació de les Illes Balears per a la Innovació Tecnològica.

IDI

Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears.

IFOC

Institut de Formació Empresarial de Calvià.

IMEDEA

Institut Mediterrani d'Estudis Avançats.

INFO XXI

Projecte del Govern Espanyol per al desenvolupament de la Societat de la Informació a Espanya.

INICIATIVA E-EUROPA

Iniciativa de la EU per al desenvolupament de la Societat de la Informació a Europa.

INNOVACIÓ

Transformació d'una idea en un producte o servei comercialitzable, en un procés nou o millorat, o en un mètode nou. Producte, equip o servei nou que és comercialitzat amb èxit en el mercat.

INTERREG

Programa Europeu que prové dels fons estructurals.

ISP

Internet Service Provider.

JAVA

Llenguatge de programació orientat a objectes i multiplataforma creat per SUN Microsystems, àmpliament adoptat per empreses i fabricants de software.

KNOW-HOW

Conjunt d'experiències i coneixements estratègics per al negoci d'una empresa.

LAN

Local Area Network.

OASIS

(**Organization for the Advancement of Structured Information Standards**) consorci internacional sense ànim de lucre encarregat d'estandarditzar vocabularis XML per a la indústria.

OFERTA D'INNOVACIÓ I TECNOLÒGICA

Organitzacions que generen i difonen tecnologia utilitzable pels diferents agents del sistema d'innovació. Està formada, fonamentalment, per les universitats i els centres tecnològics i sectorials.

ONTOLOGIA

Document que defineix un vocabulari de termes i les seves relacions semàntiques per a un domini concret.

OTA

(**Open Travel Alliance**) Aliança internacional d'empreses del sector turístic encarregada d'estandarditzar les especificacions XML per a turisme.

PARCBIT

Parc d'Innovació Tecnològica.

PDA

(**Personal Digital Assistant**) Dispositiu de dimensions reduïdes que permet visualitzar i editar informació guardada en diferents formats digitals. Habitualment són arquitectures basada en microprocessadors de baix consum i de memòria limitada que no disposen de disc dur i que interactuen amb el món exterior (telèfons mòbils, impressores, PC, etc.) usant els seus propis xips de comunicació per infrarojos o bé mòduls externs addicionals: mòdems, bluetooth, targetes LAN, etc. El software desenvolupat per diferents empreses que s'utilitza en aquests dispositius, ha crescut exponencialment l'últim any i s'ha format una autèntica indústria al seu voltant.

PIME

Petita i mitjana empresa. Empreses que empen menys de dos-centes cinquanta persones i el volum de negoci o balanç general anual de les quals no excedeixi de quaranta i vint-i-set milions d'euros, respectivament. A més, han de guardar el criteri d'independència formulat a continuació. Es considera independent una empresa sempre que la participació en capital, o en dret de vot, per altres empreses o grups no PIME no sigui superior al 25%.

R+D

Recerca i Desenvolupament.

R+DT

Recerca i Desenvolupament Tecnològic.

RDF

(Resource Description Framework) Estàndard de marcat basat en XML per definir metadades (dades sobre dades) a la web creada pel W3 Consortium.

RITTS

Acrònim anglès d'Estratègia Regional de Transferència d'Innovació i Tecnologia .

ROL

Sigles del projecte "Regions on LINE".

SISTEMA REGIONAL D'INNOVACIÓ

Conjunt d'organitzacions que contribueixen, de manera aïllada o relacionades unes amb altres, a que es generi i difongui la innovació i els avenços tecnològics a la regió. En particular, es distingeixen quatre grans grups d'agents: les empreses, l'Administració regional, l'oferta d'innovació i tecnològica, i, finalment, les organitzacions d'interfície o organismes intermedis.

SISTEMES INTEL·LIGENTS DE TRANSPORT

Són un conjunt de tecnologies diverses que permeten als sistemes de transport ser més eficients i segurs gràcies al subministrament d'informació rellevant i puntual als usuaris, operadors i ordinadors.

SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

Aquella en la que es creu que la informació és l'actiu principal.

SOL

Sigles del projecte "Systems On Line".

SPIN OFF

Creació d'empreses a partir d'una organització incubadora que pot ser una altra empresa, una universitat o una agència del govern a partir d'una idea.

START UP

Empresa que s'acaba de crear o està en procés de creació. És la materialització de la idea inicial, es realitza tot el que és necessari per iniciar l'operació. Últimament s'ha associat a les empreses.com: empreses de base tecnològica de recent creació mitjançant capital risc amb perspectives de fort creixement.

TECNÒLEGA

Persona qualificada encarregada habitualment de la realització d'activitats d'investigació i desenvolupament tecnològic (incloent la seva gestió) o d'activitats d'alt contingut tecnològic.

TELEASSISTÈNCIA

Disciplina que tracta de l'aplicació de les telecomunicacions en l'assistència als usuaris i que es pot aplicar en molts de camps d'acció. En el camp de la salut suposa atendre els pacients fora dels centres hospitalaris i sense presència física.

TELEMEDECINA

Disciplina mèdica que tracta de l'aplicació de les tècniques telemètriques a la salut.

TELEMETRIA

Ciència que estudia la detecció i control a distància i les seves aplicacions a l'enginyeria.

TIC

Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions.

TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA

Transmissió i assimilació d'un país o mercat a un altre de saber fer que té per resultat la innovació o quan el saber fer es transfereix d'un centre d'investigació a una empresa.

UE

Unió Europea.

UIB

Universitat de les Illes Balears.

UMTS

(**Universal Mobile Telecommunications System**) Sistema de comunicacions mòbils que obre un ampli ventall de serveis de comunicacions gràcies a la seva alta capacitat de transmissió d'informació que, amb dependència de la ubicació, pot arribar a ser 144 Kb/s, 384 Kb/s i fins a 2 Mb/s. Per aconseguir els serveis oferts amb necessitats de trànsit molt diferents (veu, correu electrònic, navegació, vídeoconferència, vídeo), apareix el concepte QoS (qualitat de servei): abans de la petició d'un servei, l'usuari podrà negociar i establir la qualitat mínima de la comunicació que està disposat a acceptar.

W3 CONSORTIUM (W3C)

(**World Wide Web Consortium**) Consorci format per més de cinc-centes organitzacions de tot el món encarregat de la definició de les tecnologies i protocols estàndards per a la web.

WAP

(**Wireless Application Protocol**) Conjunt d'especificacions que donen forma a l'estàndard global de facto per a la presentació i transmissió d'informació als terminals mòbils. El seu objectiu és proporcionar a l'usuari, en qualsevol part i en qualsevol moment, la informació crítica

pel seu contingut i no per la qualitat de dades. El protocol WAP no s'ha d'associar amb cap tipus de sistema concret de comunicacions mòbils ni fixos (XDSI, ADSL, GSM, GPRS, etc.), ja que la informació emmagatzemada sota aquest estàndard pot ser visualitzada en qualsevol terminal (fix o mòbil) que disposi d'un navegador WAP.

WEB SEMÀNTICA

Activitat creada pel W3 Consortium encaminada a convertir la web actual en un espai d'informació dotat de metadades (dades sobre dades) que puguin ser processades automàticament pels ordinadors. La web semàntica permetrà realitzar tasques molt complexes per als usuaris que la web actual. RDF i DAML són especificacions clau per desenvolupar la web semàntica.

XARXA

Establir, organitzar, mantenir i utilitzar relacions entre un grup variat de contactes (organismes de l'Administració pública, institucions financeres, infraestructures tecnològiques, organitzacions empresarials i sindicals, etc.) per mantenir un flux constant d'informació que afavoreixi tant la creació de sinergies com l'execució d'activitats de cooperació entre els diferents agents. Això implica la identificació de les persones que s'involucran, així com el moment en què la xarxa ha de funcionar, amb l'objectiu d'aconseguir els objectius i minimitzar obstacles.

XARXA DE SERVEIS INTEGRALS

Serveis de suport a les empreses que aborden totes les facetes de l'activitat que es tracti.

XDSI

Xarxa Digital de Serveis Integrats. Línies telefònica digital que permet la transmissió a alta velocitat de dades i veu.

XML

(**Extensible Markup Language**) Llenguatge estàndard de marcatge definit pel W3 Consortium per a l'intercanvi de dades a la web.

